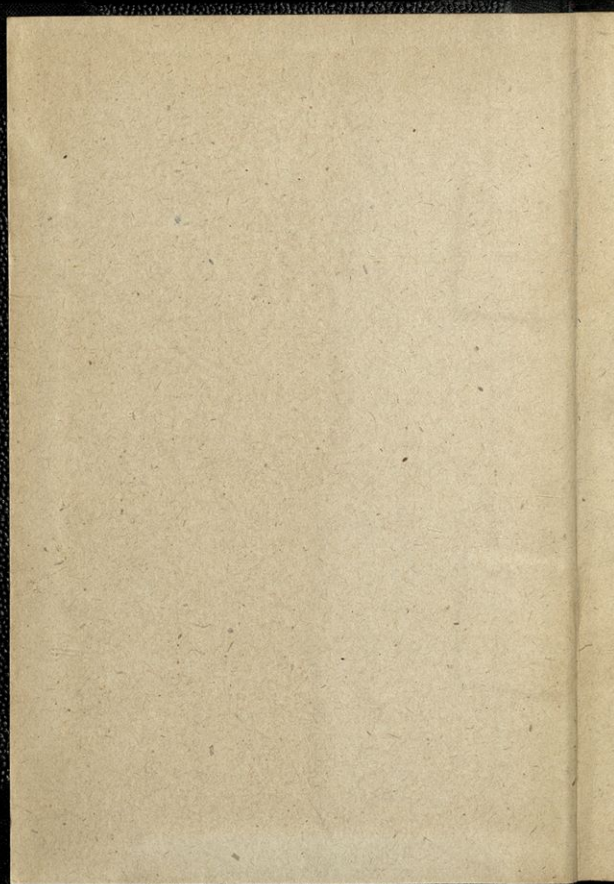
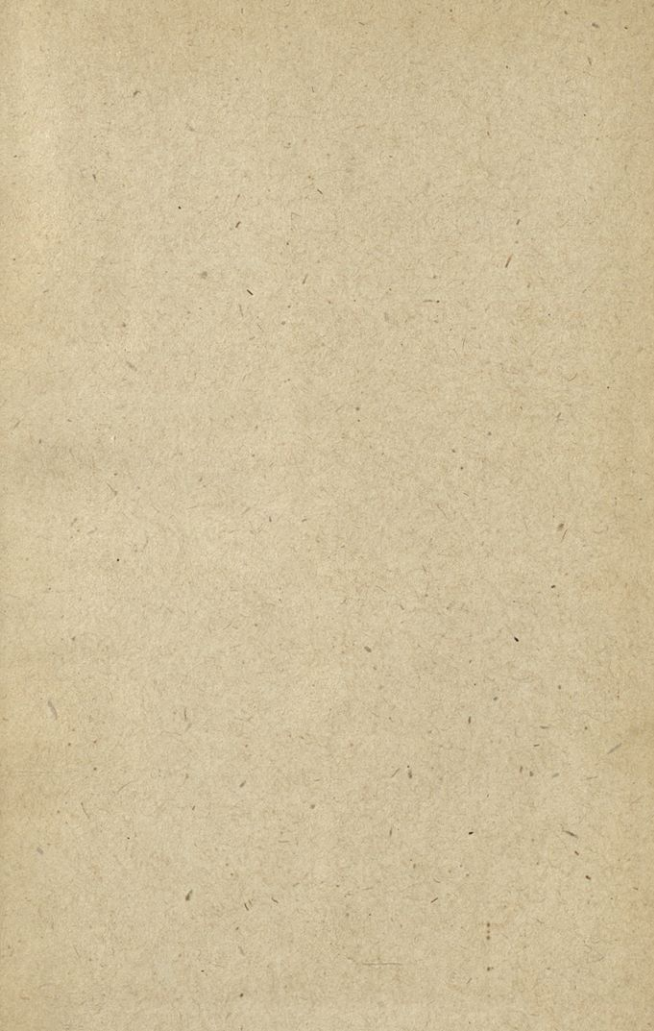
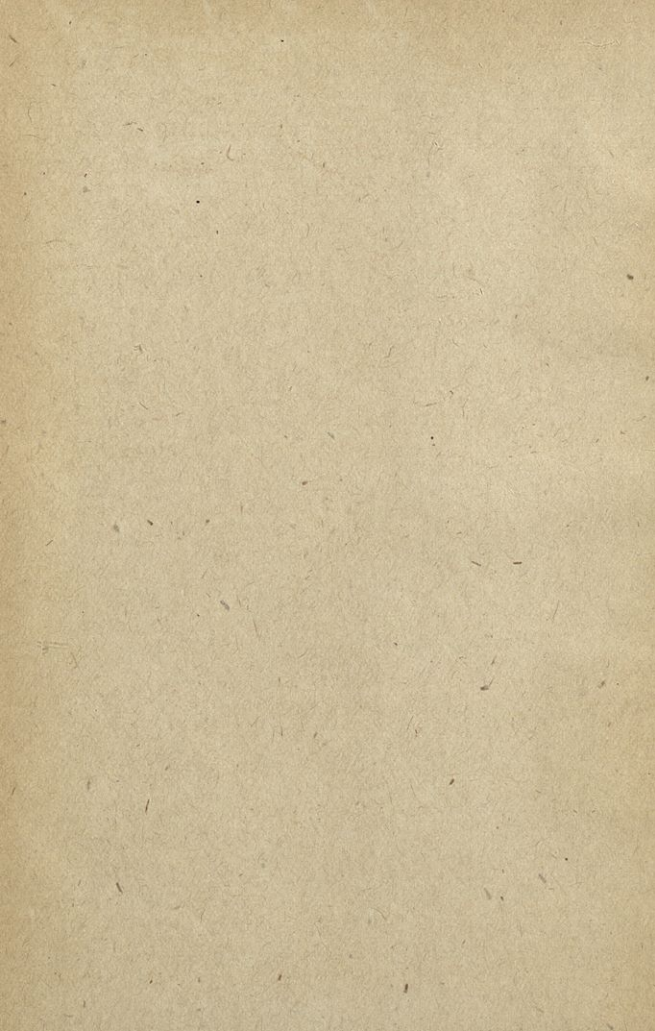

48694

J. Sodnik

Ljubljana
Presveto

1908

Srce Jezusovo

kralj in središče vseh src.

Poučna in molitvena knjižica
za častivce presvetega Srca.

Sestavil

p. Janez Pristov,
duhovnik družbe Jez.

Izdala in založila

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

oo

Celovec 1908.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja.

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo.«

Presveto
Srce Jezusovo,
kralj in središče vseh src.

Poučna in molitvena knjižica
za častivce presvetega Srca.

Sestavil
p. Janez Pristov,
duhovnik družbe Jezusove.

Izdala in založila
Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Celovec 1908.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja.

48694

Z dovoljenjem
prečastitega kn. šk. ordinarijata krškega v Celovcu
z dne 21. oktobra 1907, št. 5309.

J. Vidovic
kn. šk. kancelar.

Natisk te knjige je dovolil prečastiti
p. provincijal Franc Ks. Schwaerzler, S. J.,
s pismom z dne 11. avgusta 1907.

030048799

Prvi del.

**Pouk o pobožnosti presv.
Srca Jezusovega.**

I. Razodetje te pobožnosti.

1. Skrit zaklad.

Bilo je veliki petek popoldne okoli tretje ure. Odšli so že farizeji in množica ljudstva. Postalo je tiho in samotno na Golgoti. Mati Jezusova, sv. Janez in svete žene so stale žalostne pod križem.

Obraz Gospodov je že obledel. Glava, s trnjem ovenčana, se je že nagnila na prsi — v smrt, in oči so izgubile svoj sijaj. Umirajoč je nagnil glavo, kakor da bi hotel pokazati kraj za rano na desni strani in

vojaka poklicati, da pristopi in prebode njegovo Srce.

»*Eden vojakov odpre s sulico njegovo stran in brž pritečeta kri in voda iz nje.*« (Jan. 19, 34.)

Sulica je morala odpreti njegovo Srce, da bi nas opozorila na ta sedež ljubezni, na to skrito delavnico vseh njegovih čednosti in radi tega tudi najbogatejši vir vseh milosti.

Tukaj na Kalvariji se je odprlo Srce Jezusovo. Odtod so kakor iz svojega vira začele teči dobrote in milosti presv. Srca, ki so vedno okrepčevale in napajale izmučena in žejna srca človeška; odtod tečejo, kakor neusahljiv studenec vsa stoletja Cerkve do naših dni.

Seveda v prejšnjih časih pobožnost presv. Srca ni bila tako razvita kakor dandanes. Kakor se navadno vse cerkvene pobožnosti iz majhnega začetka polagoma razvijajo bolj in bolj, tako se je tudi razvijala prelepa pobožnost presv. Srca Jezusovega.

V prvih časih se je morala Cerkev bojevati za glavne resnice sv. vere. V teh viharjih se je utrdila vera v najpoglavitnejše skrivnosti sv. Trojice in božanstva Jezusa Kristusa. Posebne pobožnosti se takrat niso mogle razviti. Vendar zasledujemo pobožnost presv. Srca do najstarejših časov.

Neki zgodovinar, ki opisuje (krog l. 177.) mučeništvo sv. diakona Sankta, vpraša:

»Kako je vendar mogel ta mučenec prenašati razbeljene železne plošče, ki so njegovo telo izpremenile v eno samo rano?« in sam odgovarja: »Njega je napojil in pokrepčal vir tiste žive vode, ki teče iz Srca Jezusovega.«

Tudi Origen, sv. Janez Zlatoust, sv. Peter Damijan in sv. Bernard govore o Srcu Jezusovem.

Sv. Bernard prelepo piše: »Ker že govorim o presladkem Srcu Jezusovem in ker je dobro za nas tu biti, se nikar ne pustimo izlahka odtrgati od njega, o katerem je pisano: Kdor se oddaljuje od tebe, bo zapisan v zemljo (v pesek, kar se hitro izbriše). Pojdimo torej k tebi, in veselili se bomo in radovali, spominjajoč se tvojega Srca. O, kako je dobro in prijetno bivati v tem Srcu; da, vse bom rajši dal, svoje misli in želje bom opustil in svoje mišljenje obrnil k Srcu Gospodovemu in me bo okrepčalo brez prevare. V tem svetišču, v tej skrinji zaveze bom molil ime Gospodovo, govoreč z Davidom: Našel sem svoje srce, da bom molil svojega Boga. Tudi jaz sem našel Srce kralja, brata in prijatelja — milega Jezusa. Sprejmi torej, presladki Jezus, moje prošnje v svoje svetišče, da, sprejmi me vsega v svoje srce. Zato je bila prebodena tvoja stran, da nam je odprt vhod. Zato je bilo ranjeno tvoje Srce, da

moremo tamkaj stanovati ločeni od vnanjega nemira. Pa tudi zato je bilo prebodeno, da vidimo po vidni tvoji rani nevidno rano ljubezni. Kako bi se mogla ta ljubezen bolje pokazati, kakor s tem, da ni bilo ranjeno samo telo, ampak tudi Srce. Telesna rana nam torej kaže dušno rano. Kdo bi ne ljubil tega ranjenega Srca, kdo bi tudi ne ljubil tako ljubečega? Mi torej, ki še živimo v svojih telesih, ljubimo, kolikor moremo, in objemimo svojega Križanega, kateremu so brezbožniki prebodli roke in noge, stran in Srce; in prosimo te, da naše še vedno trdo in nepokorno srce vkleneš v vezi svoje ljubezni in raniš s sulico svoje ljubezni.«

In sv. Bonaventura pravi: »Sedaj se nočem več ločiti od Križanega. V njem hočem postaviti tri šotore, enega v njegovih rokah, drugega v njegovih nogah, tretjega v njegovi sv. strani. Tukaj hočem govoriti k njegovemu Srcu in od njega bom dobil vse, česar želim. O najmilejša rana našega Gospoda Jezusa Kristusa! Ko sem stopil vanjo, sem prišel v najbolj skrito notranjost njegove ljubezni. Ako bi bil jaz sulica, bi ne bil šel več iz strani Kristusove, ampak bi rekel: *»To je moje počivališče na vekov veke; tukaj bom bival, ker sem ga izbral.«* (Ps. 131, 14.) O duša, glej, tvoj sladki ženin ti je odprl iz prevelike ljubezni svojo stran, da ti podari svoje Srce.«

Takrat, v 13. stoletju, sta tudi Srce Jezusovo posebno častili dve svetnici iz reda sv. Benedikta, sv. Jedert (Gertruda) in sv. Mehtilda. Knjige, ki sta jih spisali, so polne najsrčnejših molitvic in ginljivih pobožnosti do Srca Jezusovega. Tako koristna in prijetna se je zdela ta pobožnost sveti Jederti, tako globoko in jasno je spoznala zaklade presvetega Srca, da je v zamaknjenju vprašala sv. Janeza, zakaj je tako malo pisal in odkril o njegovem presv. Srcu, ko je vendar pri zadnji večerji slonel na prsih Gospodovih.

Landsberger, ud strogega kartuzijanskega reda, ki je živel okrog l. 1500., je tudi poznal pobožnost Srca Jezusovega in jo sam gojil in širil. On je prvi opozoril na spise sv. Jederti in jih dal natisniti. Razširjeval je tudi podobice Srca Jezusovega, in po njegovem zgledu je imel vsak menih kartuzije v Kolinu pri sebi ali v svoji celici podobico Srca Jezusovega.

Čim bolj se bližamo 17. stoletju, tem več srečujemo častivcev presv. Srca, tem jasnejša in določnejša postaja ta pobožnost; toda častijo ga le bolj na tihem in v svojih zasebnih molitvah.

V začetku 17. stoletja imamo sv. Frančiška Saleškega. Ta je bil, kakor v drugih rečeh, tako tudi v pobožnosti Srca Jezusovega, mož božje previdnosti. Pri-

pravljaj je tej pobožnosti pot. Redu Marijinega obiskovanja, ki ga je ustanovil, je dal za grb in pečat srce, ovenčano s trnjevo krono, in nad njim križ. Sestram tega reda pa je posebno priporočal najljubše čednosti presv. Srca, krotkost in ponižnost, sploh skrito življenje Gospodovo. Dovolil je tudi, da se smejo imenovati hčere evangelija ali hčere Srca Jezusovega. In res, v njegovem redu se je pobožnost presv. Srca začela in gojila. Odtod se je razširila po celi katoliški Cerkvi, njegov red je bila zibelka te pobožnosti.

2. Blažena Margareta Marija Alakok.

Ko se je torej približal čas, ki ga je Bog določil po svojih večnih sklepih, da razodene to pobožnost, je bilo za to že vse pripravljeno. Koga si bo pač Bog izbral, da uvede to pobožnost v katoliško Cerkev? Zopet se je pokazalo, da si izvoli božja modrost najrajši slabotne in neznatne ljudi, da izvrši velika dela v svoji Cerkvi. Kakor si ni izbral v 13. stoletju niti svetega Ludovika, francoskega kralja, niti svetega učenjaka Tomaža Akvinskega ali svetega Bonaventure, da uvede praznik sv. Rešnjega Telesa, ampak ubogo in nepoznano Julijano v samostanu v Lituvi, — ravno tako tudi ni izbral svetega cerkvenega učenika Frančiška Saleškega,

ne drugega takratnih slavnih mož, da razodene in razširi pobožnost Srca Jezusovega, ampak najubožnejšo in najponižnejšo hčer iz reda obiskovanja Marijinega, Margareto Marijo Alakok (Alacoque). »*Kar je abotno pred svetom, je izbral Bog, da osramoti modrijane, in kar je nizkega in zaničevanega pred svetom, je izbral Bog, in kar ni nič, je izvolil Bog, da pokonča to, kar ima kaj veljave.*« (I. Kor. 1, 27. sl.)

Margareta Marija Alakok se je rodila 22. julija 1647 v župniji Verur (Veroure), v pokrajini Burgonj (Bourgogne). Že kot otrok se ji je po posebni milosti božji studil vsak, tudi najmanjši greh. V svojem lastno-ročno pisanem življenjepisu se z ginljivimi besedami zahvaljuje Bogu, da je občutila že v prvi mladosti tolik stud nad grehom. To so njeni domači dobro vedeli. Da bi ukrotili njeno mladostno živahnost in otročje izbruhe, je bilo dosti, da so jo opomnili: to žali Boga. Ta stud nad vsem pregrešnim se je pokazal tudi v občevanju z bližnjim. Kot štiriletna deklica je prišla v hišo svoje botre. Ta je imela v službi dve ženski. Prva je bila zelo pobožna, toda stroga in osorna; druga ni imela veselja do pobožnosti, a bila je jako prijazna. Vendar dobro dete ni maralo za prilizovanje lahko-miselne dekle, raje se je oklenilo čemerne služkinje.

S studom nad grehom je bilo združeno hrepenenje po deviški čistosti.

Tako je preživela svoja mlada leta doma v nedolžnosti in pobožnosti, v 24. letu pa je stopila v Paré le Monial (Paray le Monial) v red Marijinega obiskovanja.

Od tedaj je bil Gospod po posebni milosti vedno pri njej tako, da je čutila njegovo pričujočnost. Vsled tega je vedno bolj spoštovala božje veličastvo in se bala razžaliti ga s kakim grehom. Seveda brez človeških slabosti tudi ni bila; toda to ji je pomoglo do zaželjene dušne čistosti, po kateri je hrepenela in jo tudi dosegla. Teh slabosti in napak se je spovedovala z velikim kesanjem in obžalovanjem, in se resno in goreče prizadevala, da se poboljša. K temu ji je na poseben način pomagal Zveličar sam. Posvaril jo je za vsako napako in nepremišljenost. Ko enkrat ni bila odkritosrčna, ji je rekel: »Vedi, da sem svet in da ne morem trpeti madeža; ti moraš torej v preprostosti srca z odkritosrčnostjo in s čistim namenom hoditi pred menoj; jaz ne trpim niti najmanjše hinavščine.« Nekoč je začutila v sebi neko ničemurnost. Gospod jo je takoj grajal rekoč: »O, ti prah in pepel, kaj imaš, s čimur bi se hvalila? Sama ob sebi nisi nič; tega ne smeš pozabiti nikdar.« Najstrože je grajal Zveličar na

njej, če ni bila zbrana in če ni dovolj spoštljivo molila pred najsv. zakramentom, če ni imela pravega, čistega namena in če se je pregrešila zoper ponižnost in ljubezen, zoper pokorščino in če se je tudi samo v srcu upirala poveljem predstojnic.

Da bi njeno srce obvaroval tudi najmanjših napak, ji je pokazal Gospod v podobi, kako tudi male pregrehe omadežujejo dušo. Kako ostudne so tudi najmanjše napake, je spoznala tako jasno, da se jih je zelo bala in bila pripravljena, rajša pretrpeti največje muke, kakor z omadeževano dušo stopiti pred najsvetejše oči božje. Po teh izrednih milostih je zadobila tako občutljivo in nežno vest in tako čisto srce, da se moramo čuditi.

Drugo, kar je Bog izvel v njeni duši, je bilo popolno zaničevanje sveta in vsega posvetnega. Naše srce se le prerado nagiba k posvetnemu, ljubimo ugodnost, raztresenost, uživanje in čast; radi imamo, če kdo pokaže svojo ljubezen do nas. To nam je vse prirojeno. Srce Margarettino se je moralo od vsega tega odtrgati, da je mogla postati vredna oznanjevalka zakladov Srca Jezusovega. Te milosti začutila je prvič pri prvem sv. obhajilu. »Prvo obhajilo,« tako piše sama, »je izlilo na vse male zabave moje dobe tako gren-

kobo, da mi niso nič več ugajale, četudi sem jih v začetku še iskala. Kadarkoli sem se hotela s prijateljicami malo razveseliti, sem čutila nekaj v sebi, kar me je odvrčalo in vleкло proč v kak skrit kotiček, in nisem imela prej miru, dokler nisem poslušala tega glasu.«

Od tedaj jo je vodil Bog v svoji šoli vedno dalje, dokler ni svojega srca popolnoma odtrgala od vseh posvetnih stvari. Gotovo ji je bilo to vkljub vsem milostim, s katerimi jo je Bog obsipal, težavno in zelo se je morala zatajevati, dokler ni popolnoma iztrgala posvetne ljubezni iz svojega srca.

Posvetitev, s katero je Margareta obljubila izpolniti željo in voljo Zveličarjevo, je spisala s svojo lastno krvjo in se podpisala: »Sestra Margareta Marija, mrtva za svet«.

Tretje, v čemer je Bog vadal Margareto, da jo pripravi za njen poklic, je bila ljubezen do križa in trpljenja. S to ljubeznijo napolnjuje Gospod vse, katere je izvolil za velike stvari v svoji sveti Cerkvi.

Hrepeneče želje junaških duš, ki so molile s sv. Terezijo: »trpeti ali umreti«, in zopet s sv. Magdaleno Paciško (de Pazzis) »ne umreti, ampak trpeti«, te želje so gorele tudi v srcu blažene Margarete.

Posebno močno je zahrepenela po trpljenju, ko je prejela zakrament sv. birme.

»Kako srečna bi bila,« je rekla, »moj ljubi Jezus, ako bi v moje srce vtisnil podobo svojih bolečin in svojega trpljenja!« Ko je bila že v redu, je čutila na vernih duš dan v sebi veliko kesanje, ker je malomarno molila in prejemala sv. zakramente, in močno željo, da bi zadostila za to zanikarnost. Tedaj ji je dejal Gospod: »Pomisli, da je Bog, kateremu se hočeš darovati, križani Bog; zato moraš postati njemu enaka in se odpovedati vsem zabavam. Zate ne bo več ure brez križa.«

Iz čiste ljubezni do Jezusa trpeti brez vsake tolažbe, brez olajšave, brez sočutja drugih ljudi, da postane tako podobna Križanemu — to je odslej edino želela, za to molila. Če je potem vneta od te želje prosila trpljenja, ji je Gospod včasih pokazal velik križ, včasih samega sebe na križu, rekoč: »Križ, ki te čaka, bo tako težak in tako velik, da ga ne boš mogla nositi, ako bi te ne podpirala moja vsemogočna roka.«

V življenju bl. Margarete beremo o prikazni, o kakršni nam poročajo tudi življenjepisci drugih svetnikov in svetnic. »Nekoč«, tako piše sama, »sem videla ljubega Zveličarja. V eni roki je držal podobo, ki je predstavljala najsrečnejše življenje redovnice, ki uživa popoln mir, notranjo in zunanjjo tolažbo, ki je vsa zdrava, katero druge časte in čislajo, sploh, ki ima vsega

obilno, kar le ugaja človeški naravi. V drugi roki je imel podobo življenja, ki je revno, nizko, polno telesnega in dušnega trpljenja, življenja, v katerem bi bila poniževana in zaničevana. Nato mi reče: Izberi si, kar ti najbolj dopade; a dal ti bom vendar ravno iste milosti. Nato padem ponižno predenj in rečem: Gospod moj, nočem drugega, kakor tebe in kar mi ti izbereš. A zopet me sili, naj sama izvolim, in jaz mu zopet odgovorim: Ti mi zadostuješ, o moj Bog, izberi ti zame, kar bo bolj v tvojo čast, ne glede na mojo korist in na mojo željo. Potem mi poda podobo zatajevanja in trpljenja in reče: Glej, to sem ti izbral, to mi je najbolj všeč, da se izpolnijo moje namere, in da boš ti meni bolj podobna. Vzamem torej podobo zatajevanja in poljubim roko, ki mi jo je dala, čeravno mi je trepetalo celo telo.« Njeno življenje je bilo res polno vsakovrstnega trpljenja. Po njenem vstopu v samostan je sledila bolezen za boleznijo; ena njenih prednic je rekla, da je bila Margareta v šestih letih komaj pet mesecev zdrava. Vse bolezni so se ji poznale na telesu, tako da na njem ni bilo več zdravega mesta.

Mnogo hujša pa, kakor vse telesno trpljenje, je notranja dušna bol, na pr. če te ne cenijo, če te zaničujejo, preganjajo; in ta notranja bol postane skoraj neznosna, ako

te ponižujejo tisti, od katerih pričakuješ varstva, pomoči in ljubezni.

Tudi iz tega keliha bridkosti je morala piti Margareta. Mnogo zaničevanja je prestala od dveh domačih dekel. Da je njena plemenita in nežna narava pri takem ravnanju strašno trpela, razumemo, če bi nam tudi sama tega ne povedala; toda bolj kakor to nerazumljivo ravnanje služabnic nas preseneti ljubezen in ponižnost Margaretina. »Nekaj me je neprenehoma sililo,« tako piše sama, »njima izkazovati vso mogočo ljubezen in vljudnost, in nisem imela večjega veselja, kakor njima storiti kaj dobrega in o njih dobro govoriti. Nisem bila jaz, ampak moj najvišji Gospod je bil, ki ni pripustil, da bi se mene polastila kaka nezadovoljnost, tožba ali sovraštvo do ljudi.«

Z notranjim trpljenjem je rasel tudi heroizem — junaštvo — da je potrpežljivo prenašala trpljenje, ko je stopila v samostan. Prednice so jo najstrože izkušale, da bi se prepričale, če je njena čednost in pobožnost res prava; in ker so se prednice večkrat menjavale, začela se je izkušnja in z njo cela vrsta raznih poniževanj vedno iznova.

Da bi se kupica njenega trpljenja napolnila do vrha, je Bog pripustil v njeno izkušnjo, da je sploh niso prav spoznale; zato so jo prezirale in zaničevale. Pridelile so jo za pomočnico sestri, ki je stregla bol-

nikom. Ta je bila zelo živahna in pri svojem delu hitra; grajala je vedno mirno in tiho delo Margaretino. Pritoževala se je, da nič ne dela, in če dela, dela slabo in počasno.

Margareta Marija Alakok.

Zaradi nenavadnih stvari, ki jih je Bog v nji deloval, so jo imeli večkrat za prenapeto in sanjavo. Mnogim so se zdele njene neprestane molitve, njeno strogo spokorno

življenje, njena boječa natančnost v izpolnjevanju pravil, njena ponižna preprostost sumljive ali celo kaznive posebnosti. To vse je prenašala stanovitno, zelo potrpežljivo in vdano. Neka gojenka je Margareti rekla: »Čudim se, da vas tako malo cenijo v samostanu.« A Margareta ji odgovori: »Ljubodete, ti ljudje me poznajo bolje kakor jaz sama. Zahvali z menoj Boga, ker to je milost, ki mi jo izkazuje.« Neka sosestra ji je dejala, da ima gotovo veliko čednost, ker vse to lahko pretrpi; pa ji odgovori: »Ljuba sestra, pojdive v cerkev in prosive tam Jezusa, da nama odpusti najine napake, molive ob enem tudi za tiste, ki mi dajejo priložnost, da trpim za Jezusa.«

3. Razodetje pobožnosti Srca Jezusovega.

Bilo je 27. decembra 1673 na dan sv. Janeza evangelista. Margareta je klečala pred tabernakljem. Tu se ji prikaže božji Zveličar in ji pokaže svoje Srce v odprtih prsih. Bilo je, tako piše Margareta, kakor v ognju in plamenu, obdano od žarkov, svetlejše od solnca in prozorno kot kristal. Rana, ki jo je prejel na križu, se je dobro videla. Trnjeva krona se je vila okrog presv. Srca in nad njim se je dvigal križ.

Potem reče Zveličar Margareti: »Moje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več pri sebi zadrževati žarkov

te goreče ljubezni, temveč je prisiljeno, da jih s tvojo pomočjo razširi in ljudem razodene, da jih obogati z zakladi, ki so v tem Srcu. Ti zakladi so milosti zveličanja in posvečenja, ki edino morejo človeka rešiti iz prepada pogubljenja. Izvolil sem zato tebe vkljub tvoji nevrednosti in nevednosti, da boš izvršila ta moj namen; tako se bo pokazalo tem bolje, da je vse samo moje delo.«

Leto pozneje (1674) razodel se ji je Zveličar drugikrat. Tedaj je Margareta čula iz njegovih ust milo tožbo radi nehvaležnosti ljudi. Ta nehvaležnost ga boli bolj, kakor vse, kar je prestal v svojem trpljenju.

Rekel je: »Ako bi ljudje povračevali mojo ljubezen z ljubeznijo, bi se mi malo zdelo vse, kar sem zanje storil, in želel bi še več storiti zanje. Ali pri njih najdem le nezvestobo in mlačnost, in na moja prijazna vabila odgovarjajo mi le s preziranjem. Tolaži me vsaj ti s tem, da nadomestiš njih nehvaležnost, kolikor moreš.« Vsa izven sebe se opravičuje Margareta, da je nesposobna in nezmožna. Toda Gospod jo pomiri in ji pokaže, kako naj časti njegovo Srce. Najprej naj prejme sv. obhajilo, kolikorkrat ji bodo dovolili, potem naj vsak prvi petek v mesecu pristopi k mizi Gospodovi, naposled naj v noči od četrтка do petka med 11. in 12. uro vstane

in naj se zedini z njim v molitvi, da utolaži jezo božjo in grešnikom izprosi odpuščanja.

Jezus razodene svoje Srce.

Tretje in glavno razodetje, ki je postalo tako znamenito in slavno, in ki se

mora smatrati kot glavni začetek javnega in splošnega češčenja presv. Srca, je bilo dne 16. julija 1675. Bila je nedelja v osmini sv. Rešnjega Telesa. Ko je Margareta molila pred Najsvetejšim in bila vsa prešinjena hrepenenja, da povrne Gospodu ljubezen za ljubezen, je zopet stal pred njo Zveličar v vidni podobi ter ji rekel: »Ne moreš mi izkazati večje ljubezni, kakor če storiš, kar sem že tolikokrat zahteval od tebe.« Potem ji odkrije in pokaže svoje Srce in pravi:

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbalo, ampak se popolnoma izcrpilo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen. Za plačilo pa prejemam od večine ljudi le nehvaležnost, ker se nespoštljivo obnašajo pred menoj, me božjeropno prejemajo v sv. obhajilu, ker me zaničujejo in so mrzli do mene v tem zakramentu ljubezni. Še bolj pa me boli, da tako delajo duše, ki so meni posvečene. Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu. Ta dan naj prejmejo verniki sveto obhajilo in s slovesno spravno molitvijo naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so mu jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljeno na oltarjih. Obljubujem ti pa, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilno svojo ljubezen na vse,

ki mu bodo izkazovali to čast in se trudili, da mu jo izkazujejo tudi drugi.«

Boječa redovnica se seveda nemalo prestraši težke naloge, ki je presegala njene moči, ter odgovori: »O Gospod, na koga se obračaš? Na ničvredno stvar, na tako grešnico, da bi že sama njena nevrednost mogla preprečiti tvojo namero.«

»Ali ne veš — ji odgovori Zveličar — da izberem slabotne, da osramotim močne, in da kažem svojo moč najsijajneje v majhnih in ubogih v duhu.« — »Tedaj pa mi daj« odgovori Margareta, »sredstvo, da izvršim, kar velelaš.«

Nato ji reče Gospod: »Obrni se na mojega služabnika, patra Kolombiera (de la Colombière),¹ ki sem ti ga poslal, in reci mu v mojem imenu, naj se trudi na vso moč, da vpelje to pobožnost in razveseli moje Srce. Naj se ne straši težav, ne bo jih manjkalo; ali pomisli naj, da je vsemogočen, ki ne zaupa sam nase, temveč vse svoje zaupanje stavi v mene.«

Pater Kolombier je prišel leta 1675. na povelje svojih predstojnikov v Paré le Monial, kjer je imela družba Jezusova hišo. Ko mu je Margareta povedala, kaj Gospod želi, je najprej poizkušal njo in preiskaval njena razodetja dolgo časa in

¹ Bil je to pater iz družbe Jezusove.

zelo skrbno. Ko je jasno spoznal, da ni goljufana, ampak da jo vodi duh božji, je najprej samega sebe, svoje zmožnosti in darove popolnoma in za vselej daroval in posvetil Srcu Zveličarjevemu. Kmalu je iz-

Pater de la Kolombier.

kusil na sebi, kako dobro je zanj, ako časti presv. Srce: njegovo delovanje je bilo povsod zelo uspešno. To ga je še bolj utrdilo v prepričanju, da je ta pobožnost prava in dobra in da prihaja od Boga.

Toda kmalu potem, ko je začel širiti to pobožnost, so ga poslali predstojniki iz Paré le Moniala na Angleško. Tako je morala Margareta zopet sama delati in se truditi. Po človeški sodbi ni mogla kot skrita in slabotna redovnica kaj velikega začeti, da se razširi ta pobožnost. Zato je izkušala storiti kaj vsaj v svojem samostanu. Ali le prekmalu je izkusila, da dela božja navadno spremljajo težave in nasprotja. Preden je dosegla svoj namen, je morala hoditi po dolgem trnjevem potu. Gospod ji je to napovedal, pa tudi pristavil: »Ne boj se, moja hči, zmagal bom vkljub vsem svojim sovražnikom in vsem tistim, ki mi bodo nasprotovali.«

To jo je potolažilo in ji dalo poguma. Odslej jo je to navduševalo in izpodbujalo, da žrtvuje vse moči in zmožnosti svojega telesa in svoje duše za razširjevanje te pobožnosti, — ne samo povelje Gospodovo, ampak mnogo več želja presv. Srca, da bi ga ljudje spoznali bolj in bolj.

4. Pobožnost se širi vkljub velikemu nasprotovanju.

Margareta si je prizadevala razširiti pobožnost presv. Srca najprej v svojem samostanu. Njeno sveto življenje in posebno njena ponižna in pohlevna pobožnost je zelo pospeševala to pobožnost pri njenih sosestrah.

Toda glej! Prvo nasprotovanje se je pokazalo že med samostanskimi zidovi. Večkrat so govorile nekatere sestre zelo neprijazno o tej novi pobožnosti, ne iz zlobne volje, ampak ker so se bale, da bi Margareta ne varala sama sebe in da bi še drugih ne zapeljala na kriva pota. Toda to ni trajalo dolgo; duh Srca Jezusovega je prešnil kmalu vse prebivavke samostana, in čim večje so bile v začetku zapreke, čim občutljivejša so bila poniževanja, ki jih je Margareta zaradi tega trpela, tem sijajnejši so bili sedanji uspehi.

Ravno tiste sestre, ki so poprej najbolj nasprotovale novi pobožnosti, so jo sedaj najbolj pospeševale. Slikale so se podobe Srca Jezusovega; l. 1686. se je začela zidati prva kapelica Srca Jezusovega. Pater Kroazé (Croiset), Družbe Jezusove, je napisal prvo učeno knjigo o tem razodetju in tej pobožnosti.

Pobožnost je kmalu prestopila samostanski prag. Kmalu je bila znana ne le v okolici Paré le Moniala, ampak tudi daleč črez meje škofije Otén (Autun). Margareta je vesela vzkliknila: »Sedaj si ne želim ničesar več, ker se spoznava Srce Jezusovo, sedaj rada umrjem.«

Tu se vzdigne močan in srdit sovražnik zoper razcvitajočo se pobožnost. Začel se je ljut boj proti njej, ki je trajal več kot sto let. Že samo to, da ga je pobožnost Srca

Jezusovega prestala, dokazuje dovolj, da je prava in dobra. »Če je to delo od ljudi, bo razpadlo; če je pa od Boga, ga ne morete razdehati.« (Dej. ap. 5, 38.)

Ti sovražniki so bili janzenisti, pristaši krive vere, ki se je pojavila v sredini 17. stoletja na Francoskem.

»Satan vzbuja to nevihto« — piše blažena Margareta. — »Jezi se, da je izgubil že toliko duš, o katerih je menil, da so že njegove. Zaradi Srca Jezusovega moramo vztrajati v vseh napadih in v preganjanju. Govorijo, da se bo prepovedalo vsem župnikom vpeljati novo pobožnost v svojih župnijah. Na nekaterih krajih pravijo, da so to pobožnost naravnost prepovedali. Nadalje se govori, da ne sme v bodoče noben tiskar kaj tiskati o tem predmetu. Toda ne čudim se. Tako trdno upam, da bo Gospod izvel, kar je začel, da ne bi omahovala, če bi bilo nasprotovanje tudi še hujše.«

Katoliško ljudstvo ima dober čut za vse, kar prihaja od svetega Duha. Kmalu je opazilo, da je ta pobožnost popolnoma katoliška. Povsod se je razširjala vest, da se je božji Zveličar prikazal neki redovnici in ji tožil o nehvaležnosti ljudi; premišljevalo je o tej tožbi in jo našlo opravičeno. Zato je žalovalo in bilo ginjeno.

In če so janzenisti trdili, da je ta pobožnost pretirana in neumevna, je odgovorilo

katoliško ljudstvo, da dobro ve, kaj pomenijo besede Zveličarjeve: »Glej to Srce, ki je ljudi tako ljubilo . . . v zahvalo za to dobivam od večine ljudi le nehvaležnost.« Še Indijanci v gorah države Dakota v Ameriki so brez težave razumeli, kaj pomenja srce s trnjevo krono in s križem. Da, čim bolj so hrumeli sovražniki, da je ta pobožnost nevarna, tem bolj se je utrjevalo prepričanje katoliškega ljudstva, da mora biti ta pobožnost nekaj velikega in blagoslovenega.

Vkljub vsem zaprekam in preganjanju se je širila bolj in bolj in v nemala povsod ogenj ljubezni.

Vendar zagrizeni janzenisti niso prenehali s svojimi napadi do l. 1789. Tedaj pa se je ta pobožnost nenadoma in hitro rešila tega sovražnika. Toda vzdignila se je druga moč, ki ji je imela postati zelo nevarna, dà, pogubonosna.

To je bila francoska revolucija, ki je sama deloma izvirala iz janzenizma in njegovega delovanja, ki je bilo naperjeno proti vsaki zakoniti oblasti.

Tla so bila že izdavna pripravljena. Nenravnost in nevera sta bili izpodkopali temelje človeške družbe. Tako je umevno, da je bila revolucija, ki je privrela iz takih virov, zagrizena sovražnica pobožnosti Srca Jezusovega.

V Parizu je umorila neka deklica krvoloka Marata, in njemu v čast so postavili oltar. Na njem so izpostavili v dragoceni posodi njegovo srce. Pred njim so gorele noč in dan svetiljke, in molile so se litanije srca Maratovega — s katerimi so zlobno oponašali litanije Srca Jezusovega.

Še več. L. 1794. so ujeli člana mestnega sveta v Bordo-u (Bordeaux), de la Tuš (Touche), ker so opazili v njegovi denarnici podobico Srca Jezusovega. Naslikano je bilo Srce, obdano s trnjevo krono, prebodeno z dvema žrebljema, spodaj pa so bile besede: »Cor Jesu, miserere nobis.« — »Srce Jezusovo, usmili se nas!« To je bilo dovolj. Obsodili so ga na smrt, in še tisti dan obglavili. Njegove zadnje besede so bile: »Coeur de Jesus!« — »Srce Jezusovo!«

Častivci Srca Jezusovega se niso dali s tem krutim postopanjem ustrašiti, ampak so širili pobožnost s tem večjo vnemo. Pri redovnici Katarini Žusman (Joussement), ki je bila v Nantu obglavljena, so dobili 250 podobic Srca Jezusovega, ki jih je hotela razdeliti. Sestra Viktorija od sv. Luka je morala umreti, ker je bila redovnica in na sumu, da širi 'praznoverske' podobe.

Kraljica Marija Antonija (Marie Antoinette), hči cesarice Marije Terezije, je bila v ječi, z njo tudi njen sin Ludovik in hči Elizabeta. Nekega dne pride k njim nenadoma

četa sirovih orožnikov, da zaslede pri njih kaka pisma. Našli so samo nekaj pisemskih zavitkov, pečatni vosek in — o nevarno odkritje — podobico Srca Jezusovega z molitvijo za ubogo Francosko, ki se je glasila: »In mi ti posvečujemo z gorečo ljubeznijo vsa srca tega kraljestva, vso našo deželo, vse njene prebivavce; sprejmi jih, vžgi v njih ogenj božje ljubezni, blagoslovi jih, posveti jih, potem bo rešena cela Francoska in bo zopet oživila sveta vera.« Podobica je bila podpisana z besedami: »Marija Antonija, Elizabeta Marija.« Seveda je bilo to veliko hudodelstvo!

Kmalu potem so tirali Marijo Antonijo, najnesrečnejšo vseh kraljic, pred revolucijsko sodišče. Že naprej je vedela, da jo bo zadela ista usoda, kakor leto poprej njenega moža, Ludovika XVI. Med drugimi dokazi za njeno veleizdajo je bil tudi škapulir, ki ga je prej nosila. Bila je to mala, enostavna, z roko na papirju narisana podobica s čipkami. Predstavljala je Srce Jezusovo, obdano s trnjevo krono in prebodeno s puščico, nad njim križ; pod njim pa besede: »Srce Jezusovo, usmili se nas!«

Dne 2. in 3. septembra l. 1792. so prepusili odlične duhovnike in može, ki so bili vneti za monarhijo, besnosti pariške druhali in jih dali poubiti po ječah in ulicah. Pri večini umorjenih so našli podobico, ki je

predstavljala dve srci z rano, trnjevo krono ter s križem in z besedami: »Najsvetejši Srci, branita nas!«

Reka Loar (Loire) in kamenolomi pri Gigantu in l'Esperonièru, bi nam mogli pripovedovati o tisočih in tisočih, ki so bili žrtva krvoločnega Kariera. Večinoma so bili starci, žene in otroci. Pa skoraj vsi so nosili škapulir Srca Jezusovega. Vse to nam je dokaz, da je groza revolucije tudi sama provzročila, da se je zatekalo ljudstvo k božjemu Srcu, iskajoč si tu tolažbe in moči v težkih časih.

Vandejci (prebivavci okraja Vendée), to junaško ljudstvo na zahodnem Francoskem, so se nadejali, da bodo zatrli revolucijo s silo, in so iskali za to podjetje pomoči pri božjem Srcu. Pod poveljem Henrika de Roš Žakelen (de Roche-Jauelin) je stopala njihova vojska, obstoječa iz plemenitašev in kmetov, proti vzhodu. Vsi brez izjeme so imeli podobico Srca Jezusovega pripeto na prsih, da bi jasno pokazali, kje je njih zadnje upanje in vir njihovega poguma. Prihrumela je tropa »sankilotov« (tako so se imenovali za francoske revolucije vojske vzete iz nižjih slojev ljudstva) pred mesto Sv. Luka. Prebivavci so se postavili v bran, ali zaman; morali so pred velikim nasiljem bežati. Sovražniki so se maščevali s tem, da so postrelili 425 ljudi, ki so jih ulovili

na begu. Med temi je bilo mnogo starčkov in otrok. Štiri tedne pozneje so jih pokopali v skupnem grobu. Duhovniki pa so prav skrbno zapisali njihova imena. L. 1863. so izkopali njih ostanke. Razen kosti našli so rožne vence, nekoliko strelnih krogel, ki so jih ubile, in — škapulirje Srca Jezusovega!

Tako je divjala strašna francoska revolucija s kruto besnostjo po celi deželi, umorila najplemenitejše sinove in hčere naroda pod giljotino. Uničila je brezštevilne blagodejne ustanove, zatrla vse, pa tudi janzenizem. Toda pobožnost Srca Jezusovega je ostala, in ljubezni do tega presv. Srca niso mogli zatreti potoki krvi. Kakor hitro so časi postali mirnejši, zacvela je pobožnost na novo. Pokazalo se je, da je krepkejša od revolucije.

Sedaj se je mogla ta pobožnost zmagovalno razširjati po svetu, po vsej katoliški Cerkvi. Pobožnost, ki je preživela in pretrpela toliko boja, premagala toliko sovražnikov, je morala imeti lepo bodočnost.

5. Končna zmaga — delo božje.

Pobožnost Srca Jezusovega se je torej, kakor smo videli, razširila vkljub sovraštvu janzenistov in grozovitemu preganjanju od strani revolucije. Cerkev jo je tedaj dovolila, pripustila, čeravno ne naravnost pospeše-

vala, kakor sploh postopa Cerkev pri pobožnostih jako previdno. Častivci presv. Srca so se trudili, da se uvede praznik Srca Jezusovega. Ali vse, kar so dosegli v začetku od rimske stolice, je bilo, da je le-ta potrdila bratovščino Srca Jezusovega in jo obdarovala z odpustki.

L. 1697. je prosil red obiskovanja Marijinega apostolsko stolico, da dovoli posebno sv. mašo za praznik Srca Jezusovega in cerkvene dnevnice. Toda prošnja ni bila uslišana; le maša k sv. peterim ranam se je dovolila za dotični praznik.

L. 1726. so prosili Friderik Avgust, kralj poljski, Filip V., kralj španski, in škofje krakovski in marsejski, da bi se smel obhajati praznik Srca Jezusovega za vso Cerkev s posebno mašo presv. Srca. Več kot sto nadškofov in škofov, mnogo občin in društev bratovščine Srca Jezusovega se jim je pridružilo.

Povod tej prošnji je bil, da je bilo mesto Marseja (Marseille) l. 1720. čudežno rešeno kuge. Že je pograbila ta strašna bolezen 40.000 ljudi; bali so se, da bo izmrlo celo mesto. V tej stiski je sklenil ondotni škof, posvetiti mesto in vso škofijo presv. Srcu, da tako izprosi pomoči in rešitve. Štiri mesece so molčali zvonovi cerkvâ; sedaj pa so klicali vse ljudstvo k tej slovesni posvetitvi. Škof je šel, spremljan od duhovnikov, bosonog z vrvjo krog vratu v pro-

cesiji k oltarju, ki je bil postavljen pod milim nebom. Tam je daroval sv. mašo in molil svečano posvetilno in spravno molitev k presv. Srcu. Od tega trenutka so ljudje manj mrli, dokler ni kuga prenehala popolnoma. Še dandanes obnavlja Marseja vsako leto to posvetitev. Skoraj vsa večja mesta v Provansi (Provence) so posnemala ta zgled, da se obvarujejo kuge; tako Tulon (Toulon), Arl (Arles), Karpantr (Carpentres), E (Aix) in Avinjon (Avignon).

Po tem dogodku so zopet prosili v Rim. Toda še niso bili uslišani. Odgovor se je glasil, da se mora pobožnost še dalje in natančneje preiskati.

Okrog leta 1763. so prosili poljski škofje, poljska kralja Stanislav I. in Avgust III., francoska kraljica Marija Karolina, vojvoda Klemen Franc Kleve-Berg in 148 škofov in redovnih generalov apostolsko stolico, da jim dovoli posebno sveto mašo in brevir Srca Jezusovega. To pot je bila njih prošnja uslišana; toda to, kar so želeli, je bilo samo dovoljeno, ne pa še zapovedano.

Na veliko žalost častivcev Srca Jezusovega je ravnal Rim prav previdno.

Razodetje Margareti Alakok, njeno življenje, čudeži, ki so se dogajali po njeni smrti, posebno pa predmet in bistvo pobožnosti Srca Jezusovega, vse to so preiskavali zelo natančno, kakor kake sumljive stvari.

Kako naj si to raztolmačimo? Ali so imeli papeži predsodke? Nikakor ne. Mnogi izmed njih so bili goreči častivci Srca Jezusovega. Toda tako postopa Cerkev vedno pri vsaki novi pobožnosti. Če se ta ne pokaže očitno kot napačna, dopusti Cerkev, da jo ljudstvo goji, medtem pa dalje preiskuje. Šele ko je popolnoma prepričana, da se vse ujema z načeli in nauki svete vere, in da res duh božji deluje v srcu ljudstva pri tej pobožnosti, jo uradno in pravomočno potrdi in priporoči. Cerkev je namreč za to od Boga pooblaščen; njena sveta dolžnost je paziti, da ne dovoli zmot, ki zapeljujejo ljudi na kriva pota.

V teku časa se je pokazalo vedno jasneje, da je pobožnost Srca Jezusovega prava in njeno razodetje resnično. Cerkev je spoznala, da je božja volja, da se časti presv. Srce Jezusovo, in od tedaj ni bila apostolska stolica več tako nezaupna.

Ko so janzenisti v Italiji l. 1794. pobožnost še enkrat napadli in jo na sinodi v Pistoji obsodili, je izdal papež Pij VI. bulo (okrožnico): »Auctorem fidei«, ki je za vselej naredila konec tem napadom in pobožnost Srca Jezusovega na najslovesnejši način cerkveno potrdila. To je bilo zadnje svečano delo umirajočega stoletja v proslavo Srca Jezusovega, in kakor ognjeni steber je svetila vernikom, ko so šli skozi rdeče

morje revolucije, kot nosivka novih milosti za mirnejše čase in kot tolažnica v dnevih polnih krvi in hudodelstva.

Sedaj je sledila zmaga za zmago. Kralj Don Pedro in kraljica Marija Frančiška na Portugalskem sta dala v Lisabonu sezidati prekrasno cerkev Srca Jezusovega v spravo za zločinstva, ki so se bila dogodila pod ministrom Pombalom. — Leta 1796. se je posvetila vsa tirolska dežela Srcu Jezusovemu, ki naj jo varuje pred francoskimi revolucijskimi četami, ki so gospodovale in plenile po južni Bavarski in severni Italiji.

Pobožnost je zelo pospeševal papež Gregor XVI. Ko je prišel Pavel Rikabona (Riccabona) pred odhodom v Sirijo k papežu, da čuje njegove zadnje želje in povelja, mu je rekel le besede: »Promove devotionem erga Ss. Cor Jesu.« — »Razširjajte pobožnost Srca Jezusovega!«

L. 1850. so sklenili francoski škofje svečano, na 7 provincijalnih sinodah posvetiti svoje škofije presv. Srcu, in so prosili takoj svetega očeta, naj praznik Srca Jezusovega uvede ne samo kot dovoljen, ampak kot zapovedan praznik v Cerkvi.

Papež Pij IX. je mogel v začetku svojega vladanja reči, da ni več škofije na zemlji, ki še ni prosila, da se prizna praznik Srca Jezusovega kot splošen praznik.

Leta 1854. je Pij IX. razveselil ves svet, ko je proglasil brezmadežno spočetje Marijino za versko resnico. Črez dve leti je pa izpolnil najiskrenejše želje katoliškega ljudstva glede pobožnosti Srca Jezusovega. Dne 26. avgusta 1856 je določil, naj se praznuje praznik presv. Srca Jezusovega po celi katoliški Cerkvi, t. j. vsak duhovnik naj v petek po osmini svetega Rešnjega Telesa moli brevir in bere sveto mašo Srca Jezusovega. Tako se je izpolnila želja, ki jo je izrazil Gospod v Paré le Monialu. Cerkev obhaja sicer ta praznik prav slovesno, pa ne kot zapovedan praznik, zato ta dan vernikom ni treba iti k sveti maši.

Dne 19. avgusta 1864 je proglasil papež Pij IX. Margareto Marijo Alakok za blaženo — nov dokaz, da je njeno razodetje resnično; in to pobožnost vnovič priporoča. Odslej je postal Paré le Monial, kjer počiva njeno telo, božja pot za častivce presv. Srca Jezusovega iz vseh dežel. Dne 29. junija 1873 je prišlo 25.000 romarjev v Paré, vsi so imeli podobico Srca Jezusovega na prsih. Tukaj na grobu blažene so zajemali novo ljubezen in navdušenje za božje Srce, izprosili si blagoslova zase, za svoje, za svojo domovino.

Rekli smo, da je praznik Srca Jezusovega l. 1856. postal cerkveni praznik. Vatikanski

zbor (1870) je hotel svečanost tega praznika še povečati.

Večina zbranih škofov je prosila sv. očeta, naj povzdigne praznik Srca Jezusovega v praznik prve vrste. Njih prošnjo so podpisali sledeče leto 1871. nemški katoličani. V njih pismu se bere: »V teh nemirnih časih, ko se narodi vzbujajo in države propadajo, ko ni nikjer varne zaslombe in miru, mislimo, da ni drugod mirnega zavetišča, kakor tam, kjer nam Bog sam v svoji dobroti in usmiljenju odpira pribežališče in podaja zdravila za vsa zla: v presv. Srcu, v katero lahko vstopimo. V to ladjo zavetja in zveličanja se lahko zateko vsi, ki nočejo poginiti v skalnatem morju.«

Do l. 1874. se je posvetilo mnogo škofij svečano presv. Srcu. Prve so bile škofije v Belgiji, kmalu so sledile angleške, irske (tudi vseučilišče v Dublinu) in vseh 50 škofij v Ameriki. Republika Ekvador (v južni Ameriki), kateri je bil predsednik znameniti, izvrstni katoličan Garcia Moreno, je določila praznik Srca Jezusovega kot narodni praznik, in postavila vso deželo pod varstvo Srca Jezusovega.

Za čas kulturnega boja so pastirski listi nemških škofov neprenehoma in živo izpodbujali, naj se pridružijo vsi tej blagodejni in tolažilni pobožnosti. Mogunski škof Ketteler, duhovit mož, znan po svojem soci-

jalnem delovanju, piše: »Prebodeno Srce Jezusovo je zadnje in najvarnejše zavetje pri vseh naših bojih, v vseh naših hudih stiskah. Tukaj naj išče vsaka duša, tukaj naj išče vsa Cerkev pomoči, tudi, kadar ni najti nobene druge pomoči več.«

Vlada papeža Leona XIII. je privedla pobožnost Srca Jezusovega do najlepše zmage in slave. Ta papež je povzdignil praznik Srca Jezusovega v prvo vrsto cerkvenih praznikov. V nekem nagovoru se je izrazil tako navdušeno o tej pobožnosti, da še celo najgorečnejši častivci Srca Jezusovega niso pričakovali večje priporočitve in toplejše hvale. Rekel je: »Pobožnost Srca Jezusovega dandanes lahko imenujemo posebno (specifično) znamenje prave Cerkve, ladjo (t. j. up) njenega zveličanja, zastavo njene bodoče zmage, temelj vseh naših nad v boljšo bodočnost.« (11. okt. 1893.)

Leta 1899. je izdal Leon XIII. okrožnico o presv. Srcu Jezusovem in določil, naj se ves katoliški svet posveti Srcu Jezusovemu. V nedeljo dne 11. junija 1899 so se vzdigovale molitve celega sveta proti nebu, z molitvami pa so se posvetila tudi srca vernih božjemu Srcu, in sicer prostovoljno in nepreklicno.

Slovensko ljudstvo se je s svetim navdušenjem odzvalo želji sv. očeta. To po-

svetitev ponavljajo pobožni Slovenci prvo nedeljo v mesecu ali vsaj o prazniku Srca Jezusovega.

V dunajski stolni cerkvi sv. Štefana pa so se posvetili naš presvetli cesar Franc Jožef I. Srcu božjega kralja Jezusa Kristusa; njemu so izročili vso avstrijsko državo, vse podložne narode.

Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani l. 1900. je postavil na čelo vsem drugim sklepom kot prvo resolucijo: »Slovensko ljudstvo, zbrano ob koncu 19. stoletja na drugem slovenskem katoliškem shodu, se klanja Kristusu, nesmrtnemu kralju vseh vekov, in se posvečuje v 20. stoletju njegovemu presv. Srcu.«

Dragi čitatelj, ki se ponašaš, da si katoličan, Avstrijec, Slovenec, na vsak način si posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Dal Bog, da bi se posvetile milemu Srcu Zveličarjevemu vse posamezne družine. Tako bodi ves slovenski narod ena, nepremagljiva četa pod zastavo Srca Jezusovega!

II. Predmet te pobožnosti, ali kaj častimo?

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbal, ampak se popolnoma žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen.«

S temi besedami je Zveličar sam jasno označil svojo željo, kaj naj častimo pri tej pobožnosti. Pri onih besedah je odkril svoje božje Srce, da se je videlo. To srce je bilo upodobljeno od Svetega Duha v devici Mariji, je (33 let) s svojo dragoceno krvjo vzdrževalo telesno življenje Zveličarjevo, na Oljski gori občutilo celo težo in grenkobo trpljenja. To je vojak na križu prebodel s sulico, in še sedaj živi in utriplje v prsih zmagoslavnega Zveličarja.

Toda ne častimo samo telesnega Srca. Zveličar nam razodeva še nekaj posebnega; pravi namreč: »Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo.« Ljubezen Jezusova je torej tudi predmet te pobožnosti.

Če torej vprašamo: Ali je hotel Jezus, naj bl. Margareta časti njegovo telesno Srce, ki je utripalo in utriplje v prsih Zveličarjevih, naj širi slavo onega Srca, ki je bilo prebodeno na križu? Odgovoril bo vsak: »Gotovo, ker Zveličar je odkril svoje Srce, ki je v svojih prsih nanj pokazal in rekel: »Glej to Srce.« To živo, utripajoče

Srce torej spada brez dvoma k predmetu pobožnosti. In če nadalje vprašamo: Ali je hotel Jezus, naj Margareta premišluje in svetu oznanjuje ljubezen Jezusovo do nas? Odgovoril bo zopet vsakdo: »Da, ker ravno na ljubezen opozarja Zveličar in naglaša velikost te ljubezni in hoče, da spoznajo ljudje to njegovo veliko ljubezen. Po besedah Jezusovih spada torej brez dvoma telesno Srce in ljubezen Jezusova k predmetu pobožnosti, ki jo je razodel blaženi Margareti.

Srce Jezusovo se časti kot znak, podoba, znamenje ali »simbol« ljubezni Jezusove do ljudi. Znak, simbol? Kaj si mislimo pri tej besedi?

Kaj pomeni večna luč, ki gori noč in dan pred tabernakljem? Pomeni, da je v tabernaklju pričujoč Jezus Kristus pod podobo kruha. Kdorkoli stopi v cerkev in vidi to luč, ve, da je tukaj v tabernaklju pričujoč Zveličar. Kaj je torej večna luč? Znamenje je, znak pričujočnosti Kristusove.

Zveličar pa nam je hotel dati tudi znamenje, ki bi nas spominjalo njegove neizmerne ljubezni do nas. Pa ni hotel vzeti luči, plamena, četudi bi nam tudi to lahko kazalo njegovo ljubezen. Tudi ni hotel vzeti za to križa ali kakega orodja svojega trpljenja, ampak je vzel svoje lastno telesno

Srce, ki je za nas utripalo, na križu bilo prebodeno, iz svoje rane darovalo za nas vso svojo dragoceno kri. Ni moral ravno izbrati svojega Srca; pa, ker ga je izbral, smemo reči, da je izbral v vsakem oziru primerno znamenje.

Zakaj prvič zasluži ta znak sam ob sebi, da ga molimo, ker je Srce Zveličarjevo, z njegovo božjo osebo bistveno zedinjeno, torej božje Srce in del njegove božje osebe.

Drugič velja v vseh jezikih srce vedno za znak ljubezni, ker se kaže ljubezen čutno v srcu. Vsak, tudi manj olikan narod ve, kaj pomeni beseda »srce«. Ko govorim o človekovem srcu, mislim tudi na njegove dobre in slabe dušne lastnosti, na njegove vrline ali hudobije, zlasti pa na njegovo ljubezen ali sovraštvo, sočutnost ali brezčutnost. »Človek brez srca«, pomeni sebičnega človeka, ki ostane neobčuten pri tuji bedi in bolesi. Na Srce Jezusovo misliti torej pomeni: misliti na vse, kar je Jezus, misliti na njegovo božansko dobrohotnost, s katero je delil in še deli svoje dobrote; na njegove solze in njegovo kri, na vse, kar je za nas storil iz ljubezni od jaslic do križa. Skratka: beseda »Srce Jezusovo« nas ne spominja samo njegovega telesnega Srca, temveč tudi njegove ljubezni do ljudi.

Tretjič je Srce Jezusovo prav primerno znamenje ljubezni Jezusove, ker ni le utri-

palo za nas, ampak ker si je dal Jezus kot zadnji dokaz svoje ljubezni do nas prebosti svoje Srce, ko je bil že mrtev. Iz ljubezni do nas je hotel žrtvovati še zadnje kapljice svoje Rešnje Krvi.

Torej je popolnoma v duhu sv. Cerkve, da častimo Srce Jezusovo kot podobo, znak ljubezni Jezusove. Telesno Srce Jezusovo in ljubezen Jezusova do nas sta v cerkveni pobožnosti en sam predmet, tako da se ne more imenovati in ne misliti eno brez drugega. Zadostuje imenovati le Srce Jezusovo, da se spomnimo takoj ljubezni Jezusove.

Ko pa častimo Srce Jezusovo in v Srcu ljubezen Zveličarjevo, častimo celega Zveličarja, njegovo božje-človeško osebo, ker je njegovo Srce zedinjeno z njegovo osebo in se ne da ločiti od nje. »Vsa čast, vse molitve, vso ljubezen, ki jo izkazujemo božjemu Srcu, izkazujemo resnično in istinito Kristusu samemu,« pravi Leon XIII. v prej omenjeni okrožnici. Srce dobiva ves pomen in vso čast od božje osebe.

Nevidna ljubezen božjega Srca se razodeva vidno v presv. telesnem Srcu.

Iz starih krščanskih časov imamo sliko, ki nam predstavlja božjo ljubezen in usmiljenje. Ta podoba kaže nebeškega Očeta kot ribiča; ribice v vodi so ljudje, vaba na trnku pa je sv. človeška narava Kristusova.

V naši pobožnosti je nekaj podobnega. Srce Jezusovo hrepeni, da bi njegovo ljubezen spoznali, da bi se vnelo naše srce ljubezni do njega, in da bi postali deležni njegove božje narave. V ta namen nam kaže svoje sladko, sveto, ponižno, krotko in ljubezni polno Srce, obdano z žarki božanstva, in nam kliče: Glejte to Srce, ki vas je tako zelo ljubilo!

Ali je kakšna stvar v nebesih ali na zemlji bolj vzvišena, bolj ljubezni vredna, kakor ta: namreč ljubezen Boga-človeka, ki se nam vidno predstavlja v njegovem presv. Srcu?

Kateri človeški jezik bi jo mogel opisati in hvaliti tako, kakor zasluži?

To je božja ljubezen, neizmerna, kakor božja narava sama.

Koliko ljubezni je že tukaj na zemlji! Pa vzemimo ljubezen vseh ljudi skupaj: ljubezen očetovsko, materinsko, ljubezen otrok do staršev in ljubezen zakonsko, ljubezen družinsko in prijateljsko. Dasi se tisoč- in milijonkrat nahaja na zemlji, z vso svojo močjo in pristrčnostjo, je vendar le kakor kaplja, ki je padla iz neizmerne morja ljubezni božje; le iskra ljubezni, ki je v Bogu. Ta je izvir in vzor ljubezni človeške. Od vekomaj je mislila na nas, ljubila nas, delovala za nas, nji so služile in pomagale vse druge lastnosti božje: vsemogočnost, modrost, svetost in usmiljenje.

Ljubezen učlovečenega Boga je pa tudi ob enem človeška ljubezen. Ljubezen božja, ki je gorečnejša kakor serafska, ustvarila si je organ (telesni del) iz mesa in krvi, da nas more ljubiti tudi s človeškim čutom in sočutjem in z vso nežnostjo, s katero ljubi materino srce.

V Srcu Jezusovem bije za nas neskončna božja in človeška ljubezen. To Srce je božje in človeško srce.

S svojimi učenci je prišel nekoč Jezus v Betanijo, kjer je stanoval Lazar. Prišel je namreč sel s poročilom: »Gospod, glej, ki ga ljubiš, je bolan.« (Jan. 11, 3.) Gospod je že blizu doma svojega prijatelja, toda hiša je polna žalosti — Lazarja ni več med živimi. Tu priteče Marta Gospodu naproti, pade mu jokaje pred noge in reče: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, ne bi bil umrl moj brat.« (Jan. 11, 21.) In ko je druga sestra, Marija, čula, da je Gospod blizu, mu je šla tudi naproti in mnogo žalujočih jo je spremljalo. Vsa v solzah se vrže pred Gospoda in zakliče: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi ne bil umrl moj brat.« (Jan. 11, 32.)

Gospod vidi žalost obeh sestrâ, vidi bol vseh okrog stoječih — bili so ljudje kakor on — tu ga prevzame sočutje, »zgrozil se je v duhu« (Jan. 11, 33), solze mu stopijo v oči in padejo na lice, tako da reko celo

njemu sovražni judje: »*Glejte, kako ga je ljubil*«. (Jan. 11, 36.)

Da, božji Zveličar ima dobro in človeško čuteče srce. »Glej to srce, ki je ljudi tako zelo ljubil!« Naš brat je. In to Srce ima še sedaj za nas v tabernaklju. Da bi tega ne pozabili, spomnil nas je s svojim razodetjem bl. Margareti, da bije v njegovih prsih še ravno tisto srce, da devetnajst stoletij ni prav nič izpremenilo njegove ljubezni.

Ravno tako ljubko, kakor njegova ljubezen do nas, je pa tudi znamenje ali znak, ki ga je izbral Zveličar, da nam odkrije to svojo ljubezen.

»Glej to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubil!«

Častimo pet svetih ran Gospodovih. Kako so lepe, te častitljive, rožnobarvene rane Zveličarjeve! Srečen, kdor bi jih mogel poljubiti! Pa odkod prihaja kri, ki teče iz teh ran in jim daje rdeči sijaj? Od teh ran vodi skrita pot globlje v sveto človeško naravo Jezusovo; še je nekaj globokejšega, nekaj lepšega v našem Gospodu!

Častimo križ, na katerem je Gospod izkrvavel. Cela zemlja si je prizadevala, da bi ga dobila; v tisočeri ostankih, vkovanih v zlato in drage kamene, so ga raznesli narodi v svoje dežele.

Častimo trnjevo krono, žeblje in sulico, ki je prebodla Jezusovo Srce. V visokih, krasnih stolnicah so te stvari shranjene.

Te zaklade so si priborili križarji, ko so si osvojili sveto zemljo. Toda križ in trnjeva krona, žreblji in sulica — niso srce! Zakaj pa te tako cenimo? Ker so bili poškopljani s krvjo, ki je tekla po žilah Zveličarjevih in ki jo je prelilo božje Srce.

Naši predniki v 11. in 12. stoletju so bili navdušeni za Kristusa. Kar celi narodi so zgrabili meč in kopje, da bi si osvojili sveto deželo in grob Gospodov. Redko so dospeli tja. Kadar se jim je pa posrečilo dobiti sv. grob v svojo oblast, jim je bilo to dovolj plačila. In vendar je bil ta grob prazen; Gospod je od mrtvih vstal.

Kar pa je bilo na Kristusu in v Kristusu najlepše in najglobokejše, najljubkejšo in najnežnejše, — kar nam vse pové, kar nas popolnoma zadovolji, tega ni več v grobu, to živi še vedno v njem, ki je slavno premagal svet, ki sedi na desnici božji, to je njegovo b o ž j e - č l o v e š k o Srce.

Vzdigni svoje oči k tabernaklju, tam je pričujoče zveličano Srce Jezusovo. Ob enem pa je ravno to Srce na desnici Očetovi v nebesih, svetlo kot solnce, čistejše kot svetloba, obsijano z bliščem božanstva, središče nebeške slave; in trume angelov leže pred njim na svojih obličjih ter ga molijo: Srce svojega kralja in svojega Boga, tabernakelj in zakladnico presv. Trojice.

»Hčere sinajske, pridite in pogledjte kralja Salomona s krono, s katero ga je ovenčala njegova mati dan njegovega zaročenja in radosti za njegovo srce.« (Vis. pes. 3, 11.)

Naša doba ljubi, kar vidi. Tukaj pa, v presv. Srcu, je ljubezen božja, katere ne opisujejo suhe besede, ampak kaže telesno, vidno Srce. Tukaj se ne razodeva Bog-Jahve, kakor na Sinaju, med bliskom in gromom, tako, da so Izraelci prestrašeni rekli Mojzesu: *»Govori ti nam in poslušali bomo; nikar pa naj nam ne govori Gospod, da ne umremo.«* (II. Mojz. 20, 19.) Nam pokazuje ljubeznivi Zveličar — prijatelj človeškega rodu — svoje Srce in nas vabi k sebi, rekoč: *»Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.«* (Mat. 11, 28.) Tukaj je ljubezen božja v človeški, prisrčni ljubeznivosti!

Ljubezen pa zahteva za povračilo zopet ljubezen. Le ljubezen je plačilo ljubezni. Spoznajmo ljubezen božjo! Ljubimo božje Srce! Ni zvestejšega srca kakor je to Srce, niti v nebesih, niti na zemlji. Srce učlovečenega Boga je zvestejše kakor materina ljubezen, ker je sam rekel: *»Ali more pozabiti žena svoje dete, da bi se ne usmilila sina svojega telesa? In če bi ga tudi ona pozabila, jaz te ne bom pozabil.«* (Iz. 49, 15.)

III. Namen in nagibi te pobožnosti, ali zakaj častimo presv. Srce Jezusovo?

Zakaj je Zveličar razodel to pobožnost? Kaj naj nas izpodbuja, da bomo prav goreči častivci presv. Srca?

1. Prvi namen je, vzbuditi v nas ljubezen do Jezusa.

Odgovor na prvo vprašanje je dal Zveličar sam svoji učenki Margareti. V nekem pismu (pismo 59. v zbirki njenih pisem) pravi: »Glavni namene te pobožnosti je, napolniti duše z ljubeznijo do Jezusa.« In Gospod je razodel Margareti, da »se je vsled želje, naj bi ga vsi ljudje popolnoma ljubili, odločil razodeti svoje Srce in z njim jim tudi odkriti ves zaklad ljubezni, usmiljenja, milosti, svetosti in zveličanja. Vsi, ki bi mu hoteli vrniti ljubezen in čast, naj bi obogateli s tem obilnim božjim blagoslovom, ki mu je vir to Srce.«

In zopet na drugem mestu pravi: »da izkuša s to pobožnostjo zadnjikrat njegova ljubezen, kristjane nagniti k ljubezni, in sicer k pravi ljubezni«.

Zveličar nas hoče torej geniti, da ga res ljubimo, da ga bolj ljubimo, kakor dozda, da bi ne bili tako hladni do njega.

Krščansko življenje ni samo zunanje izpolnjevanje božjih zapovedi, ampak naše

srce, naša notranjost mora služiti Bogu. »*Sin moj, daj mi svoje srce*«, govori Bog v sv. pismu. (Preg. 23, 26.) Bog hoče imeti zase naše srce, t. j. naše prepričanje, naše misli, naše želje in našo voljo.

Ravno tako je govoril tudi papež Pij IX., ko je uvel praznik presv. Srca za vso Cerkev. To je storil, da »ima krščansko ljudstvo nov nagib, ljubiti in se vneti za Srce Jezusovo, ki nas je ljubilo in nas očistilo s svojo krvjo naših grehov«.

Da bi bolj gotovo vnel v nas ogenj svoje ljubezni, vzbuja v nas hvaležnost s tem, da nas opozarja na svoje dobre. »Glej Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo, da se je popolnoma zanje žrtvovalo«; opozarja na svoje trpljenje, da s tem vzbudi naše sočutje; opozarja na nehvaležnost in mrzloto mnogih ljudi, da za to od nas dobi spravo in zadoščenje za tolike nečasti. Hvaležnost, sočutje, zadoščevanje, to so čuvstva po želji Gospodovi bistveno lastna ljubezni do Srca Jezusovega. Ta čuvstva mora torej gojiti v svojem srcu vsak častivec in ljubitelj Srca Jezusovega.

a) H v a l e ž n o s t. Kajti »nehvaležnost ljudi«, toži Zveličar v neki prikazni svoji učenki »me bolj boli, kakor vse, kar sem prestal v svoje trpljenju. Če bi mi bili le količkaj hvaležni, bi za vse, kar sem storil

zanje, ne upošteval, in bi rad trpel zanje še več, ko bi bilo mogoče.«

Neki prijateljci piše, »naj ohrani presv. Srcu trdno zvestobo. Ljubi ga kakor svojega dobrega Očeta, ki te je sprejel v neizrečnih bolečinah na lesu križa za svojega otroka. Pač je pravično, da si tudi ti popolnoma njegova s tem, da počivaš na njegovih prsih in mu izročiš vse skrbi zaradi sebe.«

b) Sočutje. Pristrčno sočutje se mora gotovo vzbuditi v nas, ako premislimo, koliko je Jezus storil, trpel za nas, kako nam je odprl vse zaklade svojega Srca, da nas je povzdignil do časti otrok božjih, kako nas vedno in vedno obsipa s svojimi milostmi, kako je pripravljen vsak čas dati nove milosti, vedno večje in večje, če bi mi hoteli.

c) Sprava in zadoščenje. Zato je zahteval Gospod, da se uvede poseben praznik v čast njegovemu Srcu, da bi se s prejemanjem sv. obhajila in s svečano spravno molitvijo zadostilo za vsa žaljenja, ki se mu gode, ko je izpostavljen na oltarjih.

»Kaj si ti, o moj Zveličar«, tako zakliče blažena Margareta v neki prikazni božjemu učeniku, »kaj si ti vse storil, da pridobiš srca ljudi! Pa ti jih ne dajo, da, ne redkokrat te še izganjajo iz njih.«

»Res je, moja hči«, ji je odgovoril Gospod, »moja ljubezen me je silila, da sem

vse žrtvoval zanje, a hvaležne ljubezni ne dobim od njih. Zato hočem, da vsaj ti zadostiš po zaslugah mojega srca za njih nehvaležnost.«

»Oltar naših spravnihi žrtev naj bo presv. Srce, ker to božje Srce lahko umiri jezo božje pravice, ki smo jo razjezili z mnogimi svojimi grehi.« (Pismo 110.)

Večkrat se je Jezus prikazal Margareti kakor trpeči Kristus, kot »Ecce homo«, s križem na rami, v neizrečeno tužnem stanu. Nekoč je učenki svojega Srca tako-le tožil: »Glej, kako me mučijo in zaničujejo grešniki. Ali ni nobenega, ki bi z menoj žaloval in z menoj delil bolečine, ko me vidi v tako tužnem stanu (bili so ravno pustni dnevi), v katerega me spravljajo grešniki.«

Da, Jezus v Pilatovi palači je živa podoba tega, kar delajo nehvaležni ljudje svojemu najvišjemu Gospodu in največjemu do-brotniku.

Kaj torej zahteva Gospod? Da z njim žalujemo, da mu zadostimo. — Res je, Jezus sedaj ne more več trpeti; pa zato so mu grešniki, o katerih se sedaj pritožuje, prizadejali tedaj, ko je za nas trpel, v resnici one bolečine, o katerih govori v razodetju. Če se oziramo na voljo hudobnih ljudi, bi Jezusa tudi sedaj tako mučili s svojimi grešnimi dejanji, ko bi mogel trpeti

Tako pravi sv. Pavel, da tisti, ki se odpo-vedo krščanski veri, »*Sina božjega na novo križajo in sramote*«, in tisti, ki greše, »*teptajo njega z nogami*«. (Hebr. 6, 6; 10, 29.)

In res, grešnik tudi še sedaj sramoti Boga. Edino, kar more prejemati Bog, sam ob sebi neizmerno srečen in blažen, od svojih stvari, in kar so mu dolžni izkazovati, je zunanja čast, priznanje, molitev in ljubezen. Če mu ne dajo tega, mu v resnici delajo krivico, ga žalijo in sramote. In če zaradi tega toži, ima popolnoma prav, čeravno ne more več čutiti bolečine. Kar je rekel po preroku, je razodel tudi bl. Margareti: »*Čakal sem, da bi se komu smilil, pa ni ga bilo; da bi me tolažil, pa ga nisem našel.*« (Ps. 68, 21). Tako se je nekoč prikazal svoji učenki in ji rekel: »Nikogar ne najdem v svojem trpljenju in v svojih bolečinah, ki bi mi dal prostora, da se odpočijem.« Potem je zahteval od duš, ki ga ljubijo, da ga tolažijo v bolečinah in zadoščujejo za krivice in žaljenja, ki jih dobiva od ne-hvaležnih ljudi.

Pa to je človeku tako rekoč vsadila sama narava v srce. Kadar eden izmed otrok raz-žali očeta ali mater, izkušajo drugi otroci, da razžaljene starše kolikor morejo raz-vesele in tolažijo z dobrim obnašanjem. Ravno tako nas priganja prava ljubezen do Jezusa, da ga razveseljujemo z bogo-

ljubnimi deli, da ga nekako tolažimo zaradi žaljenj, ki jih mora še vedno trpeti.

Toda naša dobra dela bodo imela posebno vrednost pred Bogom le, kadar jih zedinimo z neizmernimi zaslugami Jezusovi. On pa nam daruje celo svoje Srce z vsemi zakladi svojega zasluženja. To je neizmerno bogastvo, s katerim lahko pokrijemo svojo revščino. Odtod — iz presv. Srca — vzemimo torej, s čimer hočemo Gospoda tolažiti, razveseliti, umiriti tako, kakor je njemu ljubo, nam pa koristno.

»Ali nisi storil vsega«, je rekla pri neki prikazni Margareta Zveličarju, »da si pridobiš človeška srca? A ne dajo ti ga; ženejo te celo iz njega!«

»Da« — ji odgovori Jezus, — »moja ljubezen je storila, da sem vse prestal zanje; pa vendar je nočejo vrniti. Zato želim, da ti nadomestiš njihovo nehvaležnost. Dal ti bom svoje Srce.«

To zadoščenje je bistven znak za pobožnost presv. Srca Jezusovega, ki jo je uvel Jezus po bl. Margareti. Zato je namen vseh pobožnosti presv. Srca, ki se javno opravljajo prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu, ta, da se dá presv. Srcu nekako zadoščenje. Tudi praznik presv. Srca se največ zato praznuje v Cerkvi, da se zadosti Jezusu za vse žalitve, ki jih prejema v presvetem Rešnjem Telesu.

Odtod izvira tudi društvo zadostilnega sv. obhajila. Razen tega je tudi mnogo duš, ki žive z molitvijo, delom in trpljenjem življenje pokore in sprave, in sicer iz čiste ljubezni do Srca Jezusovega, ki je nasičeno od nehvaležnih ljudi z zasramovanjem.

2. Drugi namen: Posnemanje čednosti Srca Jezusovega.

Pobožnost presv. Srca Jezusovega ima še drug namen. Jezus ni izrecno razodel bl. Margareti, da je posnemanje čednosti njegovega Srca namen pobožnosti božjega Srca. Vendar je to tesno zvezano. Zakaj, kdor res ljubi presv. Srce, mu bo izkušal postati podoben, ga bo posnemal.

3. Nagibi k pobožnosti Srca Jezusovega.

1. Pobožnost sama.

Še vedno jih je mnogo, ki se nočejo sprijazniti s to pobožnostjo. Četudi sije kakor solnce opoldne in ogreva celo Cerkev, se vendar odtegujejo njegovemu blagonosnemu vplivu. In sicer po krivici. Da pridobimo in navdušimo verno srce za pobožnost presv. Srca, zadostuje, da pokažemo to pobožnost v pravi luči. — Poglejmo le njeno zgodovino.

V resnici, zgodovina njenega postanka in razširjanja nosi na sebi tako jasne znake božjega vpliva in božjega delovanja, da se mora opaziti na njih delo božje roke.

Blagoslov, ki ga širi vsepovsod, je tako velik in čudovit, da jo moramo prištevati cerkvenim pobožnostim, ki jih plačuje Gospod Bog najobilneje.

Njen predmet je tako vzvišen, tako svet, tako veličasten in ob enem tako lep in ljubezniv, da si višjega in lepšega ne moremo misliti. Telesno Srce Jezusovo in njegova usmiljena ljubezen, ki je bila vzrok in nagib vsega dela odrešenja, vseh skrivnosti njegovega življenja, trpljenja in smrti, in vir vseh milosti in dobrot, ki jih dobivamo mi, ubogi ljudje, sta predmet te pobožnosti. Že ime Jezusovo deluje tako močno in zmagovalno na pobožnega kristjana, da je rekel sv. Bernard, da ni ljubeznivejše in ne sladkejše stvari, kakor ime Jezusovo. Mučeniki so se, izgovarjaje to sveto ime, krepili in navduševali za mučeništvo. Ali ne bo rodilo v naših prsih enake radosti in moči Srce Jezusovo, ki nam predstavlja neskončno ljubezen Gospodovo do nas?

Vaje te pobožnosti obsegajo najlepše čednosti: vero, molitev, zaupanje, ljubezen, zahvalo, spravo, daritev samega sebe. To so najlažje, najprijetnejše, najtolažilnejše vaje bogoljubnosti, ki ob enem na prijeten način pospešujejo našo popolnost in posvečujejo nadnaravno duhovno življenje.

Namen te pobožnosti je najsvetejši in najplemenitejši, popolnoma vreden srca, ki

ljubi svojega Gospoda: ljubezen povračevati z ljubeznijo in usmiljenemu Zveličarju zadoščevati za nehvaležnost in žalitve. Gotovo je pobožnost tem dragocenejša in popolnejša, čim nesebičnejši je njen namen. Zato smemo reči, da v tem oziru pobožnost presv. Srca Jezusovega prekosi vse druge, kajti njen namen so dejanja najplemenitejše ljubezni.

Njeni sadovi so tako bogati, krasni in izvrstni, kakor jih sploh more imeti kaka bratovščina. Vzemimo pred vsem le enega, ki poganja iz te pobožnosti kakor njen pravi sad: ljubezen do Jezusa Kristusa, našega Gospoda in kralja, našega večnega velikega duhovnika. Katero srce bi ne molilo čestokrat in z gorečim hrepenenjem za dar najlepše čednosti?

V tej pobožnosti — pravi učeni P. Noldin — imamo najlažje in najgotovejše sredstvo, da dosežemo v kratkem času namen svojih želja in molitev. Po dveh potih — pravi P. Galifé (Galliffet) — dosežemo ljubezen do Jezusa Kristusa. Najprej po radodarnosti božji: če namreč usliši naše molitve, ali če nam podari to veliko milost kot nekako plačilo za bogoljubna dela. Potem tudi po lastnem sodelovanju: če rabimo taka sredstva, ki nam morejo vžgati, ohraniti ali pomnožiti ogenj ljubezni do Jezusa. Pomladno sredstvo pa je premišljevanje ne-

dosežne popolnosti Jezusa Kristusa, njegove ljubezni do nas in dobrot, ki nam jih deli radodarno. Pobožnost Srca Jezusovega pa nas vodi po teh dveh potih bolj kakor druge pobožne vaje, kajti nobene milosti si ne žele častivci božjega Srca bolj, kakor ljubezni do Jezusa, svojega Zveličarja. Nadalje nam ta pobožnost vedno kliče v spomin ljubezen božjega Srca in njegove dobrote. K tej pobožnosti nas tudi vabi

2. *Želja Zveličarjeva.*

Če bi videli kneza, ki stopi iz svoje palače v vrt in z lastno roko vsadi drevesce in vsak dan pride, da ga pogleda, zaliva in obrezuje, ali bi ne mislili: to je gotovo dragoceno drevesce, gotovo je knezu zelo pri srcu? Ali ni ravno tako s pobožnostjo presv. Srca Jezusovega? Kristus jo je sam vsadil v vrt in vzgojil. Sam se je prikazal blaženi Margareti in ji razodel predmet, nagib, način in namen pobožnosti, zopet in zopet je prišel in jo podučil o vsem; z njegovo pomočjo se je pobožnost vkljub mnogim in mogočnim nasprotnikom povsod razširila in se je priljubila katoliškemu ljudstvu. Gotovo mu je zelo pri srcu.

Pa razodel nam je tudi svojo željo popolnoma jasno in določno. Opetovano je izrekel Margareti svojo voljo, naj se časti njegova ljubezen pod znakom njegovega

presv. Srca in vsi naj opravljajo to pobožnost. Očitna želja Gospodova je tudi nagnila sv. Cerkev, da je sprejela in vpeljala to pobožnost.

Ali je treba še kaj drugega, da se vnamemo za pobožnost, kakor gotovost, da Jezus to tako želi in pričakuje? Ali nam ni on vse, in ali se nimamo za vse, kar imamo in pričakujemo, zahvaliti njemu? Ne zasluži li, da izpolnimo to željo njegovega Srca? »O,« pravi bl. Margareta, »ko bi vendar mogla celemu svetu povedati, kar vem o tej ljubeznivi pobožnosti! Povem pa zaupno, če bi vedela, kako je ta pobožnost všeč Zveličarju, bi ne bilo nobenega kristjana, če še tako malo ljubi, ki bi je ne sprejel.«

3. *Obljube Gospodove.*

Da nas Zveličar še uspešneje pridobi za to pobožnost, je dal častivcem svojega Srca velike obljube, kakršnih še ni dal nikdar nobeni drugi pobožnosti.

V spisih bl. Margarete je veliko število obljub za češčenje Srca Jezusovega.

Vestni in natančni preiskovavci pisem bl. Margarete delé obljube, ki so raztresene v njenih spisih, v sledeče vrste:

a) Za tiste, ki prejmejo na praznik Srca Jezusovega zadostilno obhajilo in opravijo javno spravno molitev:

»Zato ti obljubim, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilico svoje božje ljubezni na vse, ki mu bodo izkazali to čast in izpodbujali tudi druge k temu.« (Lastno-ročni življenjepis II., str. 414.)

b) Za tiste, ki sploh časte Srce Jezusovo:

»Obilico vseh darov, ki napolnjujejo njegovo Srce, bo izlil v srca onih, ki ga bodo častili.« (Pismo 126.)

c) Za tiste, ki se velikodušno in za vselej posvete presv. Srcu, in to stanovitno izvrše:

»Nihče se ne bo pogubil, kdor pobožno časti presv. Srce in se mu je posvetil.« (Pismo 33.)

č) Za tiste, ki časte podobo Srca Jezusovega:

Blaženi Margareti je Zveličar obljubil, »da bo ta podoba prinesla vsakovrstne darove in milosti, kjerkoli bo izpostavljena v posebno češčenje.« (Pismo 126.)

»Vse blagodare, ki izvirajo v tem Srcu, bo delil povsod, kjerkoli se bo izpostavila ta podoba v povzdigo ljubezni in češčenja tega ljubezni polnega Srca. S tem sredstvom bo razdvojene družine zopet združil. Varoval bo tiste, ki so v stiski; izlil bo sladkost svoje goreče ljubezni na vsa društva, ki bodo častila to podobo. Če so z grehom izgubila njegovo milost, bo

odvrnil od njih kazni pravične jeze božje in jih zopet sprejel v stan milosti.« (Pismo 32.)

d) Za vse, ki pospešujejo to pobožnost:

»Vse one, ki Srcu Jezusovemu na vso moč izkazujejo svojo ljubezen in čast in jo širijo tudi pri drugih, bo bogato obdaroval z nebeškimi zakladi, ki jih najdemo v tem Srcu.« (Pismo 126.)

»Ti zakladi so tako veliki,« piše bl. Marg. drugje, »da nimam za to besedi. Le to bi mogla reči, kar je jasno slišala po sv. obhajilu o treh osebah, ki so pridno širile pobožnost: Da, jaz jih bom združil s seboj v edinosti ljubezni na veke.« (Pismo 82.)

In o nekaterih drugih osebah piše: »Gospod mi je pokazal, da so imena mnogih zapisana v njegovo Srce, ker so hrepeli pospeševati njegovo čast, in da nikdar ne bodo izbrisana odondod.« (Pismo 34.)

»Za tiste pa, ki se mu v ta namen darujejo in posvete, da mu sami izkazujejo vso čast in ljubezen in skrb, da mu jo izkazujejo tudi drugi,« imenuje bl. Margareta »božje Srce brezdno, ki ima v sebi za one le zaklade ljubezni in milosti.« (Pismo 82.)

Malo pred svojo smrtjo je pisala blažena Margareta patru Kroazetu (Croiset): »Zveličar je obljubil: Ne bo dopustil, da bi bili pogubljeni tisti, ki se mu daru-

jejo in posveté v ta namen, da mu napravijo to veselje (da namreč širijo to pobožnost) po svoji zmožnosti in s sredstvi, ki jih jim bo dal. Varno zavetje jim bo proti vsem zasedam njihovih sovražnikov, posebno ob smrtni uri. Sprejel jih bo z ljubeznijo v to božje Srce in zavaroval njih zveličanje. Skrbel bo, da bodo posvečeni in poveljučani od večnega Očeta v isti meri, kakor so se potrudili za razširjanje kraljestva njegove ljubezni.« (Pismo 100.)

e) Za redovne osebe:

Tem je obljubilo presv. Srce, »da bo izlilo sladkost in moč svoje ljubezni na vse redovne družine, ki ga bodo častile in se izročile njegovemu posebnemu varstvu. Ohranil bo vsa srca v edinosti, da bodo vsi le eno srce z njim; odvrnilo bo od njih kazni božje pravičnosti in jim podelilo svojo milost, ako so jo izgubili.« (Pismo 33. in 100.)

Bl. Margareta dostavlja, da bodo redovne osebe »našle v tej pobožnosti pripomoček, ki bo že sam zadostoval, da se obnovi v manj gorečih redovih prva gorečnost in natančno izpolnjevanje pravil. Tiste pa, ki so na dobrem potu, bo vodil do vrhunca popolnosti.« (Pismo 132.)

f) Za duhovnike:

»Tisti, ki se trudijo za zveličanje duš, bodo dobili milost, ganiti tudi najtrdovratnejša srca, in njih dela bodo imela čudovit uspeh,

če bodo le sami polni prirčne pobožnosti do tega božjega Srca.« (Pismo 132.)

g) Za krščansko ljudstvo sploh:
»Zedinil bom zopet razdvojene družine. Varoval in podpiral bom (Jezus) one, ki so v potrebi, ako se bodo le z zaupanjem zatekali k temu Srcu.« (Pismo 32.)

Margareta še dostavlja: »Ljudje med svetom bodo našli s to pobožnostjo vsako potrebno pomoč za svoje družine, podporo pri svojem delu, nebeški blagoslov pri svojih podjetjih, tolažbo v stiskah. Da, v tem presvetem Srcu bodo našli varno zavetje v svojem življenju in posebno ob smrtni uri.« (Pismo 132.)

Omenimo še »veliko obljubo«, o kateri bomo pa v IV. poglavju več pisali. Jezus je rekel bl. Margareti: »V neizmernem usmiljenju svojega Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sv. obhajilo devet mesecev zapored vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njih varno zavetje.« (Pismo 82.)

Nekega dne je Gospod dejal slovesno bl. Margareti: »Jaz sem večna resnica, ki ne more varati; jaz sem zvest v svojih obljubah, in milosti, ki sem jih izkazal tebi, lahko prestanejo vsako

poizkušnjo ali preiskavo.« (Lastno-ročni življenjepis. II., str. 343.)

Gospod torej obljubuje milosti v življenju in še več, v odločilni smrtni uri. In kakor da bi bilo vse to še premalo, pristavi, da »svojim milostim ne bo postavil ne mere ne kraja za one, ki jih bodo iskali v njegovem presv. Srcu«.

4. Trpljenje Kristusovo.

Posebno močan nagib, da goreče častimo presv. Srce, je ljubezen, ki nam jo je Gospod pokazal v svojem trpljenju. Srce Jezusovo se je prikazalo bl. Margareti s trnjevo krono in z rano, to je, z znamenji trpljenja. Kaj to pomeni? Bl. Margareta piše, da ji je Kristus sam razložil pomen; s tem nam hoče Gospod pokazati, »da je bila njegova neskončna ljubezen do ljudi vir vsemu trpljenju, ki ga je za nas prestal.« (Pismo 126.)

Gospod nas hoče gotovo opozoriti, ne samo, da je trpel neizrečne dušne in telesne bolečine, temveč tudi, da je vse rad prestal iz ljubezni do nas, da je za nas krvavi pot potil, da je za nas težki križ nesel, da je za nas bil križan, da je iz ljubezni do nas prelil svojo dragoceno kri, da nas za to neskončno ceno odkupi iz sužnosti sata-nove, greha in smrti. Človeško srce se najhitreje vname za ljubezen, ako vidimo,

da kdo dela in trpi za nas iz nesebične ljubezni. V trpljenju se poizkusi ljubezen, kakor zlato v ognju. »*Večje ljubezni nima nihče, kakor če da življenje za svoje prijatelje.*« (Jan. 15, 13.) Kako bi torej ne častili Srca, ki je občutilo vso bridkost sramotilnega trpljenja, ki se je čutilo zapuščeno celo od nebeškega Očeta?

5. Zaničevana ljubezen.

V sv. Rešnjem Telesu je Kristus resnično in bistveno pričujoč kot darilno jagnje in kot hrana dušam — nov, velik dokaz njegove ljubezni do nas.

Pri sv. maši se polnijo vsako jutro kelihi na naših oltarjih s krvjo Jezusovo, ki je vedna daritev nove zaveze.

Pri sv. obhajilu pride božji Zveličar v naše srce, ter se v tem zakramentu kar najtesneje zedini z nami. Zato ga imenujemo zakrament ljubezni.

V tabernaklju naposled biva božji Zveličar noč in dan pri nas pod podobo kruha.

Mislili bi, da bodo vsi ljudje hiteli k božjemu Zveličarju v presv. zakramentu, da ga ljubijo, se mu zahvaljujejo, da z njim prijazno občujejo. Njegovo bivanje med nami v tabernaklju bi moralo biti prijetno, njegovo kraljestvo na zemlji kraljestvo hvaležne, srečne ljubezni. Da, tako mislimo. Toda je li res tako? Glejmo, če se je iz-

polnila želja njegova, če je res doživel mnogo veselja z nami ljudmi.

V treh letih svojega javnega delovanja se je pritoževal zelo redko, ker ima veliko-dušno in močno Srce.

Šele kratko pred smrtjo, ko je šel iz Betanije proti Jeruzalemu in z Oljske gore gledal lepo mesto s templjem, s stolpi in z zidovi in s cvetočimi vrtovi, obšla ga je žalost in notranja bol, videl je že v duhu rimskega poveljnika Tita, ki je vzel mesto z naskokom, videl je mrliča na cestah ležati in celo mesto razdejano in je dal svoji žalosti duška v besedah: »*O, da bi spoznalo tudi ti, in sicer ta svoj dan, kar je tvoj mir! Sedaj pa je skrito pred tvojimi očmi.*« (Luk. 19, 42.)

Kmalu potem ga vidimo na Oljski gori potrtega od tuge in velike žalosti. Sledeči dan naj bi žrtvoval svoje mlado življenje sramotni smrti na križu; to ga je potrla na zemljo, in ponižna, vdana tožba je prišla iz njegovih ust: »*Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene!*« (Mat. 26, 39.)

Zadnjikrat se je pritožil v svoji zapuščenosti na križu, ko se je pridružila vnanjim telesnim bolečinam še dušna osamelost. »*Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?*« (Mat. 27, 46.) V resnici pa to ni bila tožba, ampak dokaz njegove ljubezni do nas; hotel nam je razodeti, da je trpel

tudi notranjo zapuščenost, da nam zasluži tolažbo za tiste ure, ko smo popolnoma zapuščeni in potrti.

Božji Zveličar ne toži tako hitro, ne pretirava. Toda če kdaj toži, potem pazite in poslušajte njegov glas vsi, ki ljubite svojega Boga in Gospoda; gotovo je skrivnost polna bridkosti in bolečine.

V Paré le Monialu je Gospod tožil radi nehvaležnosti in mrzlotte ljudi do njega, zlasti v presv. zakramentu. Ima li vzrok za to tožbo? Ali ga je odrešeno človeštvo varalo v njegovih nadah?

Poglejmo sedANJI čas.

Sedaj živi okrog 1563 milijonov ljudi na zemlji. Od teh je 800 milijonov poganov in 216 milijonov mohamedanov. Kaj so ti za božjega Zveličarja?

Ne verujejo niti v Kristusa niti v njegovo odrešenje. Stojé izvun Cerkve, ki edina vodi v nebesa. Brez zveze z živo trto žive v tmini nevere. Sv. Rešnje Telo ne najde pri njih ne vere ne ljubezni.

Ali ni to pretresljiva resnica: dve tretjini vsega človeštva nista Kristusovi! In to še v 20. veku, ko je vendar Cerkev razširjena po vsej zemlji. Ali nas to ne iznenadi?

Ostane še 500 milijonov kristjanov. Pa tudi ti niso vsi Kristusovi. Mnogo milijonov je ločenih od Cerkve v grškem razkolu; pred tristo leti je odtrgala takozvana reformacija

zopet mnogo milijonov od Cerkve — mnogo lepih zemljâ in krepkih narodov, tako, da je sedaj okrog 170 milijonov kristjanov ločenih od telesa prave Cerkve. Protestantje nimajo pravih posvečenih duhovnikov, torej tudi ne sv. maše, ne sv. Rešnjega Telesa in sv. obhajila.

Kolika bolečina je to za božjega Zveličarja! A kako je s katoličani? Otroci prave Cerkve imamo celo bogastvo milosti Zveličarjevih; imamo Zveličarja noč in dan v tabernaklju pri sebi.

Same sebe že smemo strožje soditi. Ali ima z nami Zveličar mnogo veselja?

V katoliški Cerkvi, v samostanih in izvun njih, jih je mnogo, ki žive zares sveto. Odmrli so duhu sveta in so dosegli popolno ljubezen do Boga. Z vsemi močmi hodijo za Križanim in so radost njegovega Srca. Tudi je na milijone zvestih duš, ki žive v resnici krščansko in nikoli ne grešijo smrtno, se resno bore celo proti malim grehom tako, da le redkokdaj padejo v popolnoma premišljene in prostovoljne male grehe. Ti imajo svojo pravo hrano in svoje pravo življenje, svojo moč in svoje veselje v presv. Rešnjem Telesu.

Razen tega je še mnogo milijonov katoličanov, ki sicer pogostoma padejo, ki se pa vendar vselej vzdignejo, se z Bogom spravijo v pokori in v sv. obhajilu iščejo

pokrepčanja. Potem je Zveličar z njimi zopet zadovoljen, jih ozdravlja in krepča, in njegova sv. kri jih bo naposled rešila.

Toda koliko jih je med 270 milijoni katoličanov, nad katerimi nima Gospod nobenega veselja!

Tu so tisti, ki imajo le ime katoličana, ki ne hodijo več v cerkev, razen na kakšno svatbo ali k pogrebu. Žive v verski malomarnosti in brezbržnosti; in teh ni malo, posebno v večjih mestih.

Tu so zopet drugi, ki žive celo leto v smrtnem grehu; žive tako, da je sramota za kristjana; nikakor se ne potrudijo, da bi se osvobodili greha in utolažili svojo vest. In vendar pokonča ravno greh kraljestvo Kristusovo v srcih.

Drugi zopet pristopijo prav redkokrat k sv. obhajilu. Pa če bi vsaj takrat prišli z ljubeznijo h Gospodu! Toda zakaj pridejo? Ker se mora vsaj enkrat v letu priti! Kako hladne besede: »Ker se mora priti!« Da, ne prišli bi, ko bi jih ne vezala k temu Cerkev pod smrtnim grehom in jih takorekoč vlekla k obhajilni mizi, kakor bi morali trinogu zadovoljiti. Ali se more to še imenovati ljubezen do Zveličarja?

Koliko je pa število nevrednih obhajil? Kristjani, ki dobro vedo, da ne smejo v smrtnem grehu prejeti sv. obhajila, ampak da se morajo prej skesati in izpo-

vedati, silijo božjega Zveličarja, da stopi v njih nečisto dušo in store s hladnim srcem božji rop. Kakšna trnjeva krona za božje Srce!

Pa tudi duše, ki so Zveličarju na poseben način posvečene, ga zasramujejo in zaničujejo.

Nad temi žaluje božji Zveličar v posebni tožbi: »Kar me pa še mnogo bolj boli, je to, da še celo meni posvečena srca tako postopajo z menoj.«

* * *

To so v resnici temne sence, ki padajo na pričujočnost Jezusovo v tabernaklju. Le majhen del vsega človeštva pripada njemu, in med njegovimi koliko mrzlot, nehvaležnosti, polovičarstva! Ali je to res vse, kar je dosegel s svojim trdom, s svojo potrpežljivostjo, s tem, da se je dal bičati, s trnjem kronati in križati, da je trpel tri ure na križu tako grozno, in to vse prostovoljno, le ker nas je ljubil? Ali je to ves sad, ki so ga obrodili krona, križ in rana?

Res, ljubezen, ki jo goji Jezus do človeštva, je nesrečna.

»Možje so zoper mene vstali brez usmiljenja in niso prizanesli moji duši. Silo so storili, ki so se polastili mojega življenja.« (Brevir veliki petek.)

»Hči mojega ljudstva je neusmiljena kakor noj v puščavi.« (Žal. pes. Jerem.)

»In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ni ga bilo; da bi me tolažil, pa ga nisem našel. Dali so mi za jed žolča, in v žeji so me napojili s kisom.« (Ps. 68, 21. 22.)

»O vi vsi, ki greste mimo po poti, ozrite se in glejte, ali je katera bolečina taka, kakor je moja bolečina.« (Žal. pes. 1, 12.)

Ni torej čuda, da je Gospod v novejši dobi tako očitno raztrgal zagrinjalo svojega božjega veličastva, da je v Paré le Monialu rabil novo sredstvo, katero je izumila njegova iznajdljiva ljubezen ter je v onem razodetju kakor v šopku cvetic podal najlepše dokaze svoje ljubezni, namreč: Srce, trnjevo krono, križ, rano in plamen. Skupno nam predstavljajo »podobo Srca Jezusovega«, kakor umotvor, ki naj bi ganil naša trda srca. To ljubeznivo in vendar tako tužno podobo nam je Kristus sam raztolmačil: »Glej to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo, da se ni zbalo ničesar, ampak se popolnoma žrtvovalo in izcrpilo, da jim pokaže svojo ljubezen.«

In potem se je njegova žalost izlila v bridke besede: »Za plačilo za to dobivam od večine ljudi le nehvaležnost, ker se nespoštljivo obnašajo pred menoj, ker me božjeropno prejemajo v sv. obhajilu, ker so

mrzli do mene, ker me zaničujejo v zakramentu ljubezni.« — »Če bi mi ljubezen povračali le količkaj s hvaležno ljubeznijo, bi komaj upošteval vse, kar sem storil zanje, in bi hotel še več zanje storiti, če bi bilo mogoče.«

Spodobi se in pravično je, da obudimo v svojih srcih sočutje, da uberemo na strunah svojega srca pesem žalostinko radi te usode našega dragega Gospoda.

Spodobi se in pravično je, da poslušamo njegovo bridko tožbo, da jo preudarjamo in si jo vtisnemo globoko v svoje srce. Žalovati bi morali kakor nekdanji prerok Jeremija nad razdejanjem jeruzalemskega mesta in templja.

Za ljubeče srce je dovolj, če ve, da mnogi Jezusa žaliyo. Sicer smo občutljivi in rahločutni za svojo lastno bolečino. Če komu razodemo svojo žalost in težave, hočemo, da čuti vso težo naše nesreče, da razume do malega našo bol, da čuti z nami; in kako nas užali, če se ne izpolni naša nada!

To užaljenje moramo po svoji moči odvrniti od Jezusa. Želimo razumeti njegovo bol, hočemo z njim imeti sočutje. In to pričakuje od častivcev svojega Srca.

Ravno to je posebni duh in značaj pobožnosti Srca Jezusovega: zadošččenje, ki ga dajemo božjemu Srcu. Pobožnost Srca Jezusovega

je bistveno zadostilna pobožnost. Ta duh zadoščevanja mora poživljati vse pobožnosti onega, ki hoče častiti Srce Jezusovo tako, kakor je razodel sam.

Med letom pa so tudi časi, ko ljudje Boga žalijo bolj kakor sicer, ko se razliva kakor povodenj grešna razbrzdanost po mestih in vaseh. To se godi posebno o predpustnih dneh. Nasprotno pa hite ravno v teh dnevih katoliški kristjani vseh dežel, moške in žene, mladeniči in dekleta mnogoštevilno v cerkve, da obišejo jetnika ljubezni v izpostavljenem zakramentu. Obhajilne mize so polne, ure in ure kleče pred sv. Rešnjim Telesom; svoj ljubezni žareč obraz imajo uprt v sv. hostijo, na svojega skritega, dragega, užaljenega Gospoda in Zveličarja. Povedo mu, da so ga prišli tolažit, mu izkazovat svojo ljubezen in razodet svojo žalost radi žaljenj, ki jih trpi. Povedo mu, da mu hočejo zadostiti, da bi se radi popolnoma darovali v goreči pobožnosti in v ljubezni žrtvovali, kakor žgalen dar, kakor tiho goreča blagoslovljena sveča na oltarju. To zadoščenje je krasen pojav katoliškega življenja. Išči ga zunaj katoliške Cerkve, išči ga, kjer hočeš, nikjer ga ne dobiš, da, še razumejo ne, kaj je zadostilna pobožnost.

Kogar ljubezen do Jezusa in lepota njegovega Srca ne more ganiti, da vstopi med vnete in stanovitne častivce božjega Srca,

ta bo vendar gojil to pobožnost iz ljubezni do samega sebe. Velika je korist, ki jo prinaša ta pobožnost ne samo posamezniku, temveč tudi celim družinam, občinam, deželam in državam. Le beri V. poglavje o sadovih prave pobožnosti do presv. Srca. Kar želi Kristus od svojih častivcev, je malo in prijetno; ta mali trud pa poplača z dušnimi in telesnimi darovi, z velikimi dobrotami za čas in večnost. Bodi velikodušen do Jezusa, gotovo se ti bo izkazal neskončno radodarnega.

IV. Kako častimo presveto Srce Jezusovo?

Komaj se je znalo v katoliški Cerkvi za pobožnost presv. Srca Jezusovega, že so iskali verni ljudje načine, kako bi častili to božje Srce. Kakor prikljujejo spomladi iz rodovitne zemlje mnogovrstne in raznobarvene cvetke, tako so se razvile iz pobožnosti do presv. Srca najraznovrstnejše vaje.

Gospod pa želi in hoče, da ne častimo tega Srca le z vnanjimi vajami, na pr. da molimo kake molitvice, litanije, ako nosimo njegov škapulir, ali storimo kaj drugega njemu v čast. To je sicer nekaj dobrega, ako storimo iz pravega namena in

pobožno, toda to še ni vse. Vse to vnanje češčenje presv. Srca mora oživljati pravi duh, prava notranja pobožnost. Prava pobožnost do presv. Srca Jezusovega mora prevzeti vse naše misli, želje, besede, vse naše trpljenje, vsa naša dejanja, naše srce, našo dušo, poseči mora v naše celo življenje in delovanje. To notranje češčenje je pravo, je pglavitno, je bistveno.

1. Kako sploh prav častimo presv. Srce Jezusovo?

To storimo s tem, da presv. Srce 1. molimo, ker je božje Srce; 2. da povračamo temu Srcu ljubezen za ljubezen, ker je najljubeznivejše Srce; 3. da zadostujemo temu Srcu, ker ga ljudje tako žaliyo; 4. da to Srce posnemamo, ker je kot najsvetejše Srce vzor vseh čednosti in vse svetosti. Izpregovorimo o vsaki točki vsaj nekaj. Prav častimo presv. Srce Jezusovo s tem, da ga

1. molimo, t. j. izkazujemo presv. Srcu tisto najvišje češčenje, ki gre Bogu samemu, katerega moramo moliti zato, ker je najpopolnejše bitje, stvarnik, najvišji gospodar in zadnji cilj vseh stvari. Umevno je torej, da gre to češčenje presv. Srcu, ako nam velja Srce Jezusovo isto, kakor volja in ljubezen božja, zakaj te dve ste isto kot božanstvo.

Toda tu posebno menimo telesno Srce Jezusovo in nadčutno, duhovno Srce, v kolikor pomeni voljo in delovanje Boga-človeka. Pa četudi v tem zmislu vzamemo Srce Jezusovo, gre temu Srcu ona najvišja čast, ki jo označimo, ko pravimo, da Boga molimo.

Pravi častivci pa ne molijo samo presv. Srca, ampak 2. vračajo Srcu Jezusovemu ljubezen za ljubezen.

Ljubezen vračamo tistemu, ki nas je prej ljubil, ki je kaj storil iz ljubezni za nas. In kaj je storil Gospod Jezus iz ljubezni do nas? Iz ljubezni do nas postal je revno, slabo dete; iz ljubezni do nas je hodil po sveti deželi, učil ljudi, delal čudeže, trpel uboštvo in zaničevanje, bil za nas kronan, nesel težki križ, umrl na križu in dal zadnjo kapljico krvi za naše zveličanje. Iz ljubezni do nas je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, v katerem biva noč in dan v vseh katoliških cerkvah, po celem svetu, in nas ljubi sedaj s čisto neomajno ljubeznijo, kakor pred tisoč leti. In da bi nihče o tem ne dvomil, je sam razodel bl. Margareti svoje Srce, rekoč: »Moje božje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več v sebi zadrževati plamena svoje goreče ljubezni.« In zopet ji reče že znane besede: »Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo«

Ni torej dvoma, da nas je Srce Jezusovo res ljubilo, in zato zasluži, da vsi, zlasti pa še častivci presv. Srca, ljubimo to najljubeznivejše Srce, in sicer tako, kakor želi in zahteva. To je jasno povedal Gospod v svojem življenju: »*Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, ta je, ki me ljubi.*« (Jan. 14, 21.) In zopet: »*Ako me ljubite, izpolnjujte moje zapovedi.*« (Jan. 14, 15.)

Kdor pa sam res časti in ljubi presv. Srce, skrbi za to, da ga ljubijo tudi drugi; skrbi, da ne delajo prostovoljnih smrtnih grehov, ampak, da izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi. Ko torej vidi ljudi, ki žalijo Srce Jezusovo s smrtnimi grehi, in takih ljudi ne manjka nikdar, ko vidi, kako so mnogi mlačni, mrzli in s tem žalijo presv. Srce, izkuša nadomestiti čast, ki so mu jo vzeli grešniki. Takrat sam

3. zadoštuje presv. Srcu za vsa žaljenja, ki jih dobiva presv. Srce, posebno v zakramentu presv. Rešnjega Telesa.

Nobene stvari ni Gospod Jezus od blažene Margarete večkrat, odločneje in jasneje zahteval, kakor to, da zadoščuje njegovemu Srcu za vso nehvaležnost, mrzloto, zaničevanje in božje rope, s katerimi žalijo grešniki in drugi mlačneži presv. Srce v zakramentu ljubezni. To zadoščenje presv. Srcu je pobožnosti presv. Srca Jezusovega tako bistveno, da si brez njega niti misliti

ne moremo one pobožnosti presv. Srca, ki jo je Gospod razodel in po bl. Margareti vpeljal v svoji sv. Cerkvi.

4. Posnemajo presv. Srce Jezusovo.

1. Bog nas je ustvaril, da se zveličamo, da pridemo enkrat v sveta nebesa. Zato je pa treba, da po volji božji živimo in v milosti božji umremo; ali z drugo besedo, da se posvetimo. To zahteva tudi Bog od nas: »*To je volja božja, vaše posvečenje.*« (I. Tesal. 4, 3.) Da se pa res posvetimo, da res sveto živimo, je treba dveh reči: namreč, da se varujemo greha, zlasti smrtnega, in vsega, kar nas naravnost vodi vanj; drugič pa, da opravljamo dobra dela in v svoje srce vsajamo lepe cvetke krščanskih čednosti.

2. In česa naj se učimo od presv. Srca? Učiti se moramo, posnemati moramo njegove čednosti. Za zgled nam navede Gospod sicer le dve čednosti, ki sta mu najljubši, pa učiti se moramo od njega vseh, saj je njegovo presv. Srce vzor vseh čednosti, je »brezdno vseh čednosti«, kakor molimo v litanijah presv. Srca. Presv. Srce Jezusovo je božje Srce, kot tako je neskončno sveto; njegovo Srce je pa tudi človeško srce, pa tudi kot tako je najsvetejše izmed vseh src, zato, ker je to telesno, človeško srce nerazdeljivo združeno z drugo božjo osebo.

Pravi častivec presv. Srca ga torej posnema. Saj je ljubitelju lastno, da izkuša postati podoben tistemu, katerega goreče ljubi. Dober, zvest in ljubeč prijatelj misli isto, kar njegov prijatelj, isto ljubi, kot on, isto sovraži, kar sovraži on, isto govori, isto dela, kar dela prijatelj, skratka, dober prijatelj izkuša biti v vsem podoben svojemu prijatelju. Ako pa opazi, da sta si v kaki reči nasprotna, zataji svoje lastno mišljenje in hrepenenje in se izkuša v vsem prilagoditi svojemu prijatelju, da sta oba enega duha in enega srca; brez tega ni pravega, trdnega, resničnega prijateljstva. Zato izkušaj tudi ti kot prijatelj presv. Srca, da isto misliš, želiš, sovražiš, govoriš in delaš, kar je mislilo, želelo, govorilo, sovražilo in delalo božje Srce Jezusovo, izkušaj postati kolikor mogoče podoben presv. Srcu. To pa ni drugače mogoče, kakor da božje Srce premišljuješ, se vglobiš v to presv. Srce.

3. Kako pa boš to storil, me poprašuješ? Na to ti odgovorim: Poslušaj pridige, ki ti pripovedujejo, kaj je Jezus govoril, delal in trpel, vzemi v roke zgodbe sv. pisma nove zaveze, sv. evangelije in iz njih premišluj besede in dela Gospodova. Iz njegovih besedi in del boš spoznal polagoma njegovo Srce. Kaj pa storiš, če hočeš spoznati, kakega duha je ta ali oni človek,

kako srce ima? Ti paziš na to, kaj govori, in kaj dela. Zakaj? Ker dobro veš, da se srce dotičnega najprej in najbolje spozna iz njegovih besedi, njegovih del, iz njegovega življenja. Saj ti je znan pregovor: »Česar je polno srce, rado iz ust gre.« Tako boš tudi ti iz besedi in del Gospodovih gotovo in najhitreje spoznal, kako je mislil, kaj je želel, ljubil, kaj je sovražil, po čemer je hrepenel.

Ko torej premišljuješ Jezusa v bornem hlevcu kot revno dete, spoznaš, kako je ljubilo uboštvo; drugič vidiš, kako je to Srce ponižno in krotko; kako prijazno, ljubeznivo srce je imel do ubogih ljudi, kako usmiljeno in dobrotljivo do sirot, bolnikov, posebno do ubogih grešnikov; kako prizanesljivo svojim sovražnikom, kako jim je odpuščalo vse krivice in žalitve; kako čuteče z nadlogami in potrebami ljudi. Opaziš, kako je ljubilo to Srce svojega nebeškega Očeta, kako je delalo samo v čast božjo; kako ljubilo ljudi, da je zanje trpelo toliko hudega, nazadnje celo smrt za zveličanje njihovih duš; kako je bilo požrtvovalno, se ni strašilo truda in zaničevanja in bridkosti; kako potrpežljivo v svojih bolečinah in z napakami svojih apostolov in učencev. Bilo je moško, odločno in neupogljivo proti ljudskim sovražnikom,

hinavskim farizejem in pismarjem, odkrivalo je njihovo hinavščino, dobro vedoč, da ga čaka zato preganjanje in celo sramotna smrt na križu. Bilo je zvesto Srce vsem, na pr. apostolom, četudi so ga vsi zapustili v trpljenju in na križu. V vseh svojih besedah in delih kazal je Gospod to ali ono lepo stran svojega presv. Srca, zlasti pa v svojem trpljenju in svoji smrti.

Pa tudi še sedaj je ostalo presv. Srce isto, kakor nekdanj, ima še vedno iste čednosti v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Tu živi tiho, skromno, ponižno, potrpežljivo; živi življenje polno krasote, polno veličine, polno čednosti, polno vse svetosti. Ali ne bo to Srce osvojilo tvojega srca, ali ti ne nagiba, da je posnemaš, da svoje srce upodobiš po njegovem najsvetejšem Srcu? Gotovo.

4. Zato pa moraš svoj pogled od Srca Jezusovega obrniti v svoje lastno srce; poglej dobro, kakšno je tvoje srce, in našel boš morda, kako je še vdano jezi, kako je sovražno, nepokorno, nezmerno, nečisto, mlačno za svete reči, kako ničemurno, nepotrpežljivo, lažnivo, kako išče le posvetnega, morda celo grešnega veselja, kako malo ljubi Boga in bližnjega v pravi krščanski ljubezni, kako malo je podobno presv. Srcu. Ko tako premišljuješ velik razloček, ki je med tvojim grešnim, nepopolnim srcem in

med najsvetejšim, božjim Srcem Jezusovim, se ti vzbudi gotovo želja in zazori v tebi sklep, grehe in napake svojega srca polagoma odpraviti. Kaj ti je torej storiti? Pomisli najprej dobro, kateri greh in katera strast prevladuje v tvojem srcu, katere napake moraš odpraviti, ki so bile vzrok, da si tolikokrat, morda celo s smrtnim grehom žalil presv. Srce. In temu svojemu glavnemu grehu, tej svoji grešni strasti napovej vojsko na smrt, odločno in pogumno se vojskuj zoper nje dan za dnevom.

Če se boš resno in odločno vojskoval, ti bo gotovo pomagalo tudi presv. Srce, ki je izvor vseh milosti, tako, da bo tvoje srce vedno ponižnejše, krotkejše, čistejše, pokornejše, potrpežljivejše, vedno svetejše, dokler ne bo zelo podobno božjemu najsvetejšemu Srcu, da boš lahko rekel z apostolom Pavlom: »Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.« (Gal. 2, 20.) Posnemati presv. Srce je torej potrebno častivcem presv. Srca Jezusovega. Res je torej, kar je napisal veliki učitelj duhovnega življenja: »Prava čednost in pobožnost bo cvetela le tam, kjer se res časti presv. Srce Jezusovo, ne samo pri posameznikih, ampak v družinah in občinah. Prava pobožnost je posebno v tem, da posnemamo čednosti tega ljubeznivega presv. Srca.«

2. Kako častimo presv. Srce?

Ko smo našli, kako sploh prav častimo presv. Srce, naj naštejemo zaporedoma poglobitne posebne načine, kako častimo to božje Srce, in kar začnimo s tistimi vajami, ki jih je Gospod Jezus Kristus sam hotel od svoje učenke bl. Margarete. Zahteval je od nje trojno, naj *a)* obhajamo praznik presv. Srca, *b)* prvi petek v mesecu, in *c)* častimo podobo presv. Srca.

a) Praznik presv. Srca Jezusovega.

1. Gospod Jezus je zahteval večkrat jasno in določno, naj se vpelje v cerkvi praznik presv. Srca. Kako se je praznik začel, nam opisuje bl. Margareta tako-le:

»Ko sem bila nekega dne v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa pred najsvejšim zakramentom, sem prejela od svojega Boga preobilne milosti njegove ljubezni. Začutila sem v srcu, naj njemu nekaj podarim in mu vrnem ljubezen za ljubezen. Nato mi reče: »Z nobeno rečjo mi ne moreš izkazati večje ljubezni, kakor da storiš, kar sem že tolikokrat zahteval od tebe.« Nato ji odkrije svoje Srce in se bridko pritožuje, da ga hudobneži zaničujejo, žaliijo z mrzloto in z božjimi ropi. Potem pa ji reče: »Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini praznika sv. Rešnjega

Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu.»

2. To je početek praznika, pa kako ga obhajajmo? Tudi to je Gospod sam določil. »Ta dan«, reče bl. Margareti, »naj prejmejo verniki sv. obhajilo in s slovesno spravno molitvijo (prošnjo za odpuščenje) naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so mu jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljeno na oltarjih.«

Gospod pa res želi, naj mu izkazujemo svojo ljubezen s tem, da slavimo poseben praznik v čast njegovemu Srcu. O tem priča jasno to, da je Gospod obljubil velike milosti tistim, ki ga tako častijo.

»In jaz ti obljubim«, reče svoji ljubljeni učenki, »da se bo moje Srce razširilo in bo bogato obdarilo z milostmi svoje ljubeznitiste, ki mu izkažejo to čast in se prizadevajo, da mu jo izkažejo tudi drugi.«

Akoravno ta dan ni zapovedan praznik, vendar po želji Gospodovi prejmi ta dan: a) sv. obhajilo kot zadoščenje za vse žalitve, ki jih prejme to Srce v najsvejšem zakramentu v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa; b) moli javno v cerkvi z drugimi spravno molitev ali prošnjo za odpuščenje. Ako tega ne moreš storiti skupno in javno z drugimi v cerkvi po sv. obhajilu, stori ali črez dan, ko obiščeš presv. Rešnje Telo, ali pa doma.

3. Pa tudi sv. Cerkev odpre vernikom na praznik presv. Srca svoj zaklad, in podeli vsem popolni odpustek, ako gredo k spovedi in k sv. obhajilu, obišejo cerkev ali javno kapelo, kjer se obhaja praznik presv. Srca Jezusovega, in tam molijo v papežev namen. Sv. oče Leon XIII. je podelil 28. junija 1889 vsem vernikom, kateri so na praznik Srca Jezusovega pri božji službi, ki se vrši pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom vse odpustke, katere morejo prejeti oni, ki so v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa pri božji službi.

Da boš pa ta praznik obhajaš z večjo pobožnostjo in da boš imel večje koristi, zato se nanj pripravljaj s kako tridnevno ali devetdnevno.

4. Devetdnevna v čast presv. Srcu. Tako devetdnevno opraviš lahko, kadarkoli hočeš med letom; toda posebno se priporoča ravno pred praznikom presv. Srca, kot izvrstna priprava za ta praznik.

Ta devetdnevna bo presv. Srcu toliko ljubša in tebi tolikanj koristnejša, kolikor bolj izpolniš te-le reči: a) Bog ne usliši rad grešnika; zato skrbi najprej, da boš v milosti božji, t. j. brez smrtnega greha; b) prav posebno se ogibaj vsake grešne priložnosti; vojskuj se odloč-

neje in vztrajneje proti izkušnjam. Bodi ljubezniv z vsakim ter junaško zatajaj sam sebe; c) teh devet dni stori kako dobro delo, ki ga sicer nisi dolžan storiti. Moli pogostejše in srčnejše za neprijatelje, želi jim od srca vse duševno in telesno dobro. Ako moreš komu izkazati kako uslugo, ne opusti je. Morda lahko koga obvaruješ greha, ali bližnje grešne priložnosti; o, stori to, in Srcu Jezusu si napravil veliko uslugo, za katero ti bo hvaležno. Pazi na svoje oči in svoja ušesa! Brzdaj svoj jezik in ne govori nič slabega; č) ako le moreš, pojdi vsaj enkrat med devetdnevnicu k spovedi in sv. obhajilu; d) vsak dan moli kako posebno molitev v čast presv. Srcu, in če moreš, pred podobo presv. Srca Jezusovega, na pr. kako posvetilno ali darovalno molitev, litanije presv. Srca itd.; e) pojdi vsak dan k sv. maši, ako le moreš.

5. Ker Cerkev podeli popoln odpustek in s tem vabi vernike, naj praznik presv. Srca obhajajo kar najslovesneje, in ker je Gospod sam zapovedal tak praznik, ni čuda, če verni ljudje povsod ta praznik prav slovesno obhajajo.

b) Prvi petek v mesecu.

1. Presv. Srce Jezusovo je bilo v petek na križu s sulico prebodeno, v petek je prelilo za nas zadnjo kapljico svoje drago-

cene krvi, in tako pokazalo svojo neskončno ljubezen in usmiljenje do nas. Zato je v pobožnosti presv. Srca Jezusovega petek posebne važnosti; odkar je pa Jezus razodel bl. Margareti svoje presveto Srce, je posebno važen dan pobožnosti vsak prvi petek v mesecu.

Prve petke v mesecu ji je razodel Gospod najpoglavitnejše stvari glede pobožnosti presv. Srca. Neki prvi petek se ji je prikazal Gospod in ji ukazal, naj »prejme vsak prvi petek v mesecu sv. obhajilo.«

Praznovanje »prvega petka« v mesecu priporočala je bl. Margareta vsem, ki so hoteli posebno počastiti božje Srce.

Prvi petek vsakega meseca so prejemale redovnice v Paré le Monialu že, ko je bila bl. Margareta še živa, sv. obhajilo v čast presv. Srcu. Ta dan so šle nune v procesiji na samostanski vrt, kjer je bila kapelica presv. Srca; tam so odmolile spravno molitev ali prošnjo za odpuščenje, in se vnovič slovesno posvetile božjemu Srcu. Že takrat je bilo več kapelic, v katerih se je brala vsak prvi petek sv. maša, katero so preiskrbeli častivci presv. Srca Jezusovega.

To je tudi nam navodilo, kako naj posvetimo vsak prvi petek v mesecu presv. Srcu.

Gospod Jezus sam želi, da se prvi petek v mesecu obhaja enako, kakor praznik presv. Srca Jezusovega. Praznik presv. Srca,

smo rekli, bodi dan zadošččenja, prošnje za odpuščenje za vse žalitve, ki jih dobiva to Srce v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa; prvi petek v mesecu pa bodi tudi dan zadošččenja in spravne molitve za vsa žaljenja, ki jih prejme Gospod tekom meseca od nehvaležnih in mrzlih ljudi, zlasti še od onih duš, ki so se mu posebno posvetile, ki večkrat prejemajo sv. obhajilo mlačno ali celo nevredno.

Potem se moli prošnja za odpuščenje ali spravna molitev za vse žalitve presv. Srcu; tej sledi posvetitev presv. Srcu. Nazadnje želi Gospod, da se ta dan posebno časti njegovo bridko trpljenje.

2. Kako pa najbolje zadostimo Gospodovemu Srcu za te žalitve? Ako prejmemo v čast presv. Srcu Jezusovemu zadostilno sv. obhajilo.

To je zahteval Jezus od bl. Margarete. »Ko je bilo nekoč izpostavljeno presv. Rešnje Telo«, tako sama pripoveduje, »pride k meni Jezus, moj učenik, v velikem sijaju, in odkrivši svoje Srce, mi reče: »Pazi dobro na moje besede in na to, kar zahtevam od tebe. Vsak prvi petek v mesecu prejmi sv. obhajilo, da mi zadostuješ, kar najbolj moreš, za žaljenja, ki sem jih prejel tekom meseca v presv. Rešnjem Telesu.«

»Neki petek med sv. mašo«, piše bl. Margareta, »začutim v sebi gorečo željo, da

počastim trpljenje svojega na križu razpetega ženina. Reče mi, naj ga triintridesetkrat počastim na lesu sv. križa, ki je prestol njegovega usmiljenja: ponižno naj poklekнем k njegovim nogam in izkušam obuditi v svojem srcu ista čuvstva, ki jih je imela Marija devica ob času njegovega trpljenja, ko je darovala svoje bolečine skupno z bolečinami Sina božjega nebeškemu Očetu, da izprosi od njega izpreobrnjenja trdovratnih grešnikov. — Onim, ki bodo to zvesto opravljali, bo milostljiv ob smrtni uri.«

Gospod Jezus Kristus je pri zadnji večerji postavil daritev sv. maše, ki bodi vedni spomin njegovega trpljenja in njegove smrti. Ako torej Gospod želi, da se spominjaš njegovega bridkega trpljenja na križu zlasti v petek, je to popolnoma umevno, ker je Gospod ravno veliki petek toliko trpel za nas.

Razen tega se odmolijo lahko prvi petek litanije presv. Srca v cerkvi ali doma.

Tako posvete pobožni častivci presv. Srca Jezusovega vsak prvi petek v mesecu. To delajo sicer iz čiste ljubezni do presv. Srca, da ga tolažijo, da mu nadomeste čast, ki mu jo jemljó grešniki, nehvaležni in mlačni ljudje. Ob enem naj ne pozabijo izrednih milosti, ki jih obljublja Jezus tistim, ki izkazujejo njegovemu Srcu na omenjeni način svojo ljubezen.

3. Oglejmo si te milosti.

a) Prva milost je posebna pomoč ob smrtni uri. Slišali smo bl. Margareto, ki nam zatrjuje, da bo Gospod milostljiv ob smrtni uri onim, ki ga bodo vsak petek triintridesetkrat počastili na križu.

b) Druga milost je, da si pridobimo presv. Srce, da usliši naše molitve.

Ko je o. Kroaze (Croiset) priporočal bl. Margareti poklic nekega mladeniča v molitev, mu je odpisala 17. januarja 1690 to-le: »Ne bom opustila moliti h Gospodu za mladeniča, o katerem mi pišete, naj ga razsvetli, da spozna, v kateri stan je poklican po najsvetejši volji božji. Če se vam zdi prav, glejte, da gre mladenič iz tega namena v čast presv. Srcu Jezusovemu pet petkov k sv. obhajilu. In ako se mu prikupi način vašega življenja, naj se ga oklene (brez strahu), ker zaupam v milost svojega Boga, da donese po mnogih borbah lepih sadov.«

Bl. Margareta je rabila navadno ta pomoček, kadar so ji priporočali, naj moli za kakega bolnika. Tako je izprosila zdravje tudi svojemu bratu Jakobu, ki je bil za smrt bolan.

c) Tretja milost je moč in tolažba za žalostna srca. »Eden izmed vzrokov, da mi je zapovedal moj božji učenik sv. obhajilo prvi petek v mesecu, je tudi ta, da

sem voljno prenašala težko breme vsakovrstnih bolečin. Zdelo se mi je, da ne morem več živeti brez trpljenja; toda sama bi bila gotovo večkrat podlegla, da me ni podpiral moj božji učenik s svojo močno milostjo.«

4. V Paré le Monialu, v samostanu, kjer je sveto živela bl. Margareta, se opravlja pred vsakim prvim petkom v mesecu devetdnevnic z namenom, da se dobi ta ali ona milost, ki si jo želimo. Tej devetdnevnic se lahko pridružujejo vsi kristjani širom sveta. V ta namen se bere tam vsak prvi petek sv. maša, in vse sestre gredo k sv. obhajilu. Vsak dan devetdnevnic molijo a) posvetilno molitev, b) litanije presv. Srca, c) molitev sv. Bernarda »Spomni se«. Isto tako darujejo vsak dan vse notranje duševne poskušnje, ki jih Bog pripusti, presv. Srcu. Združijo jih z nameni in deli bl. Margarete, da si tako izprosijo od Boga njeno mogočno priprošnjo. Vse to pa darujejo Bogu zato, da s tem časte presv. Srce, proti kateremu so ljudje tako mrzli in brezbržni.

Bl. Margareta je naročala dušam, ki so z njo prosile Boga kake milosti, naj svoja dela vedno združijo z molitvijo.

Vsak dan je bl. Margareta obujala devet čednostnih dejanj: Štiri dejanja ljubezni, da s tem počasti gorečo ljubezen presv. Srca, in pet dejanj ponižnosti, da nado-

mesti tista ponižanja, ki jih je moral Jezus prestati v svojem trpljenju.

Kadar torej česa potrebujemo, pridružimo se tudi mi tej devetdnevnici v Paré le Monialu. Božje Srce nas bo raje in hitreje uslišalo, če molimo skupno z njegovimi nevestami in posebno z njegovo najljubšo učenko — z bl. Margareto.

„Velika obljuba“ ali devet prvih petkov v mesecu.

Kako ljuba je ta pobožnost prvega petka v mesecu Jezusu, je pokazal s tem, da je dal »veliko obljubo« tistim, ki prejmejo presv. Srcu v čast zaporedoma devet prvih petkov v mesecu sv. obhajilo.

Neki petek med sv. obhajilom je slišala bl. Margareta iz ust Gospodovih te-le znamenite besede: »V neizmernem usmiljenju svojega. Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sv. obhajilo devet mesecev zapored vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njihovo varno zavetje.« (Pismo 82.)

To vajo »deveterih prvih petkov v mesecu« lahko imenujemo zato po pravici »milostno devetdnevnic« k presv. Srcu Jezusovemu. Ker je med Slovenci še

premalo znana, je dobro, da o njej tu govorimo obširneje. Poglejmo torej najprej

a) Kaj ti je storiti, da boš deležen te velike milosti?

1. Prejeti moraš devet prvih petkov sv. obhajilo, in sicer pobožno in vredno, t. j. v posvečujoči milosti božji. Treba je, da se dobro pripraviš na sv. obhajilo in se pobožno po sv. obhajilu zahvališ, in da imaš trdno, resnično voljo varovati se greha, in res krščansko živeti. Kdor bi torej prejel to obhajilo nevredno, t. j. v smrtnem grehu, ali brez pobožnosti, ne bo deležen obljube, zakaj Bog plačuje le dobro, ne hudega. Kdor bi pa celo mislil: »dobro, opravil bom devet prvih petkov v mesecu, potem se pa lahko brez skrbi vdam grehu in strastem«, bi s tako mislijo grešil zoper sv. Duha, in mesto usmiljenja božjega bi si nakopal le prekletstvo božje.

To obhajilo prejemaj kot z a d o s t i l n o obhajilo, ker ima vsak prvi petek v mesecu znak zadoščenja, in ker presv. Srcu najbolj zadostiš, ako prejmeš sv. obhajilo. Milosti, ki jih je Jezus obljubil za to pobožnost deveterih prvih petkov, nam pričajo, kako ljubi so mu oni, ki tako obhajajo prve petke. Dalje je hotel dati Jezus z »veliko obljubo« le sredstvo, da se pobožnost prvih petkov kar najbolj razširi.

2. Dan, kdaj prejemaš sv. obhajilo, je prvi petek vsakega meseca. Ne moreš torej obhajila odložiti na prvo nedeljo.

Obhajilo moraš prejeti vsak prvi petek devet mesecev zapored nepretrgano, noben prvi petek ne sme izostati. Ako bi torej ne mogel devet prvih petkov zaporediti k sv. obhajilu, in bi na pr. izpustil le en petek, bi moral začeti iznova. Le če je prvi petek ravno veliki petek, lahko ta petek izpustiš, ker sv. Cerkev prepo-veduje ta dan prejeti sv. obhajilo. Sicer ne grešiš, ako teh petkov ne opraviš, zato ker to ni nikjer zapovedano, ne prejmeš pa obljubljenih milosti.

Morda je to zate včasih nekoliko težavno, pa Jezus je Gospodar svojih dobrot, in jih deli komur, kadar in kakor hoče. Gospod je gotovo vedel za te težave in zapreke, toda le tiste poplača, ki so goreči in kaj žrtvujejo zanj. Večkrat je treba le močne volje, in vse težave premagaš. Kaj morda vse storiš za svoje premoženje, za svoje zdravje? zakaj bi tudi česa ne daroval za zveličanje svoje neumrjoče duše, ki je vredna veliko več. Da ti bo vse to laglje, poglejva

b) Kaj obljublja Gospod za pobožnost deveterih petkov?

1. Nekaj prav velikega, namreč: milost, da bodo spokorno in srečno umrli.

To kažejo besede: »Ne bodo umrli v moji nemilosti«. Kako to umeti? Lahko se primeri, — in to se lahko zgodi vsakomur, ker človeška strast in slabost ste včasih prav veliki — da kristjan potem, ko je dobro in pobožno opravil sv. obhajilo deveterih petkov, postane mlačen, pade zopet v smrtne grehe, dolgo živi v njih in je v nevarnosti, da se vekomaj pogubi. Takih se hoče Gospod usmiliti in jim dati milost, da se pred smrtjo spokoré in umro v milosti božji.

A vsled tega nihče ne sme reči, da se bo popolnoma, nezmotno gotovo zveličal, ako opravi devet petkov. Zakaj ne? Zato, ker Cerkev to prepoveduje, in ker nikdar nismo prav neovrgljivo gotovi, da li smo zadostilno obhajilo tako prejeli, kakor bi morali. Pa če prav ne smeš reči, da se boš nezmotno gotovo zveličal, vendar lahko gotoveje upaš, ker je Jezus to obljubil. Zdravila tudi človeka ne ozdravijo nezmotno gotovo, vendar jih zato pameten človek ne prezira.

2. Za spokorno smrt je pa treba navadno sv. zakramentov. Zato obsega ta velika obljuba to, da se bo grešnik pred smrtjo spovedal in tako zadobil odvezo in odpuščenje. Ako to ni mogoče, bo prejel zakrament sv. poslednjega olja, ki tudi odpušča smrtne grehe, ako ima dotični vsaj nepopoln kes, t. j. če se smrtnih

grehov kesa zato, ker je greh ostuden, ker je z grehi izgubil nebesa in zaslužil pekel. — Ako bi pa vsled kateregakoli vzroka ne mogel prejeti ne spovedi, ne sv. poslednjega olja, bo pred smrtjo prejel milost, da se resnično skesa svojih smrtnih grehov s popolnim kesom, da zadobi odpuščenje grehov in se tako zveliča.

c) Kako so verniki po svetu sprejeli to »veliko obljubo« ali devetdnevnico?

Od l. 1875. so oznanjevali to obljubo duhovniki v Belgiji in po severnem Francoskem. Marsikje v Belgiji je nastalo tako navdušenje za sv. obhajilo deveterih prvih petkov v mesecu, da so najodličnejše gospodične delile na predvečer pred vsakim prvim petkom vabilne listke po delavnicah. Seveda so tudi goreči duhovniki neumorno spovedovali mnogoštevilne spovedance.

V nekem belgijskem mestu so slišali o tej veliki obljubi tudi oskrbovavci javnih svetiljk. Zelo jim je bilo žal, da se je niso mogli udeleževati, ker so imeli posla s svetilkami ravno v jutranjih urah. Kaj storé? Naprosijo duhovnika, da jim je delil sv. zakramente že ob dveh ponoči; prišli so vsi v cerkev.

Med Valonci (Wallon) v Belgiji je mnogo ljudi v premogokopih. Tudi ti so

v obilnem številu prejemale sv. obhajilo. Potem so pa šli zopet navdušeni po goreči ljubezni Srca Jezusovega v temne podzemeljske prostore.

Cerkve so bile prve petke v mesecu tako polne, kakor na Veliko noč.

Na več krajih v Belgiji se je udeleževala te pobožnosti tretjina, včasih celo polovica vseh ljudi, in ne samo navadni, preprosti ljudje, ampak iz vseh stanov. Večkrat so opazili mnogo, včasih 50 vseučiliščnikov pri mizi Gospodovi.

V Ameriki vleče ta pobožnost Indijance skalnatega gorovja več dni daleč v cerkev, da obhajajo »veliki dan« presv. Srca, kakor imenujejo prvi petek vsakega meseca.

Na Španskem se udeležuje te pobožnosti celo kongregacija (družba) častnikov vojakov.

Na Portugalskem pojo med sv. obhajilom prvi petek v mesecu posebno pesem o »veliki obljubi«.

In tako je razširjena pobožnost deveterih petkov v mesecu v severni Ameriki, na Angleškem, v Avstraliji in v južni Afriki. Posebno pa na Irskem. P. Kuln (Cullen) piše: »Povsod obhajajo devet petkov. — O kaka pobožnost do presv. Srca je sedaj na Irskem! — Deveteri petki polnijo naše cerkve z obhajanci.«

c) Češčenje podobe presv. Srca Jezusovega.

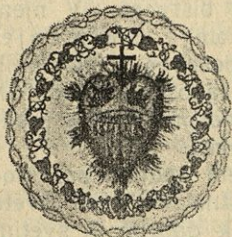
1. Tretje, kar želi Gospod Jezus od častivcev presv. Srca, je razen praznika presv. Srca in prvega petka v mesecu, češčenje podobe njegovega Srca. To češčenje je pobožnosti presv. Srca bistveno. V njem imamo takorekoč vnanje znamenje, okoli katerega se vrše posebno pri skupnih slovesnostih vnanje svečanosti. Po podobah presv. Srca se nam čutno predstavlja predmet pobožnosti presv. Srca.

Lepe, pobožne in svete podobe provzročajo čiste misli, pobožna čuvstva, svete želje, ki nas nagibajo k dobrim in svetim dejanjem. Čutne reči napravijo na človeka sploh močnejši, bolj trajen vtis, kakor nevidne duhovne stvari. To dobro ve tudi Gospod Jezus, ki pozna človeško naravo, in zato je tudi hotel vplivati po podobi svojega Srca na čutne ljudi. Zato je želel od bl. Margarete, da se napravijo take podobe. Poslušaj, kaj ji govori pri prvem razodetju l. 1673.

»Božji Zveličar mi je zatrdil, kako mu je všeč, ako se časti v podobi svojega telesnega srca, in hoče, naj se javno izpostavi ta podoba, da po njej vname mrzla človeška srca.« (Pismo 128.)

To željo Gospodovo je hitro izpolnila pokorna učenka presv. Srca. Po njenem

navodilu je napravila prvo podobo presv. Srca novinka bl. Margarete v samostanu v Paré le Monialu. Podobico je napravila s peresom in črnilom na 115 cm dolgem in 14 cm širokem papirju. Hrani se še sedaj kot svetinja v samostanu reda »Obiskovanja

bl. device Marije« v Turinu na Laškem. Po Margaretini želji se je izpostavila ta podobica na oltarčku, ko so v Paré prvikrat (tiho) obhajali praznik presv. Srca. Dne 20. julija l. 1685. se je pred to

Prva podobica presv. Srca. podobo obhajala prvi-krat javno pobožnost božjega Srca, zato je zgodovinsko važna.

Razen te podobice imamo izza časa, ko je živela bl. Margareta, še drugo podobico, ki jo je poslala s posvetitvijo vred 15. septembra 1686 v Mulen (Moulin) na Francoskem, odkoder je prišla v Nevers.

Pozneje so začeli razširjati razne podobe presv. Srca; kajti kjerkoli se je razširjala ta pobožnost, tam se je razširjalo tudi vnarje znamenje te pobožnosti. Dandanes ni skoro več katoliške cerkve, kapele in hiše, kjer bi ne imeli podobe presv. Srca. Kiparji in slikarji kar tekmujejo, kdo bi napravil lepšo podobo.

2. Kako naj častim podobo presv. Srca? Tudi na to kratek odgovor.

Ako dá mati svojemu otroku pri odhodu v tujino svojo podobo, kaj pač s tem namerava? Mati pričakuje, da otrok obesi njeno sliko na dostojen kraj, da jo ceni, večkrat pogleda, da se s tem spominja svoje dobre matere, in da ne omrzne v svoji ljubezni do nje. Isto želi doseči po podobah svojega Srca naš Gospod. Hoče, da podobo njegovega Srca obesimo na dostojno mesto, da jo večkrat pobožno ogledujemo, da se od podobe v duhu vzdignemo do osebe Jezusove same in njegovega presv. Srca, da se vname zanj naše mlačno in mrzlo srce.

In kako bi se ne vnelo tvoje srce, ako večkrat pobožno ogleduješ podobo ljubeznivega Srca Jezusovega? Glej na podobi, kako kaže Gospod na svoje Srce! In kaj vidiš? Dobro si to oglej! To božje Srce je prebodeno, obdano s plamenom in žarki in z mučilnim orodjem, s trnjevo krono in križem. Kaj ti vse to govori?

Plamen, ki šviga iz srca, ti govori, kako goreče nas je ljubil naš božji Zveličar in nas še ljubi.

Križ, zasajen v srce, te spominja največjega dokaza njegove ljubezni, da je zate umrl na Kalvariji.

Velika rana v srcu ti glasno pravi, da je za nas prelil zadnjo kapljico krvi,

da so največje hudo smrtni grehi, ki so mu zadali to rano, in da je njegovo presv. Srce odprto tudi vsem grešnikom, ki ske-sano obžalujejo svoje grehe in se resnično spokoré. Dá nam varno zavetje in vir neskončne dobrotljivosti in usmiljenja, vir vseh milosti in tolažbe.

Trnjeva krona ovita okoli srca opominja, kako smo ga žalili in kako smo mu nehvaležni za njegovo ljubezen.

Žarki, ki se iz srca širijo na vse strani, pomenijo darove in milosti, ki jih hoče Gospod dati vsem, ki časte njegovo božje Srce.

Z roko kaže na svoje srce, kakor da ti hoče vnovič reči: »Glej srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo zato pa prejema le nehvaležnost.«

Podoba presv. Srca, oziroma presv. Srce, ki ga podoba predstavlja, bodi v tvoji hiši največji prijatelj, takrat, ko si vesel, pa tudi, ko si žalosten, ko ni miru in zadovoljnosti.

Lepo je, če pred to podobo prižgeš kako lučco, posebno vsak petek, vsako prvo nedeljo v mesecu, zlasti pa celi mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu. Podobo tudi lahko okrašaš z lepimi cvetkami. Opravljaj pred to podobo svoje jutranje, večerne in druge molitve. Ako tarejo vašo hišo nadloge, skrbi, trpljenje in bolezni, zatecite se

vsi k podobi, oziroma presv. Srcu Jezusovemu samemu, in molite skupno in zaupno v vseh težavah, telesnih in dušnih:

O najslajše, najdobrotljivejše Srce, ti si že tolikim pomagalo, pomagaj tudi nam, ki k tebi pribežimo. Tvojemu Srcu izročamo to nevarnost, to skrb, to zadevo, vate trdno in neomajno zaupamo. Daj, da bomo deležni tvojih milosti in obljub.

3. Kako še častimo presv. Srce?

Te tri dosedaj navedene vaje: praznik presv. Srca, prvi petek v mesecu in češčenje podobe presv. Srca so gotovo glavne vaje pobožnosti do presv. Srca, ker so podlaga vsem drugim vajam, s katerimi častimo presv. Srce tako, kakor je sam želel in jih priporočal po bl. Margareti. Poleg teh treh je pa še mnogo drugih vaj in načinov, ki so vseč Jezusovemu Srcu in jih je tudi Cerkev potrdila. Oglejmo si jih.

1. *Posvečenje presv. Srcu Jezusovemu.*

Da bo stvar jasnejša, jo hočemo razpravljati redoma in povedati: a) kaj je to posvečenje; b) kakšno bodi in c) zakaj naj se posvetimo.

a) Kaj je to posvečenje?

Posvetiti sploh se pravi, kako stvar tako izločiti iz posvetne rabe, da služi le svetim

namenom. Škof posveti kelihe, oltarje, cerkve; s tem jih odloči izključno za božjo službo. Ko bi se te reči rabile v posvetne namene, bi se s tem oskrunile. Škof posveti bogoslovca v mašnika; kot tak mora sam le Bogu služiti in vernike voditi v nebesa. Redovnik se z obljubami prostovoljno pod smrtnim grehom odpove svetu in vsemu grehu in mora služiti le Bogu, svojo dušo rešiti s tem, da izpolnjuje evangeljske svete po redovnih pravilih. Sedaj nam bo jasno, kaj se pravi posvetiti se presv. Srcu.

Presvetemu Srcu Jezusovemu se posveti, kdor trdno sklene, voljo božjo (božje in cerkvene zapovedi, dolžnosti svojega stanu) izpolnjevati iz ljubezni do presv. Srca Jezusovega, ki nas je neizmerno ljubilo. Ta posvetitev, ta trdni sklep, ima lahko več stopinj, kakor je lahko en človek svetejši kot drugi. Imaš lahko trdno voljo, iz ljubezni do presv. Srca služiti Bogu vsaj tako zvesto, da ga ne maraš več žaliti s smrtnim grehom. Pa me ne smeš napačno umeti. Trdni sklep, da se hočeš vedno in povsod varovati vsakega prostovoljnega smrtnega greha, moraš že tako vedno imeti, če hočeš Bogu služiti in svojo dušo zveličati. Ako se pa posvetiš presv. Srcu, tudi skleneš se varovati smrtnega greha, toda to skleneš iz ljubezni do presv. Srca.

Bolj se posveti presv. Srcu, kdor se hoče resno varovati tudi preišljenih malih grehov. Najpopolneje se posveti, kdor se hoče pogosteje zatajevati v rečeh, ki niso prepovedane niti pod malim grehom, in kdor hoče kaj več storiti, kakor je zapovedano, samo, da ustreže Srcu Jezusovemu. In kolikor velikodušneje hočeš ustreči željam Gospodovim, toliko bolj popolna in zaslužna je tvoja posvetitev.

Res nekaj velikega daruješ Jezusovemu Srcu s tem posvečenjem, namreč samega sebe; vendar s tem ne storiš nič novega. Ali nisi že tako z vsem, kar si, kar imaš in kar moreš, lastnina Gospodova?

Jezus je tvoj Gospod in kralj že z dnevom, ko te je ustvaril, ko te je s svojo presv. krvjo odrešil v strašnih bolečinah na lesu sv. križa. Kakor hitro se rodiš in si krščen, pripadaš njemu kot popolna last. Služiti moraš le njemu, le njegovo sveto voljo, t. j. izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi in dolžnosti svojega stanu in varovati se smrtne greha. Ako se mu torej iznova posvetiš, s tem le pripoznaš in z besedo izrečeš, da mu hočeš storiti prostovoljno in z veseljem, kar si že tako dolžan, namreč le njemu služiti. In tega je Jezus vesel, ako se mu prostovoljno pokloniš, kot pametno, prosto bitje, ako se nepri-siljeno odločiš sam od sebe zanj, ako ga

drage volje pripoznaš za svojega kralja, Gospoda in Boga.

S tem smo pa že povedali

b) Kakšno bodi to posvečenje.

1. Bodi prostovoljno;

2. popolno.

Jezus je rekel: »*Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli.*« (Mat. 22, 37.) On zahteva celo srce. »*Sin, daruj mi svoje srce.*« Zahteva, da rabiš vse, kar si, kar imaš in kar moreš, le v čast božjo. Zahteva tvoje premoženje, da ga prav rabiš, tvoje oči, da ne gledajo nič slabega, tvoja ušesa, da ne poslušajo, tvoja usta, da ne govoré brezverskih, nesramnih reči, obrekovanja in opravljanja. Zahteva, da rabiš svoje roke, noge v to, za kar so. Zahteva tvojo pamet, da misli le dobro, tvojo voljo, srce, da ne ljubi pregrešnih reči, ampak le njega, zahteva tvoje delovanje, tvoje trpljenje, zahteva tebe vsega z dušo in s telesom. Vse to pa daruj presv. Srcu ne samo z besedo, ampak kaži to v dejanju. Delaj, kar je Gospodu všeč. Celó tvoje življenje bodi potrdilo tvojega posvečenja presv. Srcu.

3. Slednjič pa bodi posvečenje nepreklicno. Kar si enkrat obljubil presv. Srcu, ne smeš več preklicati in prelomiti, drugače

nisi mož beseda. Kdo spoštuje človeka, zlasti moža, ako sne dano besedo? Zato naj ne velja tvoja posvetitev samo za en dan, en teden, mesec, eno leto, ampak do groba, zvestoba do presv. Srca bodi trajna — večna. Služi presv. Srcu podnevi in ponoči, ob nedeljah in delavnikih, v postu in predpustu, v veselju in trpljenju, v življenju in v smrti.

Pa si misliš, to je težko. Saj vem, kakšno je moje srce; danes se ogreva za Boga in nebesa, jutri pa zopet išče veselja v minljivih zabavah, danes eno stvar obsoja, jutri jo zopet hvali, danes je goreče, jutri zopet mlačno in mrzlo. Res je to. A vendar je naše srce večkrat tudi prav močno in zvesto, ako najde le pravih nagibov.

Zato premišluj še

c) Zakaj naj se posvetimo presv. Srcu?

1. Najprej Gospod to sam želi. To nam pove zopet učenka njegovega Srca, bl. Margareta. Prav velikokrat govori o tem v svojih pismih. Enkrat piše tako-le: »Kristus Gospod bi se prav zelo veselil, ako bi mu večkrat popolnoma darovali svoje srce in to dejansko izpolnili.«

2. Svojemu bratu pa piše blažena to-le: »Mislim, da se tisti, ki so se posvetili presv. Srcu, ne bodo pogubili, in ne bodo prišli v oblast hudobnega duha po smrtnem

grehu, t. j. ako se izroče temu Srcu povsem in se prizadevajo, ga na vso moč častiti, ljubiti in poveličevati s tem, da se popolnoma navzamejo njegovih najsvetejših načel. Pobožni oče de la Kolombier je hrepenel le po tem, in tako se je povzpел v kratkem času do tolike popolnosti.«

Torej Srce Jezusovo varuje tiste, ki so se mu popolnoma posvetili, s svojo milostjo, da ne padejo v smrtne grehe in se ne pogube.

3. Srce Jezusovo take brani in izliva nanje vse svoje zaklade. Za zgled ti bodi bl. Margareta.

Ta ni samo priporočevala drugim, naj sebe popolnoma posvete presv. Srcu, ampak se je sama z vsem, z dušo in s telesom, za vedno, nepreklicno darovala božjemu Srcu, in obljubila, kar bo v njeni moči, razširjati povsod pobožnost presv. Srca. To posvečenje je spisala na list in ga je podpisala s svojo lastno krvjo: Sestra Margareta, učenka božjega Srca Jezusovega. In kaj ji je dal Gospod za to? Govoril ji je te-le besede: »Podeduj moje Srce in vse njegove zaklade za čas in večnost; pri-
volim ti, rabi jih, kakor sama hočeš. Ob-
ljubim ti, da te le takrat ne bom podpiral, kadar bode meni manjkalo moči. Na veke
boš moja preljubljena učenka, predmet mo-
jega dopadenja in žrtva moje ljubezni.

Hrepeni vedno le po mojem Srcu; to bo nadomestilo vse tvoje napake in zadostovalo za tvoje dolžnosti.«

4. Gospod pa ne želi samo, da se mu posvetiš, ampak ti dá sam najlepši zgled. Sam se že takoj, ko pride na svet, daruje. Sv. Pavel govori o tem, ko je prišel Kristus na svet, in je rekel: »*Daritev in darov nisi hotel, ampak pripravil si mi telo . . . potem sem rekel: Glej, pridem, o Bog, da izpolnim tvojo voljo.*« (Hebr. 10, 5. 7.)

In to voljo je vedno izpolnjeval, saj je bilo to »njegova jed«; žrtvoval se je popolnoma v čast božjo in zveličanje neumrjočih duš. Daroval je svoje premoženje, svojo čast, svoje življenje, svojo kri, sebe vsega, in je bil pokoren Očetu do smrti, do smrti na križu. Celo njegovo življenje je torej nepretrgana daritev. In to vse zate, iz ljubezni do tebe!

Ali je torej preveč, če ti sam sebe popolnoma posvetiš presv. Srcu?

5. Pa še nekaj je, kar naj te navduši, da se posvetiš presv. Srcu posebno skupno, očitno z drugimi.

Poglej le malo po svetu in lahko vidiš, kako se vedno več ljudi vzdiguje zoper Boga in njegovega maziljenca, Jezusa Kristusa. Kakor ga Judje niso marali, da bi kraljeval nad njimi, tako tudi sedaj kriči cela vrsta izobraženih in neukih ljudi na Jezusa in

ga noče za »kralja in središče vseh src«. Izgnati ga hočejo ti brezbožni iz src nedolžnih otrok, iz šol, iz družin, iz deželnih in državnih postav, iz umetnosti, iz slovstva, hočejo biti brez Jezusa, brez cerkve, brez duhovnikov, brez Boga. In tega ne delajo skrito, doma po hišah, ampak javno po shodih, zborih, slabih knjigah in časnikih; ni jih več sram, da so zoper kralja Jezusa, ampak se še s tem očitno bahajo in zasmehujejo pokorne ovčice Jezusove. Te pa ne morejo dalj časa gledati tega bahanja z nevero, tega kričanja »proč od Cerkve, od Jezusa, od Boga«, in zato jih žene ljubezen, da spoznajo Jezusa za edinega kralja vseh src, vseh šol, vseh postav, vseh zborov in držav, kar pokažejo s tem, da se skupno z drugimi očitno posveté presv. Srcu.

Tako se posvete cele družine, cele škofije, cele države presv. Srcu Jezusovemu. Leta 1899. je pa papež Leon XIII. slovesno posvetil 11. junija ves svet presv. Srcu in ga tako kot namestnik Kristusov na zemlji pripoznal za vse ljudi celega sveta, da je Jezus kralj in središče vseh src, da *»mu je dal ime, ki je nad vsa imena, da se v imenu Jezusovem pripogiba vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da izpričuje vsak jezik, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.«* (Filip. 2, 9—11.)

2. Zatajevanje samega sebe.

Da vedno to res izpolnjuješ, kar si sklenil v posvetitvi, se pa moraš zatajevati. Tu je za pravega častivca presv. Srca mnogo dela. Saj ima v vseh razmerah, vsak korak, takorekoč vedno priliko, da se v tej ali oni reči zatajuje in premaguje. Ob enem pa lahko pokaže s tem, da prav in močno ljubi presv. Srce, ker je zatajevanje samega sebe naši naravi težko in neprijetno.

Častivec presv. Srca se pa seveda najprej zatajuje v rečeh, v katerih se mora premagovati kot kristjan že tako. Zatajevanje samega sebe je sploh bistveno krščanski veri; torej ne more biti nihče pravi kristjan in katoličan, kdor se ne premaguje in zatajuje. To zahteva Gospod Jezus od vsakega: »Kdor hoče priti za menoj, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj.« (Mat. 16, 24.)

Torej se mora tudi častivec presv. Srca zatajevati. Če je pa tako, si morda misliš, ne vem, kako častivec presv. Srca s tem, da se zatajuje, časti presv. Srce? Glej, to je prav lahko. Kar je častivec presv. Srca že tako dolžan storiti, namreč zatajevati se, to stori iz ljubezni do presv. Srca, in s tem časti presv. Srce.

Iz ljubezni do presv. Srca se bojuje zoper neukročene strasti, na pr. jezo, mesenost, napuh. Varuje se bližnjih priložnosti, na pr.

slabih knjig in časnikov, oseb in hiš; zatajuje svojo radovednost, se premaguje, da ne govori grdih, nesramnih, brezverskih, neresničnih, obrekljivih in sovražnih besedi; premaguje svojeglavnost, uboga svoje starše in predstojnike itd.

Pravi častivec presv. Srca pa stori še več. Ne zatajuje se samo v rečeh, v katerih se mora že tako, marveč prostovoljno žrtvuje presv. Srcu še kaj takega, česar ni dolžan. Odpove se kakemu nedolžnemu veselju ali kaki zložnosti, katere bi lahko užival brez greha, ravna se po želji in volji drugih, ne gleda reči, katere bi smel gledati, se ne zagovarja, ako ni res potrebno, in še v mnogo drugih rečeh. Vse to daruje presv. Srcu kot nadomestilo, ob enem pa opravi kako kratko in prisrčno molitvico.

Taki častivci presv. Srca so zares blage duše. Ako delajo tako pogosto in stano-
vitno, so prišle v popolnosti že daleč.

In če jih zadene kako trpljenje, ne tožijo o tem najprej pri svojih znancih in sorodnikih, ampak mislijo takoj na božje Srce, darujejo mu vse kot zadoščenje, in izkušajo biti vedno tega duha.

Božje Srce Jezusovo se prav gotovo zelo veseli takih duš, ko vidi, da mislijo celo v trpljenju in bridkosti bolj nanj, nego nase.

3. *Bratovščina presv. Srca Jezusovega.*

Kar je za posameznika težko, to je lahko z združenimi močmi. To velja tudi za pobožnost presv. Srca Jezusovega, in posebno za one vaje, ki bolj zadevajo vnvanje češčenje, in katerih glavni namen je ta, da z velikim vnvanjim sijajem pospešujejo pobožnost Srca Jezusovega. V ta namen pa imamo verska društva in bratovščine, katerih je glede na pobožnost presv. Srca lepo število.

Na prvem mestu je bratovščina presv. Srca Jezusovega.

1. Kako je nastala in se širila?

Bratovščina sploh ni nič drugega, kakor prostovoljna družba (društvo) kristjanov za posebno, Bogu ljubo delo, ki ga človeku ne predpisujejo ne božje ne cerkvene zapovedi; pač pa je sredstvo, da se lažje in bolj izpolnjujejo zapovedi božje.

Da je taka zveza ob enem tudi cerkvena bratovščina, jo mora cerkveni poglavar, škof, po določenih pravilih ustanoviti in jo nadzirati.

Taka cerkvena bratovščina je bratovščina presv. Srca Jezusovega.

To posebno, Bogu ljubo delo, radi katerega se udje bratovščine presv. Srca Jezusovega medsebojno združujejo, je goreče češčenje presv. Srca Jezusovega.

Bratovščina sega tja do bl. Margarete. V krogu svojih prijateljic je vsejala seme raznih pobožnih društev, da bi se častilo, ljubilo in poveljevalo presv. Srce Jezusovo. V pismu, ki ga je pisala neki častivki presv. Srca, kaže svoje veliko veselje nad tem, da se je v Kutansu (Coutances) na Francoskem ustanovila bratovščina v čast presv. Srcu in da se bo druga v kratkem ustanovila v Parizu.

Niso še pretekla tri leta po smrti Margaretini († 1690), že je bila v samem Paré-u kanonično ustanovljena »bratovščina presv. Srca Jezusovega«. Leta 1728. jo je potrdil papež Benedikt XIII. in ji podelil odpustke. Leta 1729. je ustanovil sv. Leonard Portomavriški s p. Galife, S. J., v Rimu samem, v cerkvi sv. Teodora, novo »bratovščino v čast presv. Srcu Jezusovemu«. Ta je bila pòvsod z veseljem sprejeta tako, da jo je povzdignil papež Klemen XII. v »nadbratovščino«, t. j. »mater-bratovščino«, da je mogla tudi izvun Rima pridruževati si enake bratovščine in jim podeljevati svoje odpustke.

2. Namen bratovščine.

Zadnji namen bratovščine je: častiti božje Srce Jezusovo, vračati mu ljubezen za ljubezen, zahvaljevati se mu, da je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, in zadoščevati mu za mrzloto, nehvaležnost

in žalitve, s katerimi mu pogosto plačujejo ljudje njegovo neizmerno ljubezen v najsvetejšem zakramentu.

Bližnji namen je pa: s složnim delom medsebojno se podpirati in pridobiti si pripravnih sredstev, da se čim bolje doseže zadnji namen.

3. Vstop v bratovščino.

Da kdo postane ud bratovščine, se mora a) sam osebno obrniti na duhovnika, ki je v to pooblaščen, in b) dá vpisati svoje ime v imenik bratovščine.

4. Dolžnosti in vaje bratovščine.

Tu izrecno opomnimo, da tu ni govora o dolžnostih, ki bi vezale pod kakim, tudi najmanjšim grehom. Kdor bi jih torej nalašč opuščal popolnoma, nima zato niti najmanjšega greha. Vendar je dobro pomniti, da ima prav malo ali nobene koristi, kdor bi se samo vpisal v bratovščino. Tak ne dobi niti odpustkov in drugih milosti, ki jih podaja bratovščina; niti se sme nadejati onih obljub in milosti Jezusovih, do katerih imajo takorekoč nekako pravico tisti, ki goreče vrše bratovske dolžnosti.

Brez pomena je torej, če se kdo vpiše v bratovščino, a noče izpolnjevati njenih dolžnosti in ne opravljati, kolikor more, pobožnih vaj, h katerim nas navaja bratovščina. Te vaje so pa trojne:

a) Če le moreš, pridi vsak mesec prvo nedeljo v bratovsko cerkev na »bratovski shod«.

b) Prejemaj pogosto sv. zakramente, posebno ob dnevih, ko se morejo dobiti odpustki.

c) Moli vsak dan (takoimenovane) bratovske molitve, brez katerih nikakor ne dobiš vsaj enega dela odpustkov.

5. Koristi bratovščine.

Ako vestno opravljaš bratovske dolžnosti, se smeš nadejati tudi sledečih duhovnih koristi:

a) Deležen boš vseh molitev in dobrih del, ki jih opravljajo udeje bratovščine po vsem svetu. V Rimu se beró vsak mesec tri sv. maše za umrle ude bratovščine.

b) Deležen boš še posebnih molitev in dobrih del, ki se opravljajo v vsaki krajevni bratovščini pri mesečnih shodih ali ob drugih prilikah za žive in umrle ude bratovščine.

c) Deležen boš mnogih odpustkov.

4. *Apostolstvo molitve.*

1. Kaj je?

Apostolstvo molitve je zveza (društvo) kristjanov, ki s svojimi molitvami, deli in trpljenjem delajo in molijo za ohranjenje

in razširjevanje božjega kraljestva na zemlji in za zveličanje neumrjočih duš, — a vse to store zedinjeni s Srcem Jezusovim.

Ta zveza (društvo) se imenuje: apostolstvo, ker hoče napraviti iz vseh svojih udov prave apostole, ki hočejo delati za čast božjo in za zveličanje duš.

Imenuje se »apostolstvo molitve«, ker mu je molitev, če ne edino, pa vsaj najpoglavitnejše sredstvo, ki ga uporablja.

Zveza je to Srca Jezusovega, ker se a) udje med seboj združijo s presv. Srcem Jezusovim, ki je pravi vzor gorečnosti in božji zgled molitve; b) ker se udje tega apostolstva prizadevajo, da se razširi češčenje presv. Srca, in da se v človeški družbi ustanovi in širi njegovo kraljestvo.

2. Namen apostolstva molitve.

Jezus Kristus je prišel na zemljo, da posreduje med grešnim človeškim rodом in razžaljenim nebeškim Očetom. Na križu je daroval sam sebe Bogu, in tako vse odrešil. Pa še sedaj je Jezus Kristus naš edini in večni duhovnik in posredovavec, in kot tak po besedah sv. apostola Pavla *»živi vedno, da za nas prosi«*. (Hebr. 7, 25.) Neprenehoma moli v nebesih in na naših oltarjih, da se rešijo duše, spokore grešniki, ohranijo nedolžni, utrdé pravični, ohrani sv. Cerkev, skratka, da se ohrani in razširi

kraljestvo božje na zemlji. — To so najsvetejši in najblažji nameni presv. Srca! Častivci presv. Srca pa te namene in zadeve Jezusovega Srca vzemo za svoje namene, in združeni s tem Srcem in po njegovem zgledu molijo v namene Jezusove. Zato se imenujejo apostoli molitve.

Ali je še kaj višjega, plemenitejšega, bolj božjega, kakor združeno s presv. Srcem in po njegovem zgledu delovati za najvišji namen: da se slavi Bog in zveličujejo neumrljive duše? Zato je apostolstvo molitve izmed najboljših in najpopolnejših pobožnih vaj v čast presvetemu Srcu Jezusovemu.

3. Kako se je začelo in razširilo apostolstvo molitve?

V Valsu na Francoskem je 3. decembra leta 1844. v skolastikatu družbe Jezusove tamošnji duhovnik p. Frančišek Ksaver Gautrelet, S. J., zamislil prekrasen načrt. Zasnoval je med svojimi kleriki molitveno društvo, ki ga je imenoval: »Apostolstvo molitve združeno s Srcem Jezusovim«. Papež Pij IX. je to apostolstvo potrdil leta 1866. in ga obdaril z mnogimi odpustki. Sv. oče Leon XIII. pa je dal l. 1879. društvu nova pravila, katera je 11. julija 1896 še izpopolnil.

Apostolstvo molitve se je izredno hitro razširilo po vsem svetu in šteje sedaj nad 20 milijonov udov. Tudi po slovenski zemlji se razvija čedalje lepše.

4. Pobožne vaje in odpustki apostolstva molitve.

Pobožnim vajam molitvenega apostolstva prištevamo pred vsem molitve, navzočnost pri sv. maši in prejemanje sv. zakramentov. Potem sploh vsako drugo dobro delo: post (t. j. vsa spokorna dela) in miloščino (t. j. dela krščanskega usmiljenja) in vsako dejanje čednosti; slednjič vsa druga dela, ki jih storimo iz nadnaravnega namena.

Molitev vsakdanjega darovanja.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Srcu in ga še sedaj po vsem svetu neprenehoma hvališ v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, ti darujem po zgledu presvetega Srca preblazene, brezmadežne device Marije, danes in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čuvstva in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII., 19. decembra 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za tvojo sv. Cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za

vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

5. Zadostilno sv. obhajilo.

Dodatno k bratovščini presv. Srca Jezusovega in molitvenega apostolstva naj tu povemo nekaj o zadostilnem sv. obhajilu.

1. Zadostovati presv. Srcu si je privzelo kot glavni namen »društvo za zadostilno (spravno) sv. obhajilo«.

Ustanovil ga je l. 1854. na Francoskem p. Viktor Drevon, družbe Jez.; od l. 1865. ima društvo svoj sedež v Paré le Monialu. Združilo se je namreč več udov bratovščine presv. Srca Jezusovega v oddelke po 7 ali 30 udov — vsak izmed njih se je zavezal, da bo prejel določen dan vsakega tedna ali meseca kar najbolj pobožno sv. obhajilo. To pa v sledeče namene: 1. da po sv. obhajilu združeni z blaženo devico Marijo tolažijo presv. Srce Jezusovo, ki ga ljudje žalijo v presv. Rešnjem Telesu; 2. da ob enem prosijo to Srce za potrebe sv. Cerkve in papeža; in 3. za izpreobrnitev grešnikov, za ohranitev in razširjanje sv. katoliške vere po vsem svetu, posebno pa v svoji domovini.

2. In gotovo ni primernejšega dobrega dela, ki bi bolje zadostilo presv. Srcu za

vse žalitve, kakor ravno sv. obhajilo. Izkusimo to razjasniti. Jezus je zahteval po bl. Margareti od ljudi, da mu povračujejo ljubezen, ker je toliko ljudi nehvaležnih in mrzlih, s tem, da ga ljubijo. Kako naj se to zgodi? S tem, da se združijo z Jezusom, ker ljubezen želi združitev.

Jezus pa želi sprave, zadoščenja zlasti za žalitve, ki jih prejema v presv. Rešnjem Telesu. Kaj naj potolaži in spravi presv. Srce? Gotovo tako dobro delo, ki je Jezusu posebno všeč. Ni pa dobrega dela, ki bi bilo njemu bolj po volji, kakor to, da prav pobožno in dobro pripravljen prejmeš sv. obhajilo.

Kako goreče Gospod želi združiti se z nami v sv. obhajilu, kažejo jasno besede, ki jih je govoril bl. Margareti, ki je zelo hrepenela Jezusa prejeti v sv. obhajilu. To željo je izrazila tako-le: »Tako koprnim po sv. obhajilu, da grem rada bosonoga skozi ogenj, samo da bi bila tako srečna, da se smem obhajati.«

Po teh besedah se ji prikaže Jezus in ji odgovori: »Hčerka moja! Tvoje hrepenenje je tako ganilo moje Srce, da bi sedaj zaradi tebe postavil zakrament svoje ljubezni, če bi ga ne bil postavil že prej. Meni je tako všeč, če me kdo želi prejeti v sv. obhajilu, da se moje oči obrnejo nanj, in da bi ga rad pritisnil k sebi.«

Jasno je torej, da ravno s sv. obhajilom najbolj zadostimo presv. Srcu za vse žalitve. Seveda to obhajilo ne sme biti mlačno in mrzlo, brez priprave in zahvale; zakaj če bi tako prejel sv. obhajilo, bi Jezusovega Srca ne potolažil, bi mu ne zadostil, marveč bi ga še žalil vnovič.

6. *Sveta maša.*

Prav izvrstna vaja, po kateri zadostujemo presv. Srcu za vse žalitve, je nedvomno, ako smo v duhu pobožnosti presv. Srca pri sv. maši.

Pri sv. maši se namreč daruje nebeškemu Očetu Jezus Kristus sam, ki je z Očetom enega bistva, ene narave, neskončni Bog, in katerega zato Oče neskončno ljubi. Zato ima sv. maša neskončno vrednost. Po sv. maši, oziroma po Jezusu Kristusu, se mi na najboljši način zahvalimo Bogu za vse dušne in telesne dobrrote, ki nam jih deli vsak dan, vsak trenutek dobrotljiva roka božja. Po sv. maši izkazujemo Bogu večjo čast, kakor mu jo dajo vsi ljudje na zemlji, vse duše v vicah, vsi angeli in svetniki v nebesih celo večnost. Zakaj? Ker angeli in svetniki, če so še tako Bogu ljubi, niso neskončni, ampak ostanejo vedno le končne, nepopolne stvari, zato morejo Boga le končno častiti in hvaliti. Pri sv. maši pa Jezus, neskončni Bog, sam

časti in hvali Boga, mu daje neskončno čast in hvalo. Mi se pa, ako smo pobožni in zbrani pri sv. maši, združimo z Jezusom, ki potem tudi v našem imenu kot Bog časti Boga, in tako dajemo Bogu neskončno hvalo in čast. Isto velja, ako hočemo po sv. maši dobiti katerihkoli milosti, ker jih prosi za nas in v našem imenu neskončni Jezus.

Sv. maša pa ni le hvalilna, zahvalna in prosilna daritev, ampak tudi glavno in bistveno pravna daritev. Jezus Kristus je umrl na križu in prelil svojo dragoceno kri za grehe vseh ljudi, zanje je zadostil razžaljenemu nebeškemu Očetu, ob enem pa tudi zaslužil vse milosti, ki jih potrebujemo. Sv. maša je ista daritev, kakor daritev na križu, samo s tem razločkom, da se Kristus pri sv. maši daruje nekrvavo, na križu se je pa daroval krvavo. Glavni in bistveni značaj sv. maše je torej res sprava za naše grehe, odpuščanje naših grehov.

Ker je torej sv. maša pravna daritev, je jasno, da po njej lahko zadostujemo presv. Srcu za brezštevne in velike grehe, ker Jezus Kristus, neskončni Bog, sam v našem imenu mesto nas zadostuje Bogu. Sv. maša presega vse drugo po svoji neskončni moči in vrednosti. Vredna je več, kakor vse naše zasebne molitve. Zato radi hodijo vsi pravi

častivci presv. Srca tudi ob delavnikih k sv. maši, ako le morejo, ne da bi zato opuščali svojih stanovskih dolžnosti. Ali bi ne kazalo včasih tudi skrbeti, da se bero sv. maše v čast presv. Srcu Jezusovemu?

7. *Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.*

Ako smo pri sv. maši, obiščemo Gospoda Jezusa Kristusa. Po maši pa gremo iz cerkve k svojim opraviлом. Gospod Jezus pa ostane ves dan in vso noč pod podobo kruha pričujoč v tabernakljih naših cerkvâ. Tu prebiva ne v kaki sliki, ampak resnično in bistveno. Tu živi in dela za čast božjo in zveličanje duš. Med nami je na svojem ponižnem prestolu in deli raznotere milosti vsem, ki se mu zaupno bližajo. Tolaži žalostne, krepča slabe, ogreva kot žarka luč vse, ki tavajo v temi in so mlačni. Nikdar ne odpusti nobenega brez milosti in blagoslova. Vedno je pri nas, samo zato, ker nas neizmerno ljubi. Vse vabi in kliče: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi, in jaz vas bom poživil.«

Toda ali poslušajo vsi ta njegov glas, to njegovo vabilo? Za mnoge je ta glas glas vpijočega v puščavi. Kako sameva le prevečkrat v tabernakljih naših cerkva. Živi kakor samotar v pustinji, zaprt je kot jetnik v ječi. Koliko je kristjanov, ki ga nočejo poznati, ki ne pridejo nikdar k njemu v

cerkev, ki ga ne pozdravljajo, ki beže zamišljeni v svoje posvetne skrbi mimo cerkva, ki žive, kakor bi zanje ne bilo Jezusa v tabernaklju. Ta nemarnost boli presv. Srce, ne sicer sedaj, ko ne more več trpeti, pač pa, ko je previdelo na Oljski gori to malomarnost kristjanov vseh časov do konca sveta. Takrat ga je vse bolelo in žalostilo. To vse pa vedo častivci presv. Srca, in ker ga res ljubijo, ga večkrat na dan, kadar imajo količkaj časa, obiščejo za par trenutkov.

Sv. Frančišek Borgia je obiskal vsak dan sedemkrat Jezusa v tabernaklju, da je tako počastil Gospoda, ki je sedemkrat prelil svojo dragoceno kri — pri obrezovanju, v vrtu Getzemani, ko je bil bičan, kronan, ko je nesel težki križ, ko so ga pribili za roke in noge, in ko je vojak s sulico odprl njegovo stran. In pri vsakem obisku si je izprosil en dar sv. Duha. O kako dragi so taki obiski presv. Srcu! (Pripravne molitve najdeš v drugem delu knjižice.)

8. Častna straža presv. Srca.

1. Kako je nastala in se širila?

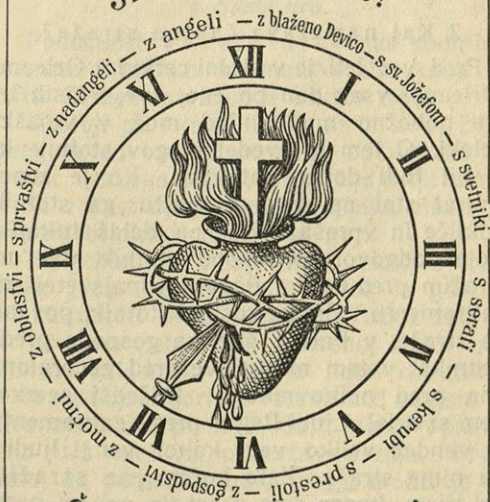
Blažena Margareta Alakok je bila v redu 'Obiskanja Marijinega'. Po njej je postala pobožnost presv. Srca Jezusovega občna. Istemu redu pripada tudi č. sestra v samo-

stanu Burž (Bourg-en-Bresse, Dep. Ain) na Francoskem, ki je osnovala »častno stražo«. Po božjem navdihu si dá narisati uro. V sredi ure je naslikano Srce Jezusovo, kakor se je prikazalo bl. Margareti: v Srcu je rana, obdano je s plamenom in trnjevo krono, na vrhu stoji križ. Okoli božjega Srca je razvrščeno v krogu 12 zvezd, v teh je zapisanih 12 ur. Vsaka ura ima svoje zaščitnike, s katerimi skupno stražijo častni stražniki. Od 12—1 z devico Marijo, od 1—2 s sv. Jožefom, od 2—3 s svetniki, od 3—4 s serafi, od 4—5 s kerubi, od 5—6 s prestoli, od 6—7 z gospostvi, od 7—8 z močmi, od 8—9 z oblastvi, od 9—10 s poglavarstvi (prvaštvi), od 10—11 z nadangeli, od 11—12 z angeli. Na to uro so se vpisale vse sestre tega samostana, in sicer na praznik peterih ran Jezusovih. Določile so natančneje namen in uredbo društva.

Društvo se je širilo zelo hitro. Najprej na Angleškem, potem v Ameriki, nekaj mesecev pozneje v Afriki, in kmalu je že delovalo po vseh petih delih sveta.

Leta 1872. je Pij IX. sam hotel, da se vpiše njegovo ime na uro; rekel je, da je njegova največja čast, da je častni stražnik Srca Jezusovega. 7. aprila 1875 je podelil bratovščini nove odpustke. 13. junija 1876 je potrdil z novim pismom eno najlepših

ČAST! LJUBEZEN! ZADOŠČENJE
JEZUSOVEMU SRCU!

ČASTNA STRAŽA PRESV. SRCA.

vaj častne straže, dragoceno darovanje. Leon XIII., že prej njen ud, povzdigne bratovščino v Burž-u v nadbratovščino za Francosko in Belgijo; 12. junija 1879 je dosegla isto čast za Italijo rimska bratovščina v cerkvi sv. Vincencija in Anastazija.

2. Kaj namerava častna straža?

Pred več leti je v stolni cerkvi v Orleanu (Orleans) vsak dan po eno, dve, včasih tri ure pobožno molil mlad mož v vojaški obleki. O tem je zvedel njegov stotnik, ki je bil tudi dober katoličan. Ko je zopet enkrat stal na svojem mestu, ga stotnik pokliče in vpraša: »Kaj pa delaš tukaj?« Vojak odgovori: »Gospod stotnik, dve uri stražim pred ljubim Bogom v najsvetejšem zakramentu. Glejte, gospod stotnik, povsod so straže; v Parizu štiri za gospoda predsednika; v tem mestu dve pred generalom, ena pred polkovnikom. Prišedši semkaj sem si dejal: Ljubi Bog v presv. zakramentu je vendar veliko več, kakor vsi ti ljudje, pa nima straže. Zato hočem jaz stražiti pri njem, kadar sem prost, in povem vam, da se ne dolgočasim, ker ga ljubim, kakor ga ljubite tudi vi, gospod stotnik!«

Vsak dan eno uro v cerkvi stražiti pred tabernakljem, ne zmore vsak človek, a vsaj v duhu iti na stražo pred Jezusa, to bi storil lahko marsikateri. Glej, to je namen

častne straže. Udje posvete po dnevu eno uro presv. Srcu, da tako zadosté za nemarnost in nehvaležnost mnogih ljudi.

O, kako bo to Srce Jezusovo obilo poplačalo že tu na zemlji, a še bolj v nebesih.

9. Sveta ura.

Pobožnost »svete ure« nas spominja smrtne bridkosti in molitve Jezusove na vrtu Getzemani, kjer je bridko trpel.

Obstoji pa v tem, da se eno uro, če je mogoče od 11—12 po noči, od četrтка na petek vsakega tedna, premišljuje ali ustno moli v čast njegovemu trpljenju, zlasti pa smrtni bridkosti na Oljski gori.

Ta pobožnost izhaja tako rekoč iz trpečega Srca Jezusovega. Nekoč je govoril bl. Margareti te-le besede: »Vsako noč od četrтка na petek boš z menoj delila ono smrtno žalost, ki sem jo hotel občutiti v vrtu na Oljski gori... vstani med enajsto in dvanajsto uro po noči, da z menoj opraviš eno uro molitve, prostrta na tleh. Prvič zato, da potolažiš mojo jezo z molitvijo za grešnike, drugič, da vsaj nekoliko osladiš ono bridkost, katero sem občutil, ko so me zapustili apostoli. Moral sem jih grajati radi njihove mlačnosti, da niti eno uro niso mogli bedeti z menoj.«

Gospod torej goreče želi, da se spominja bl. Margareta njegove smrtni žalosti in brid-

kosti na Oljski gori. To je tudi delala 12 let do svoje smrti. In ni čuda! Saj je Gospod ravno tam toliko trpel, da je bila njegova duša žalostna do smrti! Od vseh je zapuščen, apostoli spe, katere je opominjal, naj molijo in čujejo, med tem pa trpi sam tolike notranje bridkosti in muke, ki so mu iztisnile iz telesa krvavi pot. Vsi grehi vseh ljudi do konca sveta, torej tudi tvoji grehi, so ga mučili tako neusmiljeno. Kaj je torej čudnega, če želi Gospod, da se spominjamo tistega njegovega trpljenja na Oljski gori.

Kaj naj nas posebno nagiba, da opravljamo to uro? Želja zadostovati presv. Srcu za nočne grehe. O Bog, kako strašno in koliko se greši po noči! Ali ni grehov, s katerimi se po noči žali Bog toliko, kolikor je zvezd na nočnem nebu?

Kaj je moralo torej občutiti in trpeti presv. Srce Jezusovo zadnjo noč pred svojo smrtjo za grehe, ki se gode po noči? Ako to pomislimo, lahko razumemo, zakaj je rekel Jezus bl. Margareti naj eno uro moli, da potolaži njegovo jezo.

Vedno je bilo nekaj takih duš, ki so tako tolažile žalostno Srce Jezusovo. 29. decembra 1829 je povzdignil papež Pij VIII. to vajo v bratovščino. Sedež ji je v samostanu reda 'Obiskovanja Marijinega' v Paré le Monialu na Francoskem. Ud te

bratovščine postane, kdor se vpiše v njen imenik v Paré le Monialu.

S pobožnostjo, ki jo imamo do Srca Jezusovega, ko je bilo v smrtni muki, moremo izprostiti od presv. Srca milost srečne smrti vsem umirajočim. In koliko ljudi umrje po celem svetu! Vsako leto jih umrje 32 milijonov, vsak dan 89.280, vsako uro 3720, vsako minuto 62. Torej okoli 89.000 ljudi gre vsak dan pred strašno sodbo božjo! Gredo li v večno veselje ali v večno trpljenje?!

Med temi jih je morda na tisoče, ki so v smrtnem grehu! In ti so na tem, da kmalu izdihnejo svojo dušo! Kako bodo umrli?

Molite za umirajoče, vaši bratje so in vaše sestre v Kristusu; morda vaši starši, vaši prijatelji, dobrotniki!

10. Škapulir presv. Srca Jezusovega.

1. Kaj je in kako je nastal?

Imamo dva škapulirja presv. Srca. Eden, ki je bil do nedavna zelo razširjen, a ni v strogem pomenu niti pravi škapulir; drugi pa — od 4. aprila 1900 — je pravi škapulir Srca Jezusovega.

Znano nam je že, kako je želel Gospod od bl. Margarete, naj se izpostavi podoba njegovega Srca javno v cerkvah in da naj jo časte tudi v hišah. Dalje ji je rekel Jezus, da bi mu bilo drago, če bi videl ta

znak ljubezni (podobo Srca) tudi na srcu dragih otrok (kristjanov).

Da se je pa pobožnost nositi podobo presv. Srca vse bolj razširila, je zasluga sestre Ane Magdalene Remiza (Remusat), redovnice ,Obiskanja Marijinega'. Leta 1720. je razsajala po južnem Francoskem strašna kuga, najbolj v mestu Marseji (Marseille). V tem mestu je živela v duhu svetosti imenovana sestra Ana Magdalena, izredna častivka presv. Srca. Svetovala je škofu, naj mesto in celo škofijo posveti presv. Srcu, da tako odvrne od nesrečnih ljudi to strašno šibo božjo, kar se je tudi zgodilo. Kuga je povsem ponehala, in vsi so imeli to za pravi čudež. V ti skrajnji sili je sestra Ana Magdalena vsem priporočala, naj nosijo na prsih kakor gotovo sredstvo zoper kugo podobo presv. Srca, uvezeno v belo tkanino z napisom: »Stoj! Srce Jezusovo je z menoj!«

2. Od 4. aprila 1900 imamo pa pravi škapulir presv. Srca v strogem zmislu. Ta dan je namreč sv. stolica ta škapulir izrecno potrdila in mu podelila nove odpustke.

Ta škapulir obstoji iz dveh četrtooglatih malih kosov volnenega sukna bele barve. Dva traka ju vežeta. Na enem kosu sukna je navadna podoba presv. Srca Jezusovega, na drugem pa podoba matere božje z

napisom: »Mater misericordiae«, »Mati usmiljenja«. — In ta podoba matere božje se ni brez vzroka združila s podobo presv. Srca Jezusovega. Kajti, kakor pridemo samo po Mariji k Jezusu, tudi ne moremo res ljubiti Jezusa, da bi ob enem ne ljubili njegove presvete matere, ker je blažena devica Marija mati Jezusova.

II. Ščiti presv. Srca Jezusovega.

Dandanes se vedno bolj in bolj širi brezbriznost glede vere. Vedno več je takih, ki se vere, življenja po veri sramujejo, ki nevero očitno zagovarjajo z besedo, po časnikih, knjigah. To se kaže tudi v njihovih hišah in sobah. Tam izobesijo slike, ki predstavljajo samo naravo in dogodke, ki se vrše v naravi, večkrat pa najdeš celo pohujšljive podobe.

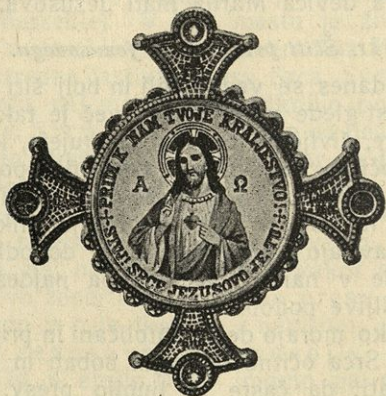
Enako morajo dobri katoličani in prijatelji presv. Srca očitno v svojih sobah in hišah pokazati, da časte in ljubijo presv. Srce. Zato pribijejo na hišna ali sobna vrata, znotraj ali zunaj ščit presv. Srca Jezusovega.

A kaj je s temi ščiti?

Gotovo so očitno znamenje tako onim, ki prebivajo v tej hiši, kakor tem, ki pridejo v tako hišo, da so prebivavci te hiše pravi kristjani, ki se ne sramujejo svoje svete vere, da so posvečeni Srcu Jezuso-

vemu, Srcu božjemu. Ta znamenja opominjajo hišne prebivavce krščanskega življenja. Prav dobro pomagajo, da večkrat na dan povzdignejo svoje srce k Bogu.

Ako jih zadene kaka bridkost in križ, ne kolnejo, ampak pogledajo ščit presv. Srca, ki je na vratih, in vzdihnejo: »Srce Jezu-

Ščit presv. Srca.

sovo, iz ljubezni do tebel« Ako gredo na delo, molijo: »Srce Jezusovo, tebi v čast!« Ako so na tem, da izbruhne jeza, spominjajo se ščita in podobe Jezusovega Srca na njem in reko: »Jezus, krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu.« Ako pridejo izkušnje zoper vero in čistost,

pogledajo na Jezusovo verno in čisto Srce, vzdihujejo in izkušnja je premagana.

Jezus bo ščutil in blagoslovil take hiše, ker je to obljubil po bl. Margareti: »Obilno hočem blagosloviti vsak kraj, kjer se izpostavi in časti podoba mojega Srca.« Sv. oče papež Leon XIII. je pa podelil 25. junija 1900 svoj apostolski blagoslov vsem, ki iz ljubezni k presv. Srcu svoje hiše okinčajo s takimi ščiti, in to priporočajo tudi drugim.

12. Mesec junij.

1. Lep mesec majnik je posvečen blaženi devici Mariji, mesec junij pa, v katerem se obhaja navadno praznik presv. Srca, je posvečen presv. Srcu.

2. Kako pa opravljaj mesečno pobožnost v čast presv. Srcu?

a) Pred podobo presv. Srca, ki jo obesi na najbolj pripraven kraj (na hišni oltar) in jo prav lepo ozaljšaj, opravi skupno z drugimi jutranjo in večerno molitev. Dodaj še kako kratko molitvico k presv. Srcu, na pr. »Darovanje«, ali izgovarjaj vsaj lepi vzdihljaj k presv. Srcu: »Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.« Moliš tudi lahko litanije presv. Srca.

b) Pojdi vsak dan, če le količkaj moreš, k sv. maši in jo daruj Bogu: v nedeljo: za sv. Cerkev in gorečo ljubezen do Boga;

— v ponedeljek: za sv. očeta papeža in pravo ponižnost; — v torek: za škofe, duhovnike, redovnike in za krotkost; — v sredo: za izpreobrnjenje poganov, nevernikov, krivovercev, razkolnikov in za potrpežljivost; — v četrtek: za izpreobrnitev grešnikov in za sveto čistost; — v petek: za razširjanje pobožnosti presv. Srca Jezusovega in za gorečnost, da pomagaš reševati duše; — v soboto: za krščanske šole, društva in bratovščine, in za pokorščino.

c) Zelo koristno je, ako premišljuješ vsak dan nekaj časa (pol ali četrť ure) ali vsaj bereš iz kake knjige o presv. Srcu Jezusovem, na pr. iz te knjižice.

č) Črez dan pozdravi večkrat presv. Srce z raznimi vzdihljaji, na pr. »Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen.« (Enkrat na dan 300 dni odpustka.)

d) Tekom celega meseca izkušaj posnemati presv. Srce, da si pridobiš njegove čednosti, zlasti tiste, ki jih potrebuješ: potrpežljivost, krotkost, ljubezen, pokorščino, čistost, gorečnost. Vsak dan se vadi v čednosti, ki ti je najbolj potrebna, in moli, da si jo pridobiš.

e) Širi pobožnost presv. Srca.

f) Ako le moreš, se pripravi z devetdnevnicco na praznik presv. Srca.

g) Večkrat v tem mesecu, ali pa vsaj na praznik presv. Srca ali nedeljo po

prazniku pojdi k sv. obhajilu, ponovi posvetitev presv. Srcu in prošnjo za odpuščanje.

h) Starši, duhovniki, sploh vzgojitelji naj izroče otroke presv. Srcu, in naj jih podučijo, kako naj ga časte in ljubijo.

V. Krasni sadovi pobožnosti presv. Srca Jezusovega.

O lepih sadovih, ki jih je dosedaj obrodila ta pobožnost, nam izpričuje mesec za mesecem več kot 30 »Glasnikov presv. Srca«, ki izhajajo v najrazličnejših jezikih. V njihovih predalih je polno zahval za posebno pomoč, ki jo je izkazalo presv. Srce, na pr. ko je kdo opravil devetdnevnicu ali naredil kako obljubo, da bo to priobčil v Glasniku, in sicer najprej v dušnih zadevah.

1. Tu se zahvaljuje presv. Srcu žena, ker je njen mož, ki je bil popolno neveren, začel zopet moliti, čez dolgo let zopet šel k spovedi in da je zopet začel izpolnjevati verske dolžnosti. Otroci se zahvaljujejo zato, ker je njih oče, brat, sorodnik, njihova sestra, sorodnica zapustila grešna pota. Prijatelji in sorodniki se zahvaljujejo, da se je njihov znanec povrnil iz krive

vere v katoliško Cerkev. Duhovnik se zahvaljuje, da se je v župniji odpravilo veliko pohujšanje, vpeljalo večkratno prejemanje sv. zakramentov, da se pridno obiskuje božja služba.

2. Pa tudi zahval za pomoč v telesnih in časnih potrebah najdeš več kot dovolj. V težavah in potrebah se šele ljudje obračajo do Boga, do presv. Srca. In to Srce se pokaže, da je še vedno neskončno usmiljeno in dobrotljivo.

Večkrat beremo zahvale za tolažbo in krepilo v trpljenju. Tolažiti, to zna pobožnost presv. Srca, kar dokazuje njena zgodovina. Tako je tolažila na Angleškem, zlasti v Londonu, mnogo katoličanov, ko so jih peljali v smrt. Kmalu pozneje je tolažila premnoge na Francoskem, ko je vzdigovala revolucija svojo krvavo glavo. Kar je bila pobožnost presv. Srca, je tudi še sedaj: tolažnica v vsem dušnem in telesnem trpljenju.

3. Pa ne samo posameznikom prinaša pobožnost presv. Srca mnogo blagoslova, ampak tudi družinam. To nam dokazujejo razne zahvale. Dalje je Gospod želel, naj se napravijo take podobe njegovega Srca, ki bi jih lahko imeli v svojih stanovanjih; želel je kot dober prijatelj priti v družine.

Framazoni hočejo vzeti katoliškemu zakonu zakramentalni značaj, raztrgati ne-

razvezljivo zakonsko vez med možem in ženo, in tako podkopati vse zakonsko, družinsko veselje in življenje, in odpreti vrata vsem grehom zoper čistost.

Zato je treba, da zavladajo zopet v javnosti glede zakona in družinskega življenja krščanska, katoliška, vedno resnična načela. V družine mora nazaj Kristus in njegovo življenje.

Prav lepo izrazi te sadove lavantinski knezoškof Dr. M i h a e l N a p o t n i k, ko piše v svojem 20. pastirskem listu z dne 9. junija 1898 o posvetitvi božjemu Srcu Jezusovemu: »V tem blaženem Srcu imajo vsi ljudje svojo spravo, pravični svojo obljubo, grešniki svoje upanje, stiskani svojo tolažbo, bolniki svoje zdravilo, bojevavci svojo moč, umirajoči svoje zavetje, izvoljeni pa svoje veselje in svojo radost. Pri tem iz najčistejše ljubezni do človeškega rodu ranjenem Srcu se učite, kako morate tudi vi ljubiti in trpeti v boju za Boga in za njegovo kraljestvo, za cesarja in za domovino. Vse svoje skrbi in zadeve položite zaupno v ljubeče in usmiljeno Srce Jezusovo.«

4. Toda pobožnost presv. Srca Jezusovega razliva svoj blagoslov še dalje. Glavno sredstvo je proti vsem zlom in pregreham našega časa.

Oglejmo si le nekoliko naš čas, ljudi, ki sedaj žive. Ali ne opazimo takoj, da so ljudje

dandanes neverni, malomarni in mrzli za vero in pravo krščansko življenje? Mnogo ljudi, zlasti onih, ki so se nekaj več učili in se ponašajo s svojo znanostjo, učenostjo, naprednjaštvom, je popolnoma odpadlo od vere, očitno se ponašajo z brezverstvom in javno napadajo Cerkev, njene služabnike in njene naprave. Mnogo drugih še ni popolnoma odpadlo, so pa prav malomarni in brezbrizni za vero in življenje po veri, mrzli za vsako versko vajo.

Ni čuda, da je to odtujevanje od Boga vir, iz katerega prihaja mnogo drugega zla in strašnih zmot.

In kje naj iščemo korenine in vzroka vsemu temu? Vzrok vseh teh žalostnih načel in zmot je to, da svet odpada od Boga, od Jezusa Kristusa, ki je Odrešenik vsega človeštva.

To spoznajo povsod dobri, odkriti in razboriti ljudje, zato se sliši povsod klic: »Nazaj h Kristusu!« Kristus naj zopet začne vladati v mišljenju, govorjenju in delovanju tako posameznika, kakor javnega življenja. Očitno priznajmo Jezusa za svojega Boga, njegov nauk za božji nauk, njegove postave za božje postave, njegove naprave za božje naprave.

Nazaj h Kristusu se moramo vrniti, njega se tesno okleniti, ako se hočemo v današnjih dnevih zveličati. Če je pa to res, ni

težko umeti, kaj je pobožnost presv. Srca Jezusovega za naš čas, za svet.

Ali ni pomenljivo, da nam Gospod **ravno** v teh časih odkriva **svoje** presv. Srce in nas tako ljubko, s tako nežno silo vabi, naj ga začnemo zopet ljubiti? Ako izrečeš besede »Srce Jezusovo«, s tem najkrajše izpoveš svojo vero, da je Jezus naš Bog.

Ako se svet zopet vrne k Jezusu, k njegovemu presv. Srcu, bodo narodi zopet srečni. To misel izraža tudi prej omenjeni pastirski list lavantinskega knezoškofa takole: »Čim bolj se bo širila in utrjevala ta pobožnost (presv. Srca Jezusovega), tem boljši in srečnejši bo postajal svet, tem bolj bo pojemala in slabela peklenska moč. Manj bo revščine in siromaštva, manj prepira in razdvoja, manj malosrčnosti in obupnosti. Nasproti pa bo več sreče in blagoslova, več miru in složnosti, mnogo več potrpežljivosti v trpljenju in stanovitnosti v dobrem, in blažena smrt bo delež neštevilnim nesrečnežem, ki so v zmotah. Stopite torej k sedežu milosti, kakor je že glasoviti cerkveni učenik sv. Bernard imenoval ljubezni polno Srce našega Odrešenika in Zveličarja.«

Vse to se pa lepo ujema z geslom, ki si ga je izbral sedanji papež Pij X. v začetku svojega papeževanja: »Restaurare omnia in Christo — vse prenoviti v

Kristusu.« To bo pomagalo. In čim prej se vse prenovi v Kristusu, tem bolje za nas, za vse človeštvo.

»Čim bolj se svet v svojem bogopozabnem naziranju odvrča od Kristusa«, tako pravijo na vatikanskem cerkvenem zboru navzoči škofje, »tem bolj se nagibajo Cerkev in verniki k Srcu Odrešenika, ki je živo središče edinosti, vir življenja in ognjišče božjega plamena, ki ogreva Cerkev.«

Višji pastirji črede Gospodove iščejo le v presv. Srcu vse sreče, miru in blagoslova za svoje škofije, za človeštvo. Kaj čuda, če je vrhovni poglavar sv. Cerkve, Leon XIII. v svoji okrožnici z dne 25. maja 1899 označil to Srce kot znamenje zmage in miru dvajsetega stoletja. Piše tako-le: »Ko je v prvih časih krščanstva vzdihovala Cerkev pod jarmom cesarjev, se je prikazal na nebu mlademu cesarju sv. križ; bilo je znamenje in ob enem vzrok velike zmage, ki so jo kmalu priborili. Pred našimi očmi glejte drugo, srečo obetajočo, božje znamenje: najsvetejše Srce Jezusovo, nad katerim se vzdiguje križ, ki se blišči v morju plamena! Vanj moramo staviti vse svoje upanje; od njega moramo izprositi in pričakovati zveličanja sveta.«

Drugi del.

Splošne molitve.

Jutranja molitev.

V imenu † Očeta in † Sina in † Svetega Duha. Amen.

O moj Bog! Molim te v največji ponižnosti. — Verujem v tebe, ker si neskončno resničen; — upam v tebe, ker si vsemo-gočen, neskončno dobrotljiv in zvest; — ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Zahvalim te za vse dobre, ki si mi jih kdaj skazal, — zlasti pa, da si me tudi to noč milostno varoval.

Tebi v čast bodi vse, kar bom danes mislil in govoril, delal in trpel. — Zato združim vse to z namenom in zasluženjem

Jezusa, Marije in vseh svetnikov, — in tako združeno tebi darujem. — Želim se udeležiti vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale, — in vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.

Trdno sklenem, ogibati se vsakega greha, posebno pa tistega, ki mi je prišel že v navado. — Daj mi milost, o Bog, da bom vestno izpolnjeval ta svoj sklep.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj!

(300 dni odp. vsakikrat. — Pij IX., 26. nov. 1876.)

Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.
(300 dni odp. vsakikrat. — Pij IX. 30. sept. 1852.)

Sveti angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki božji, prosite zame.

Oče naš. Češčena Marija. Verujem. Čast bodi.

Opomba: Bratovska molitev na čast presv. Srcu Jezusovemu je v tej jutranji molitvi opravljena. Ako utegneš, moli po jutranji molitvi še kake druge molitve.

Udje molitvenega apostolstva

naj molijo:

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Srcu in ga še zdaj po vsem svetu neprenehoma hvališ v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa,

ti radovoljno darujem po zgledu presvetega Srca preblažene Marije, vedno Device brezmadežne, danes in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čuvstva in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 19. decembra 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za tvojo sv. Cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Posvetitev Materi božji.

Češčena Marija.

O Gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem; — in da se ti vdanega skazem, — ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, sebe popolnoma vsega. — Ker sem torej tvoj, o dobra Mati, varuj me, brani me, kakor svojo last in posest.

(Ako zjutraj in zvečer moliš eno češčenamarijo in to molitev, prejmeš 100 dni odpustka. — Pij VII., 5. avg. 1851.)

Priporočitev angelu varihu.

Angel božji, varih moj,

Po višji dobroti sem varovanec tvoj.

Razsvetluj in varuj me,

Vladaj in vodi me! Amen.

(100 dni odp. vsakikrat. — Pij VII., 15. maja 1821.)

Priporočitev svojemu patronu.

O sveti I., ki si mi po božji previdnosti za variha odbran, prosi zame, da bom po tvojem zgledu ljubil čednost in se varoval greha. Pomagaj mi v vseh dušnih in telesnih nevarnostih, posebno pa ob smrtni uri, da bom kdaj med izvoljenimi s teboj vred Boga gledal od obličja do obličja. Amen.

Večerna molitev.

Moj Gospod in moj Bog! — Molim te in zahvalim za vse dobrote, ki si mi jih tudi danes skazal na duši in telesu. — Ali sem pa tudi vsako prav porabil? Ali sem izpolnjeval tvoje zapovedi? — Pomagaj mi, da o tem dobro izprašam svojo vest.

Ali sem opravil dobra dela, kakor mi je velevala vest? — Ali sem se varoval greha v mislih — v besedah — v dejanju? — Kako sem se ogibal onega greha, ki mi je prišel že v navado? — Ali sem zvesto dopolnil vse dolžnosti svojega stanu? — Vzdihni in reci:

O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in prelubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

V tvoje roke, o Bog, izročim svoje telo in svojo dušo; — tebi priporočim tudi svoje starše, sorodnike in dobrotnike, žive in mrtve.

Obišči, prosimo te, Gospod, to prebivališče — in odženi od njega vsa zalezovanja hudega duha; — tvoji sveti angeli naj v njem stanujejo ter nas varujejo v miru, — in tvoj blagoslov bodi vedno nad nami. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 15. marca 1884.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi na strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.

(300 dni odpustka vsakikrat, ako se molijo vsi trije vzdihljaji; 100 dni vsakikrat, ako se moli le eden. — Pij VII., 28. aprila 1807.)

(Nazadnje poškropi z blagoslovljeno vodo posteljo in sebe, in reci):

V imenu † Očeta in † Sina in † Svetega Duha. Amen.

Opomin. Vsaj kratke večerne molitve ne opusti nikoli. Kadar bolj utegneš, moli tudi del rožnega venca.

Prva sv. maša

v praznik presv. Srca Jezusovega.

Mašnik: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

— Stopil bom k oltarju božjemu.

Strežnik: K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Sodi me, Bog, in razsodi mojo pravdo zoper nesveto ljudstvo; krivičnega in zvičajnega človeka me reši.

S. Ker si ti moja moč, o Bog, zakaj si me zavrgel? In zakaj hodim žalosten, ko me stiska sovražnik?

M. Pošlji svojo luč in svojo resnico: da me popeljeta na tvojo sveto goro in v tvoje šotore.

S. In stopil bom k oltarju božjemu; k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Hvalil te bom s citrami, Bog, moj Bog! Zakaj si žalostna, moja duša, in zakaj me vznemirjaš?

S. Upaj v Boga, zakaj še ga bom hvalil; on je pomoč mojega obličja in moj Bog.

M. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

S. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

M. Stopil bom k oltarju božjemu.

S. K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Naša pomoč je v t imenu Gospodovem.

S. Ki je ustvaril nebo in zemljo.

M. Spovem se

S. Usmili se te vsemogočni Bog, odpusti ti tvoje grehe in privedi te v večno življenje.

M. Amen.

S. Spovem se Bogu vsemogočnemu, blaženi Mariji vedno devici, blaženemu Mihaelu nadangelu, blaženemu Janezu Krstniku, svetima apostoloma Petru in Pavlu, vsem svetnikom in tebi, oče, da sem grešil mnogo v misli, v besedi in v dejanju: moj greh, moj greh, moj preveliki greh! — Zato prosim blaženo Marijo vedno devico, blaženega Mihaela nadangela, blaženega Janeza Krstnika, sveta apostola Petra in Pavla, vse svetnike in tebe, oče, molite zame pri Gospodu našem Bogu.

M. Usmili se vas vsemogočni Bog, odpusti vam vaše grehe in privedi vas v večno življenje.

S. Amen.

M. Oproščenje, † odvezo in odpuščenje naših grehov nam daj vsemogočni in usmiljeni Bog.

S. Amen.

M. O Bog, obrni se k nam in poživil nas boš.

S. In tvoje ljudstvo se bo radovalo v tebi.

M. Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje.

S. In podeli nam svoje zveličanje.

M. Gospod, usliši moje molitev.

S. In moje klicanje naj pride k tebi.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

M. Molimo.

Odvzemi od nas, prosimo, Gospod, naše grehe, da bomo vredni, s čistimi srci stopiti k presvetemu mestu. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prosimo te, Gospod, po zasluženju tvojih svetnikov, katerih svetinje so tukaj, in vseh svetnikov, odpusti milostno vse moje grehe. Amen.

Vstop.

† Usmilil se bo po obilnosti svojega usmiljenja; zakaj Bog ne ponižuje iz svojega srca in ne zamuja človeških otrok; dober je Gospod tistim, ki vanj upajo, duši, ki ga išče. (Aleluja, aleluja.)

Ps. 88. Usmiljenje Gospodovo bom opeval vekomaj, od rodu do rodu. Čast bodi Očetu

in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

(V sredi oltarja:)

M. Gospod, usmili se nas.

S. Gospod, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

S. Kristus, usmili se nas.

M. Kristus, usmili se nas.

S. Kristus, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

S. Gospod, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

Slava.

M. Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje. Hvalimo te, slavimo te, molimo te, poveljučujemo te, hvalo ti dajemo zavoljo tvoje velike slave. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog Oče vse-mogočni, Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus Gospod Bog, Jagnje božje, Sin Očetov. Ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo. Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas. Zakaj ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji, Jezus Kristus s Svetim Duhom † v časti Boga Očeta. Amen.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

Molitev.

M. Molimo! Daj, prosimo te, vseмогоčni Bog, da se bomo vsi, ki se radujemo v presvetem Srcu tvojega ljubljenega Sina in se spominjamo posebnih dobrot njegove ljubezni do nas, veselili njih delovanja in njih sadu. Po istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje, v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

Berilo.

M. Berilo iz preroka Izaija. (Pogl. 12.)

Zahvalim se ti, Gospod, zakaj srdit si bil name, pa tvoja jeza se je obrnila in si me potolažil. Glej, Bog je moj Odrešenik. Poln zaupanja sem in se ne bojim: zakaj moja moč in moja hvala je Gospod, in v rešenje mi je bil. Zajemali boste z veseljem vode iz studencev Odrešenikovih. In poročete oni dan: Hvalite Gospoda in kličite njegovo ime: pomnite, da je vzvišeno njegovo ime. Pojte hvalo Gospodu, ker je veličastno storil: oznanjajte to po vsej zemlji. Raduj se in prepevaj, ljudstvo sijonsko, zakaj velik je v tvoji sredi Sveti Izraelov!

Graduale.

M. O vi vsi, ki greste mimo po poti, ozrite se, in pogledjte, ali je katera bolečina, kakor bolečina moja.

Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca. Aleluja, aleluja.

Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen: in našli boste mir svojim dušam. Aleluja.

(Namesto teh molitev se od prve predpepelnične nedelje do Velike noči moli:)

Sramočenja je pričakovalo moje srce in siročine. In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ga ni bilo; in da bi me kdo tolažil, pa ga nisem našel.

Jaz pa sem črv in ne človek, v zasramovanje ljudem in izvržek človeštva. Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo; usta odpirajo in majejo z glavo. Kakor voda sem se razlil, in vse moje kosti so se razklenile. Moje srce je sredi mojega telesa kakor vosek, ki se topi.

(O velikonočnem času:)

Aleluja, Aleluja. Gospod moj Bog, klical sem k tebi, in ozdravil si me. Rešil si pekla mojo dušo. Aleluja.

Moj jok si mi premenil v veselje: raztrgal si mojo spokorno obleko in opasal me z veseljem. Aleluja.

(Sredi oltarja pred evangelijem:)

Očisti moje srce in moje ustnice, vse-mogočni Bog, ki si ustnice preroku Izaiju očistil z žarečim ogljem. Tako očisti mene s svojo dobrotno milostjo, da bom mogel

vredno oznanjevati tvoj sveti evangelij. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Veli, Gospod, blagosloviti! Gospod, bodi v mojem srcu in na mojih ustnicah, da bom dostojno in spodobno oznanjal njegov evangelij. Amen.

Evangelij.

Tisti čas so torej Judje, ker je bil dan pripravljanja, da bi ne ostala trupla na križu v soboto — bil je namreč tisti veliki sobotni dan — prosili Pilata, da bi (križanim) kosti polomili in da bi jih vzeli s križa. Vojaki so torej prišli in strli kosti prvemu in drugemu, ki sta bila z njim vred križana; ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli kosti, ampak eden vojakov je s sulico odprl njegovo stran, in zdaj je pritekla iz nje kri in voda. In tisti, ki je videl, je pričeval, in njegovo pričevanje je resnično. (Jan. 19, 31—35).

Vera.

M. Verujem v enega Boga, Očeta vse-mogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.

In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinu božjega. Ki je rojen iz Očeta od vekomaj in je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga. Ki je rojen in ne ustvarjen, ter je z Očetom enega

bistva: po katerem je vse ustvarjeno. Ki je zavljo nas ljudi in zavljo našega zveličanja prišel iz nebes. In se je učlovečil po Svetem Duhu iz Marije device: in postal človek. Bil je tudi križan za nas pod Poncijem Pilatom, je trpel in bil v grob položen. In tretji dan je vstal od mrtvih, po pričevanju pisma. In je šel v nebesa: sedi na desnici Očetovi. In bo zopet prišel v veličastvu, sodit žive in mrtve: in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

In v Svetega Duha, Gospoda in oživljavca, ki izhaja iz Očeta in Sina. Ki ga z Očetom in Sinom vred molimo in slavimo, ki je govoril po prerokih. In v eno, sveto, katoliško in apostolsko cerkev. Priznavam en krst v odpuščenje grehov in pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen.

Darovanje.

M. Molimo. Hvali Gospoda, moja duša, in nikar ne zabi vseh dobrot njegovih, ki z dobrotami napolnjuje tvoje hrepenenje. (Aleluja).

(Mašnik daruje kruh:)

Sprejmi, sveti Oče, vsemogočni Bog, ta neomadeževani dar, ki ga jaz, tvoj nevredni služabnik darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje brezštevne grehe, žalitve in zamude, in za vse pričujoče, tudi

za vse verne kristjane, žive in mrtve, da bo meni in njim koristil v zveličanje in večno življenje. Amen.

(Pri vlivanju vode v vino:)

O Bog, ki si dostojanstvo človeškega bitja čudovito ustvaril in še čudoviteje prenovil, daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, da bomo deležni božje narave Njega, ki se je ponižal in udeležil naše človeške narave, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Pri darovanju keliha:)

Darujemo ti, Gospod, kelih zveličanja in prosimo tvojo usmiljenost, naj se vzdigne v prijetni vonjavi pred tvoje božje veličastvo v naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s skesanim srcem stojimo pred teboj, Gospod; naj se opravi naša daritev danes pred tvojimi očmi tako, da ti bo prijetna, Gospod Bog.

Pridi, posvečevavec, vsemogočni večni Bog, in blagoslovi to daritev, pripravljeno tvojemu svetemu imenu.

(Pri umivanju rok. Ps. 25.):

Umil bom med nedolžnimi svoje roke, in stal bom pred tvojim oltarjem, Gospod, da bom slišal glas tvoje hvale in oznanjal vsa

tvoja čuda. Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše in kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo. Ne pogubi, o Bog, s hudobneži moje duše in s krvoželjnimi ljudmi mojega življenja, v njih rokah je krivica, njih desnica pa je napolnjena s (podkupljivimi) darili.

Jaz pa hodim v svoji nedolžnosti, reši me in usmili se me.

Moja noga stoji na pravi poti; v zborih te bom hvalil, Gospod. Čast bodi Očetu in Sinu itd. Kakor je bilo itd.

(V sredi oltarja:)

Sprejmi, sveta Trojica, to daritev, ki ti jo darujemo v spomin trpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in v čast blažene Marije vedno device, blaženega Janeza Krstnika, svetih apostolov Petra in Pavla in teh (katerih svetinje so na oltarju) in vseh svetnikov. Naj bo njim v čast, nam pa v zveličanje. In naj prosijo za nas v nebesih oni, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M. Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna pri Bogu, vsemogočnem Očetu.

S. Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v našo korist in v korist vse svoje svete Cerkve. Amen.

Tiha molitev.

O Gospod, varuj nas, ki ti prinašamo tvojo daritev; in da se pripravijo zanj naša srca bolj goreče, nas vžgi s plameni svoje božje ljubezni. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog —

Predglasje.

M. Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

M. Kvišku srca!

S. Imamo jih pri Gospodu.

M. Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu.

S. Spodobno in pravično je.

M. Res je spodobno in pravično, primerno in zveličalno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod: sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog.

Ki si odrešenje človeškega rodu postavil na les križa: da odondod vstane življenje, odkoder je izšla smrt, in da bi ta, ki je na lesu zmagal, bil tudi na lesu premagan: po Kristusu, Gospodu našem.

Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, v trepetu slavijo oblasti; nebesa in nebeške moči in blaženi serafi z združenim veseljem preslavljajo. Dovolj, prosimo, naj z njimi združimo tudi mi svoje

glasove, in naj ti v globoki ponižnosti kličemo: Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah.

Tiha maša.

Tebe torej, premilostljivi Oče, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, ponižno molimo in prosimo, sprejmi in posveti te darove, ta darila, te svete in prečiste žrtve, ki ti jih darujemo pred vsem za tvojo sveto katoliško Cerkev: kateri daj mir, jo ohrani, zedini in vladaj po vsem svetu; prosimo tudi za tvojega služabnika, našega papeža I., našega škofa I., — in za našega cesarja I., in za vse pravoverne kristjane, spoznavavce katoliške ter apostolske vere.

Molitev za žive.

Spomni se, Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in I., in vseh pričujočih, katerih vero poznaš in veš za njih pobožnost, za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje zveličanja in svojega zdravja, in svoje prošnje pošiljajo k tebi, večnemu in pravemu Bogu.

Združeni v občestvo obhajamo spomin zlasti častitljive vedno device Marije, Matere Boga in našega Gospoda Jezusa Kristusa,

pa tudi tvojih svetih apostolov in mučencev: Petra in Pavla, Andreja, Jakoba, Janeza, Tomaža, Jakoba, Filipa, Jerneja, Mateja, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lavrencija, Hrizogona, Janeza in Pavla, Kozme in Damijana in vseh tvojih svetnikov: po njih zasluženju in prošnjah daj, da bomo v vsem utrjeni s pomočjo tvojega varstva. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prosimo torej, Gospod, sprejmi potolažen to daritev svojih služabnikov in vse svoje družine; daj nam v tvojem miru preživeti dni našega življenja, reši nas večnega pogubljenja in prištej nas v vrsto svojih izvoljenih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Stori o Bog, da bo ta daritev v vsem blagoslovljena, sprejeta, potrjena, dostojna in prijetna, da se izpremeni v telo in kri tvojega preljubljenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Izpreminjevanje in povzdigovanje.

Izpreminjevanje je delo Jezusove vsemočnosti: mašnik izgovori presvete besede v imenu Jezusovem, in kruh se izpremeni v Jezusovo telo in vino v Jezusovo kri. Ko mašnik poklekne, da počasti Boga na oltarju pričujočega, moli tudi ti v globoki ponižnosti:

K presvetemu Rešnjemu Telesu:

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu.

Jezus, verujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku.
Amen.

K presveti Rešnji Krvi:

Molim te, presveta Rešnja Kri Jezusova,
zame prelita na križu.

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo krvjo, in
usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Po povzdigovanju.

Po tvojem povelju se torej spominjamo
mi, tvoji služabniki in tvoje sveto ljudstvo,
o Gospod, svetega trpljenja, vstajenja in
častitljivega vnebohoda istega Kristusa, tvo-
jega Sina, našega Gospoda, in darujemo
tvojemu prevzvišenemu veličastvu od твоjih
darov in daril čisti dar, sveti dar, brez-
madežni dar, sveti kruh večnega življenja,
in kelih večnega zveličanja. Ozri se na te
darove s potolaženim in milostljivim oblič-
jem, in naj ti sveta daritev in brezmadežna
žrtev ugaja tako, kakor so ti bili prijetni
darovi tvojega služabnika, pravičnega Abela,
in daritev našega očaka Abrahama, in ka-
tero je daroval tvoj veliki duhovnik Mel-
kizedek.

Ponižno te prosimo, vsemogočni Bog, veli, naj se ti darovi prinesó po rokah tvojega svetega angela na tvoj prevzvišeni oltar, pred tvoje božje veličastvo, da bomo vsi, kar se nas bo udeležilo te daritve in zaužilo presveto telo in kri tvojega Sina, napolnjeni z vsem nebeškim blagoslovom in z milostjo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih služabnikov in služabnic l. in l., ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru. — Te in vse, ki počivajo v Kristusu, sprejmi, prosimo te, Gospod, na kraj počitka, luči in miru. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki zaupamo v tvoje obilno usmiljenje, daj delež in družbo svojih svetih apostolov in mučencev, Janeza, Štefana, Matije, Barnabe, Ignacija, Aleksandra, Marcelina, Petra, Felicite, Perpetue, Agate, Lucije, Neže, Cecilije, Anastazije in vseh svojih svetnikov; sprejmi nas v njih družbo ne zavoljo naših zaslug, ampak zavoljo svojega usmiljenja. Po Kristusu, Gospodu našem: po katerem vse te dobrote, o Gospod, vedno ustvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslavljaš in nam deliš. Po njem, z njim in v njem je tebi, Bogu, vsemogočnemu v edinosti Svetega Duha vsa čast in slava.

M. Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Molimo. Po zveličalnih zapovedih opomnjeni in po božjem nauku poučeni si upamo reči: Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjava; temveč reši nas hudega. Amen.

Reši nas, prosimo, Gospod, vsega hudega, preteklega, sedanjega in prihodnjega, in po priprošnji blažene in častitljive vedno device in božje porodnice Marije in svojih svetih apostolov Petra in Pavla in Andreja in vseh svetnikov, daj milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo tvojega usmiljenja vedno greha prosti in obvarovani vsake zmote. Po istem Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog —

Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Mir Gospodov bodi vedno z vami.

S. In s tvojim duhom.

Mašnik izpusti odlomek sv. hostije v kelih rekoč:

To združenje in posvečenje telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi

nam, ki ga prejemamo, v večno življenje.
Amen.

Jagnje božje.

M. Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam svoj mir.

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: »*Mir vam zapustim, svoj mir vam dam*«, ne glej na moje pregrehe, ampak na vero svoje Cerkve, in utrdi jo po svoji volji v miru in edinosti. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus! Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s pomočjo Svetega Duha svet oživil s svojo smrtjo, reši me s tem svojim presvetim telesom in krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega; in daj, da bom vselej zvesto izpolnjeval tvoje zapovedi, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Ki z istim Bogom Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj (Gospod Jezus Kristus). Amen.

Tvoje telo, ki se ga jaz nevredni drznem prejeti, naj mi ne bo v sodbo in pogubljenje, ampak naj mi bo po tvoji milosti v brambo in zdravilo za dušo in telo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Sve-

tega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.
Amen.

Obhajilo.

Kruh nebeški bom prejel in klical bom
ime Gospodovo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo
streho, ampak reci le z besedo, in ozdrav-
ljena bo moja duša. (Trikrat.)

Telo Gospoda našega Kristusa naj ohrani
mojo dušo za večno življenje. Amen.

Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar
mi je dal? Kelih zveličanja bom vzel in
klical ime Gospodovo. Hvalil in klical bom
Gospoda, in varen bom pred svojimi so-
vražniki. Kri Gospoda našega Jezusa Kri-
stusa ohrani mojo dušo za večno življenje.
Amen.

Po obhajilu.

Kar smo z usti prejeli, o Gospod, naj
zaužijemo s čistim srcem, in iz časnega
daru nam bodi večno zdravilo.

Tvoje telo, Gospod, ki sem ga zaužil, in
tvoja kri, ki sem jo pil, naj se združi z
mojim srcem, in daj, da ne ostane v meni
noben madež greha, ker so me okrepčale
čiste in svete skrivnosti. Ki živiš in kra-
ljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sramočenja je pričakovalo moje srce, in
siročine. In čakal sem, da bi se komu
smilil, pa ga ni bilo: in da bi me kdo to-
lašil, pa ga nisem našel. (Aleluja.)

M. Molimo. S sladkostjo tvojega miru in z zveličalnim zakramentom nasičeni, te ponižno prosimo, Gospod, naš Bog, gani naša srca ti, ki si krotak in iz srca ponižen, da bomo očiščeni grešnih madežev zaničevali ničemurnosti sveta. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Bodi ti ljubo, sveta Trojica, opravilo moje službe in daj, da bo daritev, ki sem jo nevreden daroval očem tvojega veličastva, tebi prijetna, in meni in vsem, za katere sem jo daroval, po tvojem usmiljenju pravna. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Blagoslov.

Blagoslovi nas vsemogočni Bog Oče in Sin in Sveti Duh.

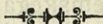
S. Amen.

Zadnji sv. evangelij.

M. V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je bilo po njej storjeno, in brez nje ni bilo nič storjenega, kar je storjenega. V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi. In luč sveti v temi, pa tema je ni razumela. Bil je človek od Boga poslan, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da

je pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem; on ni bil luč, ampak je prišel, da je pričeval o luči. Bila je prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. Na svetu je bil in svet je bil po njem storjen, pa ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli. Kolikor jih ga je pa sprejelo, tem je dal oblast, da postanejo otroci božji, njim, ki verujejo v njegovo ime, ki niso rojeni iz krvi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga. In Beseda je meso postala (tukaj se poklekne) in med nami prebivala, in videli smo njeno čast, kakor čast edino-rojenega od Očeta, polno milosti in resnice.

S. Bogu hvala.

Druga sveta maša.

Po p. P. Arnutu (Arnoudt), S. J.*

Pred začetkom.

O veliki Bog! Ti si izbral ta kraj sebi v sveto bivališče. Nebeški angeli te molijo tu s svetim strahom. Jaz nevredni grešnik bi se ne upal pridružiti se jim, ako bi me ti ne bil povabil sam. Darujem ti to sveto

* Dr. Jeglič, »Molitvenik presv. Srca Jez.«.

mašo na isti namen, ki ga je imel tvoj Sin takrat, ko je pri zadnji večerji postavil sveto mašo, in takrat, ko se ti je krvavo daroval na svetem križu.

Podpiraj me, da bom tako pobožen pri tej nekrvavi daritvi, kakor je pobožno stala Marija pod križem, ko je Jezus na njem krvavel. Daj, da čutim tisto, kar je čutilo Marijino srce, ko je sulica odprla presveto Srce umrlemu Sinu.

Začetek.

Mašnik tam-le ob oltarjevih stopnicah ponižno priklonjen spoznava svojo grešnost. Ti, o sladki Zveličar, si pa sprejel težo naših grehov nase ter si jo ponižno nosil od revnega betlehemskega hleva do Oljske gore. Tu si prav do tal priklonjen potil krvavi pot; objokoval si nas, kakor nekdanj egiptovski Jožef svoje brate, in iz trpečega Srca ti je prišel bridek vzdihljaj: »*Moja duša je žalostna do smrti.*« O smrtno žalostni Jezus! Tudi moji grehi so žalostili tvoje presveto Srce. Pa moje srce je tako mrzlo, da jih še zdaj ne obžaluje dovolj. Pomaaj mi, da se popolno skesam ter se iznebim vseh madežev. Skesanega in potrtega srca, o Bog, ne boš zavrgel.

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto, usmili se me!

Slava.

Slava božjemu Srcu v višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Ti, o Srce učlovečenega Sina božjega, si prineslo našim srcem mir, kakršnega ne more dati svet. Hvalimo te, molimo te, poveličujemo te, zahvaljujemo te z vsemi pobožnimi človeškimi srci vred. O srce večno slavnega kralja, Srce božjega Jagnjeta, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Le ti si najsvetejše Srce, ki si bilo v najvišjem Gospodu Jezusu Kristusu, ki živi in vlada s Svetim Duhom v slavi Očetovi vekomaj. Amen.

Molitev.

O Bog, ki si storil presveto Srce tako ljubeznivo, dodeli nam, da bomo to Srce na zemlji tako častili in ljubili, da bomo z njim vred tebe celo večnost ljubili in poveličevali. Amen.

List.

O presveto Srce Sina božjega, ki je vodil preroke in apostole, razsvetluj me, da bom prav umeval, kar so preroki in apostoli učili in pisali. Vtisni se mi v srce in spomin, da bom vedno nate mislil, vedno tebe ljubil ter celo življenje tebi v čast delal in trpel.

Evangelij.

O dobrotno Srce Jezusovo, ki si nas osrečilo z evangelijskimi nauki. Pomagaj nam tudi, da bomo tem naukom pokorni, da bomo torej voljno prenašali križe in težave, da ne bomo src navezavali na minljive zemeljske zaklade ter da bomo stano-
vitno premagovali huda nagnjenja v sebi. Kako občutljiva, posvetna, poželjiva so še naša srca; upodobi jih, o Jezus, po svojem presvetem Srcu in po naukih sv. evangelija!

Vera.

Presveto Srce nezmotljivega Boga, ti si nam razodelo svete zveličalne resnice in si ustanovilo nezmotljivo sv. katoliško Cerkev, da nam iste oznanja. S srcem in jezikom verujem vse, kar veruje in verovati ukazuje tvoja sveta Cerkev. Za to pravo sveto vero sem pripravljen dati tudi življenje, če hočeš ti tako. Verujem pa to, ker si ti sama resničnost, in ker tvoj Sveti Duh varuje sveto Cerkev vsake zmote. Amen.

Darovanje.

Srce Jezusovo, ti si najdragocenejša daritev. Jaz pa se pridružim tebi in tisti veliki tvoji ljubezni, ki te je navdajala pri zadnji večerji in pri krvavi daritvi na križu. Tako tebi pridružen darujem po tebi svoje srce in vse, kar sem in kar imam, ne-

beškemu Očetu, ničesar si ne pridržim. Pa ta moj dar ni vreden tvojega Očeta. Ti ga pa moreš izboljšati. Tako izboljšanega pokloni skupno s svojim neprecenljivim darom božjemu veličastvu v zahvalo za vse prejete milosti, v spravo za moje in drugih grehe, v zadobljenje tistih milosti, ki jih potrebujem, da bom vekomaj smel biti pri tebi, o najljubeznivejše Srce!

Preveličastni Gospod nebes in zemlje! Ker je moje srce tako grešno, bi ti ga nikakor ne upal ponuditi v dar; le misel, da je presveto Srce tvojega Sina zmeraj grešnikom usmiljeno odpuščalo in je gotovo tudi meni dobrotno vse odpustilo ter mi srce očistilo, le ta misel me je nagnila, da ti upam darovati tako ubogo srce. Tvoje naj bo za vselej! Svet in greh naj nikdar več ne zavladata v njem!

Predglasje.

Zdajle bi tudi jaz rad tako lepo počastil tebe, o presveto Srce, kakor te vsekdar vredno časte angeli, svetniki in zemljani, ki so dobrega srca. Da bom to lažje storil, naj mi srce prevzame ogenj tvojega božjega Srca in naj uniči v njem vse, kar je v njem tebi nedopadljivega.

O Jezus, tvoje presveto Srce kar gori same ljubezni do nas. Moje srce je pa zmeraj tako mrzlo. Pač pa želi moje srce,

da bi te vsaj zdaj jelo bolj ljubiti, da bi te tu smelo slaviti z nebeškimi duhovi, ki ti neprenehoma kličejo: Svet, svet, svet je Gospod Bog. Nebo in zemljo napolnjuje njegova slava. Zato se veseli moje srce in duša se raduje v Bogu, svojem Zveličarju.

Presveto Srce, usmili se dobrotno vseh živih, za katere sem dolžan moliti. Pomnoži posebno vsem ljubezen do tebe. Daj, da bomo vsi, ki nas tu družijo sveta ljubezen, enkrat skupno hvalili tvojo dobrotljivost v nebesih!

Povzdigovanje.

Ljubeznivi Zveličar, zame si se dal povzdigniti na oltarju svetega križa, zame si odprl presveto Srce. Ponižno te molim. Verujem vate, upam vate, ljubim te iz celega srca. Presveta kri, ki si tekla iz božjega Srca v odpuščanje grehov, bodi mi tisočkrat pozdravljena. Jezus, bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku.

Po povzdigovanju.

Poglej, mili nebeški Oče, na naš oltar. Na njem je tvoj ljubi Sin. Daritev, ki jo je opravil na križu, ponavlja, zopet ti daruje presveto Srce. Sprejmi ta prečisti dar, to dragoceno zveličansko odkupnino, ki ti jo je na križu v velikih bolečinah dal Jezus

Kristus, ter ti jo zdaj tu po mašnikovih rokah brez bolečin zopet poklanja v odpuščanje grehov. Ozri se na njegovo prebodeno Srce, čuj njegove srčne prošnje. Na križu je tako glasno klical k tebi, da se je zemlja tresla, da so pokale trde skale. Naj tudi zdaj segajo njegove želje visoko k tebi, ter naj izprosijo našim trdim, posvetnim srcem, da jih potrese sveta ljubezen ter se odpro tvojim milostim.

Spomni se, o Gospod, tudi duš služabnikov in služabnic I. I.; tem so srca že obstala in v grobeh čakajo poveličanega vstajenja. Daj tem in vsem vernim mrtvim po zasluženju večnega mašnika Jezusa večno veselje. Za vse žive in mrtve molimo skupno z Jezusom na oltarju:

Oče naš

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Obhajilo.

O ljubeznivi Jezus, tebi je v veselje, da bivaš med nami. Prijazno nas vabiš k nebeškemu kosilu, kličeš nam iz presvetega zakramenta: Pridite, jejte moj kruh in pijte vino, ki sem ga vam pripravil. Takoj po

smrti si odprl desno stran, da nam je prosta pot do presv. Srca. Živo verujem, da tu v podobah kruha in vina živi in bije isto tvoje usmiljeno Srce; čeprav sem ves grešen, vendar misleč na veliko usmiljenje tvojega presvetega Srca, zaupam, da si mi odpustil vse grehe, ki sem jih tako nehvaležno ponavljal. Kako sem mogel biti tako brezsrčen, da sem žalil tako ljubeče Srce! Če bi še enkrat jel živeti, bi tega več ne storil. Zanaprej pa hočem toliko lepše živeti in tvojemu Srcu za svojo grešno preteklost spokorno zadostovati. Skrbno se bom pripravil na sveto spoved, da se bo potem moje očiščeno srce sklenilo s tvojim dobrotnim Srcem. Za zdaj te prosim, pridi k meni vsaj duhovno, pošlji mi v revno srce namesto sebe vsaj ljubezen do svojega presvetega Srca. O, če bi se ta ljubezen naselila v mojem Srcu, potem bi ne želel nobenega drugega bogastva več!

Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni, usmili se me!

Po obhajilu.

Ljubeznivi Jezus, ti si prišel zdaj mašniku v srce in si ga obogatil z nebeškimi milostmi. Usmili se še mene: Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo. O presveto Srce, bodi bogato še zame! Ti si dobrote in ljubezni polno. Moje srce je pa tako

prazno vsega dobrega; naj pride iz središča vseh src, iz brezdnosti vseh čednosti vame vir življenja in svetosti, vir tolažbe in miru!

Cerkvena molitev.

Presladki Zveličar! Ti si dovolil, da ti je vojakova sulica prebodla sveto stran; pri žareči ljubezni tvojega trpečega in na križu prebodenega Srca te prosim, daj, da bo moje srce želelo to, kar želi tvoje, vse hvale vredno Srce, da mi bo jenjalo biti posvetno, da bo premišljevalo, kako minljive so vse zemeljske reči, da bo ljubilo samoto ter bo lepo zbrano, da bom tako s teboj vred skrito v Bogu živel ter za vselej v tebi počival. Amen.

Blagoslov.

Moj križani Zveličar! Sveta daritev se končava. V duhu poklekнем k sv. križu proseč, da pride iz presvetega Srca blagoslov name in na vse. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Konec.

O Bog, pomagaj mi, da bo vse moje današnje dejanje in nehanje dopadljivo presv. Srcu. Vse, kar bom danes delal in trpel, polagam v božje Srce tvojemu Sinu. Po njem, v njem in z njim darujem vse svoje

početje v povečanje tvoje časti, v prid sv. Cerkvi, v blaginjo vsem živim in v tolažbo ubogim dušam v vicah. Ker sem bil med sv. mašo premalo zbran, naj to nadomesti neskončno dobrotno presveto Srce. Amen.

Tretja sveta maša

v čast presv. Srcu.

(Kakor jo je molila bl. Margareta Alakok.)

Priprava.

O moj Bog, verujem, da si tukaj resnično pričujoč, prav tako kakor kraljuješ v nebesih; ponižno padem na kolena in molim z vsemi angeli in svetniki, pripoznam, da si moj Bog, moj začetek in zadnji cilj!

O preblazena, prevzvišena in najsvetejša Trojica, v vsej ponižnosti te prosim odpusčenja za svojo nezvestobo, mlačnost in malomarnost. Odpusti mi, da sem tolikrat zlorabila tvoje milosti, da sem tako malo izkoriščala svete zakramente, odpusti mi slednjič vse grehe mojega življenja.

Iz ljubezni do tebe, o moj Bog, jih obžalujem iz vsega svojega srca, in ljubši bi mi bilo, da bi ne živela, kakor da sem tebe

žalila, ki te tisočkrat bolj ljubim nego svoje življenje. Po neskončnem zasluženju te svete daritve te prosim, odpusti mi in dodeli mi milost, prej umreti kakor tebe še kdaj žaliti.

Pristop.

O moj Bog, darujem ti to neskončno zasluženjo daritev telesa in krvi svojega Zveličarja, da ti s tem zadostim za svoje grehe, in te prosim novih milosti, da bom mogla v dobrem stanovitna ostati, da bom zvesto izpolnjevala tvojo sveto voljo, a zatajevala svojo lastno voljo; dodeli mi živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen, na koncu mojega življenja pa pravo kesanje in srečno smrt.

Darujem ti tudi to sveto mašo, o moj Bog, za povišanje svete Cerkve, za našega svetega očeta, za našega cesarja in za vso posvetno gosposko, za potrebe te dežele, zlasti za svoje sorodnike in vse znance, za vse duhovne redove, za to občino, da ji pomagaš v dušnih in telesnih potrebah. Daj nam, o Bog, duha prave ljubezni in ponižnosti! Prosim te tudi za izpreobrnjenje grešnikov, nevernikov in krivovercev, za uboge duše v vicah, za vse žalostne in uboge in za vse umirajoče. O moj Gospod, združim se z vsemi nameni, ki si jih imel, ko si postavil to presveto daritev, obrni

zaslužnje te svete maše in vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale v prav te namene, kajti pri vseh svojih prošnjah ne želim nič drugega, kakor, da se zgodi tvoja sveta volja, in da pride obilost tvoje milosti na nas.

Od slave do evangelija

moli litanije presv. Srca Jezusovega.

Evangelij.

Zdaj vstani v znamenje, da si pripravljena hoditi po poti božjih zapovedi in reci:)

Moj Jezus je bil pokoren do smrti, do smrti na križu.

(Potem se nekoliko prikloni, naredi znamenje svetega križa na čelo, usta in srce in moli:)

O Bog, bodi v mojih mislih, v mojih ustih in v mojem srcu, da sprejemem tvoj sveti evangelij!

(Evangelij na praznik presv. Srca Jezusovega. Jan. 19, 31—35. Glej stran 154.)

Bl. Margareta se je med vero pripravljala za sveto obhajilo, ako je imela srečo, prejeti telo Gospodovo.

Ce ni šla k sv. obhajilu, je premišljevala do »Predglasja« ali do »Očenaša« eno skrivnost iz Jezusovega trpljenja: v nedeljo molitev Jezusovo na Oljski gori; v ponedeljek, kako je bil Jezus izdan in ujet; v torek, kako je bil bičan; v sredo, kako kronan; v četrtek, kako je nosil težki križ; v petek, kako je bil križan; v soboto presveto devico Marijo pod križem.

Darovanje.

O moj Bog, darujem ti neskončno zasluženje Jezusovega trpljenja v tej sveti maši za svoje zveličanje in zveličanje vsega sveta, za odpuščenje naših pregreh, v čast tvoji sveti Materi in vsem svetnikom in v tolažbo ubogim dušam v vicah.

Med tihimi molitvami moli
molitev pred podobo Srca Jezusovega.

Povzdigovanje.

Ko mašnik povzdigne sv. hostijo, moli:

O moj Zveličar, v duhu odkritosrčne ponižnosti te molim, in te darujem po duhovnikovih rokah nebeškemu Očetu v spravo za svoje grehe in za grehe vsega sveta.

Ko povzdigne kelih:

O dragocena kri, razlij se na mojo dušo in jo posveti! Naj se ljubezen, ki te je zame prelila, vžge tudi v mojem srcu in ga popolnoma očisti!

Po povzdigovanju.

Presladki Jezus, sklenem svojo dušo s tvojo, sklenem svoje srce, svojega duha, svoje življenje in svoje namene s tvojim duhom, s tvojim življenjem in tvojimi nameni; in s teboj združena se darujem nebeškemu Očetu. Sprejmi me, večni Oče, po zasluženju svojega božjega Sina, ki ti ga

darujem združena z mašnikom in vso sveto Cerkvijo.

Skrita v njegovih svetih ranah, pokrita z njegovo krvjo, in ozaljšana z njegovim zasluženjem, se prikažem pred teboj, in upam, da me ne boš zavrgel izpred svojega obličja, temveč da me boš sprejel na svoje svete rane in mi podelil milost zveličanja.

O moj Bog, zahvalim se ti za vse dobre, za tvoje sveto trpljenje in tvojo bridko smrt in da si postavil svete zakramente, zlasti najsvetejši zakrament presv. Rešnjega Telesa.

Potem moli očenaš. Po očenašu »Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu«.

Duhovno obhajilo.

Večni Oče, darujem ti svoj razum, da spozna samo tebe. Presladki Jezus, darujem ti svoj spomin, da bom mislila samo nate.

Sveti Duh, duh ljubezni, darujem ti svojo voljo, da jo ogreješ in vžgeš s svojo ljubeznijo. Ozaljšaj mojo dušo s svojimi sedmimi darovi in daj, da bom tvoj čisti tempelj. Napolni me s svojimi milostmi in pripravi moje srce, da bom duhovno prejela svojega Gospoda in Boga.

Jezus, moj Bog, ker sem vsled svojih pregreh nevredna, da te sprejemem v svoje srce, zato me sprejmi ti v svoje srce in

združi me tako popolnoma s seboj, da me nobena stvar niti za trenutek ne bo mogla ločiti od tebe.

Potopi mojo revščino v brezдно svojega usmiljenja in daj, da bom odslej živela le od tebe, v tebi in zate.

Pridi torej, ki me edini zadovoljiš, pridi, vzemi moje srce v svojo posest, saj je tako popolnoma tvoja last in ne more biti brez tebe ne za trenutek.

(Tukaj obudi še živo hrepenenje po Jezusu, njegovi ljubezni; srčno želi, da bi se z njim sklenil v najsvetejšem zakramentu.)

Po sv. obhajilu.

Zahvalim se ti, moj Zveličar, da si se mi duhovno daroval. Tudi jaz se ti darujem brez zadržka, da lahko storiš v meni vse, kar nameravaš storiti. Uniči v meni samoljubje, ponižaj vse, kar se vzdiguje in iztrebi vse popolnoma, kar se ti ustavlja.

O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem!
O Jezus, tvoja sem živa in mrtva: tvoja sem za celo večnost!

Sklep.

Tu lahko moliš pravno molitev k presv. Srcu Jezusovemu.

Spovedne molitve.

Pred spovedjo.

Usmiljeni Bog in Oče, ki nočeš smrti grešnikov, ampak da se spokori in živi, ozri se milostno name revnega grešnika. Sedaj hočem zapustiti slaba, grešna pota, povrniti se k tebi in prejeti zakrament sv. pokore. Trdno verujem, da je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, postavil ta zakrament v to, da se odpuščajo po svetem krstu storjeni grehi, in da je izročil oblast, deliti ta zakrament, duhovnikom svoje sv. Cerkve. Verujem tudi trdno, da ti, o moj Bog, vsem, ki se prav skesano in odkritosrčno spovedo mašniku svojih grehov, in katerim spovednik odpusti grehe, v istem trenutku odpustiš tudi ti in jim podeliš milost. Pa

kako bi mogel jaz revna stvar svoje grehe prav spoznati, srčno obžalovati in odkrito povedati, ako me ti ne podpiraš s svojo mogočno milostjo? Zato prosim ponižno: Pridi Sveti Duh, ki deliš vso luč in vse milosti, razsvetli moj um, da prav spoznam, v kateri reči, kolikokrat in kako hudo sem grešil; gani moje srce in okrepi mojo voljo, da se srčno skesam vseh svojih grehov, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveta devica in Mati božja Marija, ti pribežališče grešnikov, mati usmiljenja, prosi zame in ne daj, da me pri tem, ko si bom izpraševal vest, preslepi samoljubje in premaga napačna sramežljivost.

Vi angeli in svetniki božji, posebno ti, moj sveti angel varih in vi moji posebni patroni, molite zame, da se sedaj spovem tako, kakor si bom želel ob svoji smrtni uri. Amen.

Izpraševanje vesti.

Ko hočeš iti k spovedi, vprašaj se najprej:

Kdaj sem bil zadnjič pri spovedi?

Ali je bila spoved veljavna?

Ali sem nalašč (vedoma) zamolčal kak smrtni greh?

Ali sem se pri zadnji spovedi svojih grehov resnično kesal in trdno sklenil, da jih ne storim več?

Ali sem nevredno (v smrtnem grehu) prejel sv. obhajilo?

Ali sem natančno opravil naloženo pokoro?

Ali sem po svoji moči popravil škodo, ki sem jo storil bližnjemu na premoženju, na časti?

Potem dobro premisli, kaj si grešil?

1. Pomisli, kaj si grešil zoper božje in cerkvene zapovedi, ali si storil poglobitne, vnebovpijoče grehe, grehe zoper Sv. Duha, ali si bil deležen tujih grehov, ali si izpolnjeval dolžnosti svojega stanu.

2. Ako si grešil smrtno, izprašuj se o številu smrtnih grehov, in o takih okoliščinah, ki izpremene vrsto greha.

Pomisli, ali si storil smrten greh vsak dan, vsak teden, vsak mesec, in kolikokrat na dan, na teden, na mesec.

3. Ker ni samo to greh, kar storiš v dejanju, zato še prav skrbno pomisli, ali si kaj pregrešnega mislil, želel, govoril, pel, poslušal, ali si opustil kaj dobrega, kar si bil dolžan storiti.

Pri spovedi moraš povedati vse svoje smrtno grehe, katerih se še nisi nikdar spovedal. Ne smeš pa misliti, da je vse smrten greh, kar bereš v sledečem izpraševanju vesti. Smrten greh je, kadar v važni reči prelomiš vedoma in prostovoljno božje ali cerkveni zapovedi ali dolžnosti svojega stanu. Grehi zoper šesto zapoved so pa vsi smrtni, ako jih kdo stori prostovoljno v mislih besedah ali dejanju.

Če ne veš, kaj je smrtni greh, vprašaj spovednika.

Tako si sam brez bukvic po tem določenem redu prav skrbno izprašuj vest. Šele potem, ko ti tvoja vest ničesar več ne očita, vzemi v roko ta tiskana vprašanja, če misliš, da je res potrebno. To velja vsem, zlasti pa otrokom.

1. Zapovedi božje.

I. Zoper prvo zapoved.

Ali sem se sramoval svoje vere (križa, molitve itd.)?

Ali sem brezbožno govoril zoper vero, cerkev, duhovnike? Ali sem take pogovore rad poslušal?

Ali sem tajil kako versko resnico ali prostovoljno o njej dvomil?

Ali sem poškodoval, oskrunil, osramotil Bogu posvečene osebe ali reči?

Ali sem bral, naročal, posojal veri sovražne knjige, časnike, spise?

Ali nisem poslušal dalj časa božje besede? Zanemarjal verski poduk?

Ali sem božjeropno (v smrtnem grehu) prejemal sv. zakramente? Ali sem ukradel kaj cerkvenega?

Ali sem veroval vražam in imel prazno vero?

Ali sem dalj časa opuščal vsakdanje molitve?

Ali sem jih opravljal prostovoljno raztresen?

II. Zoper drugo zapoved.

Ali sem klel, morda celo Boga, Marijo, svetnike, zakramente, križ itd.?

Ali sem preklinjal samega sebe, starše, otroke, bližnjega, živali, vreme?

Ali sem kdaj po krivem prisegel, celo pri sodnji? Ali je vsled tega kdo trpel škodo?

Ali sem Bogu storjeno obljubo prelomil?

Ali sem se norčeval iz svetih reči?

Ali sem lahkomišljeno izgovarjal sveta imena?

III. Zoper tretjo božjo in prvi dve cerkveni zapovedi.

Ali sem ob nedeljah in praznikih po lastni krivdi opustil sv. mašo?

Ali sem prišel ob teh dnevih po lastni krivdi znatno prepozno k sv. maši?

Ali sem drugim brez vzroka branil iti k sv. maši?

Ali sem bil v cerkvi prostovoljno raztresen? motil še druge?

Ali sem ob nedeljah in praznikih brez potrebe opravljal hlapčevska dela? Ali sem jih nakladal drugim?

Ali sem ostal brez potrebe med sv. mašo zunaj cerkve, ali celo v krčmi? še druge odvrčal od cerkve, jih vabil v krčmo?

IV. Zoper četrto zapoved božjo (in dolžnosti svojega stanu).

Za otroke, mladeniče, dekleta: Ali sem starše hudo razžalil? Ali sem jim bil v važni reči nepokoren?

Ali sem jih grdo zmerjal, zaničeval, jezil, ali celo suval in udaril?

Ali sem jim želel hudo, celo smrt?

Posli in podložni: Ali sem bil pokoren?

Ali sem delal škodo gospodarju in gospodinji? ali sem bil zvest v svoji službi?

Ali sem svoje predstojnike ogoljufal, obrekoval, opravljal?

Za starše in predstojnike:

Ali sem skrbel za telesni in dušni blagor svojih otrok in podložnih? Ali sem jim dovolil hoditi v slabo družbo, brati slabe knjige in časnike, puščal na slabe veselice (pohujšljive plese, k veri in nravi nevarnim predstavam v gledališče)?

Ali sem jih navajal, da so izpolnjevali verske dolžnosti?

Ali sem jih pohujšal z besedo ali dejanjem?

Za moža: Ali sem živel v miru s svojo ženo? jo celo razžalil? Zapravljal premoženje?

Za ženo: Ali sem bila pokorna svojemu možu? Ali sem žalostila svojega moža?

V. Zoper peto zapoved.

Ali sem imel v srcu srd in sovraštvo do koga?

Ali sem koga zmerjal? mu želel kaj hudega?

Ali sem bil drugim s slabim zgledom povod, da so grešili?

Ali sem koga zapeljal v kak greh? V kateri greh? (na pr. v pijančevanje, nečistost, tatvino, laž itd.).

Ali sem koga pohujšal?

Ali sem bil nezmeren v jedi in pijači?

Ali sem škodoval sebi ali drugemu na zdravju? ga tepel, poškodoval? Ali sem druge jezil?

Ali sem bil komu nevoščljiv?

VI. Zoper šesto in deveto zapoved.

Ali sem radovoljno mislil kaj nečistega?

Ali sem radovoljno imel poželenje videti, slišati ali storiti kaj nesramežljivega?

Ali sem govoril, poslušal, pel kaj nečistega?

Ali sem kaj takega bral, ali drugim dajal brati?

Ali sem gledal prostovoljno kaj nečistega?

Ali sem storil kaj takega? sam ali z drugimi?

Ali sem dopustil kaj nečistega od drugih?

Ali sem hodil v slabe družčine, ki so zame bližnja priložnost?

Ali sem imel vsled preveč prostega občevanja z drugim spolom nevarne izkušnje?

VII. Zoper sedmo in deseto zapoved.

Ali sem vzel tuje blago? Kaj velikega?

Ali sem povrnil ukradene reči?

Ali sem sprejel ukradene stvari?

Ali sem obdržal najdene reči?

Ali sem pri kupčiji, prodajanju goljufal? Veliko?

Ali sem škodoval bližnjemu na njegovem premoženju?

Ali sem popravil storjeno škodo?

Ali sem se pregrešil z oderuštvom?

Ali sem poplačal dolgove?

Ali sem komu svetoval, pomagal krasti, delati škodo, goljufati?

VIII. Zoper osmo zapoved.

Ali sem lagal v važnih rečeh? Ali sem s tem škodoval drugim?

Ali sem opravljal, napake drugih dalje pripovedoval brez potrebe, jih povečeval?

Ali sem druge obrekoval? v važni reči?

Ali sem z obrekovanjem, opravljanjem bližnjemu škodoval? ali zelo? sem popravil škodo?

Ali sem rad poslušal opravljanje, obrekovanje?

Ali sem podpihoval?

Ali sem pri drugih brez vzroka sumil kaj hudega?

2. *Cerkveni zapovedi (3. in 4.)*

Ali sem v petkih in druge zapovedane postne dni jedel meso?

Ali sem si zapovedane postne dni kaj pritrgal pri jedi?

Ali sem šel vsaj enkrat v letu k spovedi in ali sem prejel o velikonočnem času vredno sveto obhajilo?

3. *Poglavitni grehi.*

Ali sem bil prevzeten, ošaben? — Nevoščljiv? — Len za Boga, zveličanje?

3. *Tuji grehi.*

Ali sem v greh svetoval? v drugih greh privolil? v greh napeljeval? greha se udeležil? greh (drugih) zagovarjal? h grehu drugih molčal, ko bi moral njihove grehe povedati dušnemu pastirju, staršem, gospodarjem?

Nato se vprašaj, ali je še kaj, kar te vznemirja?

Kes.

1. O moj Bog in moj Gospod, koliko in kako mnogovrstni so moji grehi, kako kazni

vreden stojim pred tvojim neskončnim veličastvom. Najrajši bi se sramote skril pred tvojim svetim obličjem, bojim se in trepetam pred tvojo jezo.

O Bog, ki si neskončno dobrotljiv in usmiljen, ne zavrzi me! Ponižno poklekнем pred tebe in skesano trkam na svoje prsi. Grešil sem pred teboj in nebesom, in nisem več vreden, da me imaš za svojega otroka; zaslužil sem kazni, ki si jih odločil za greh. Le tvoje usmiljenje, o Bog, me je rešilo, da nisem že zdavnaj v peklу, ko sem živel nespokorno v smrtnem grehu. Še je čas, da se izpreobrnem; zato ga hočem, o moj Gospod, porabiti! Pred tvojim obličjem se kesam in se odpovem vsem grehom svojega življenja.

2. Pa svoje grehe obžalujem še bolj zato, ker sem bil do tebe, svojega najboljšega očeta in dobrotnika tako nehvaležen.

Pa moja nehvaležnost je bila še večja, ako mislim na svojega Zveličarja, tvojega Sina. Zame si ga daroval, zame se je učlovečil, zame je na zemlji živel, učil, molil, trpel revščino, zaničevanje, bolečine in celo smrt. Njegova kri me je očistila v svetem krstu; po njem sem že tolikokrat zadobil odpuščanje grehov, tolikokrat me je nasitil s svojim telesom. In vse eno sem zaničeval njegovo kri, ljubil pa sem greh in grešne priložnosti.

3. In akoravno sem toliko grešil, tolikokrat te razžalil, me vendar nisi pahnil od sebe. Tudi ako bi mi ne bil izkazoval nobenih dobrot, bi te bil moral ljubiti samo zato, ker si neskončno ljubezniv in vreden vse ljubezni; pa vendar te nisem ljubil. Tako ne bo več! Odslej te hočem ljubiti s celim srcem, z vso svojo dušo in z vsemi svojimi močmi, greh pa bom sovražil bolj kakor vsako drugo hudo, ker ga ti sovrašiš, in ker me loči od tebe, v katerem edino hočem iskati svoje sreče. Zato te prosim pri tvoji večni ljubezni, s katero si me ljubil, daj, da se svojih grehov prav srčno skesam; okrepi moje sklepe, in dodeli mi, da dobim sedaj v zakramentu sv. pokore milost in odpuščenje grehov, da ne bom sodni dan pred teboj osramočen. Amen.

Sedaj poklekni (v spovednico), pokrižaj se in reci:

»Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem. Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsemogočnemu, preblaženi devici Mariji, vsem ljubim svetnikom in vam, častitemu mašniku, božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil — (povej, kdaj) — velikokrat in obilno grešil; posebno pa se obtožim —«

Nato se spovej svojih grehov; pri smrtnih povej tudi število in okoliščine, ki greh izpremene v drugo vrsto greha. Ko si vse natančno in odkrito-

srčno povedal, skleni spoved s tem, da še enkrat mirno, ne samo z ustnicami, ampak v srcu obudiš kes ali obžalovanje.

Trdni sklep.

Kdor res srčno obžaluje svoje grehe, ki jih je storil, ima gotovo tudi trdno voljo, da v bodoče ne bo žalil Boga z novimi grehi.

Trdni sklep je resnična volja, svoje življenje poboljšati in ne več grešiti. Trdni sklep torej ni niti prisega, niti zaobljuba, niti želja varovati se grehov.

Grešil pa ne boš, če se boš varoval prostovoljnih bližnjih priložnosti.

Skleni še, da boš rad molil, premišljeval štiri poslednje reči, zlasti pa hodil večkrat pobožno in vredno k spovedi in sv. obhajilu, ki je najboljše sredstvo zoper vse hude izkušnje.

Zdaj pa obudi srčni kes združen s trdnim sklepom:

»O moj Bog! Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in prelubeznivo dobroto, z njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti. — Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.«

Po spovedi.

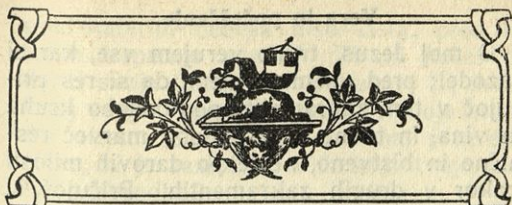
Zahvalim se ti, predobri Bog, iz vsega srca, da si se me zopet usmilil in mi odpustil grehe v zakramentu svete pokore. Težko breme grehov si mi odvzel in milostno si razvezal grešne vezi, ki so me oklepale. O moj Bog in moja ljubezen! Hvala in slava ti bodi na veke! Sedaj sem zopet tvoj otrok, sedaj zopet prebiva sv. Trojica v meni.

Toda, ti, Gospod, veš predobro, kako strašno sem slab. Zato mi daj milost, da se nikdar več ne ločim z grehom od tebe, da ti ostanem zvest do zadnjega dihljaja. Sovražim vsak greh in trdno sklenem s tvojo milostjo, se odslej skrbno varovati greha, živeti krepotno in sveto, in se ogibati vsega, kar ti ni všeč in kar me je tolikokrat zapeljalo v smrten greh.

Marija, ti pribežališče grešnikov, ti ne zapustiš tistih, ki upajo v tebe! Pomagaj mi, varuj me, izprosi mi milost, da vztrajam v dobrem, in ne daj, da tvojega Sina razžalim še s kakim grehom! Amen.

(Sedaj opravi naloženo pokoro; če ti je pa spovednik naložil pokoro za več dni, jo opravi, kakor ti jo je naložil.)

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom.

Božji Zveličar, ki ne prebivaš samo v zakramentu ljubezni vedno v naši sredi in se za nas vsak dan daruješ, ampak si tudi hrana našim dušam, glej, jaz revna stvar, ki nisem vreden, da pogledaš name, pridem k tebi, da prejmem zakrament tvojega presvetega Telesa in tvoje Krvi. Rad bi pripravil svoje srce v tebi dopadljivo prebivališče in zadobil potrebne milosti. Ker pa se dobro zavedam, kako da sem sam slab, zato te, o dobrotljivi Jezus, zaupno prosim, razsvetli mojo pamet s svojo božjo lučjo in vžgi v meni ogenj svete pobožnosti, da se vredno pripravim za ta najsvetejši zakrament in se najožje združim s teboj, ki si studenec vseh milosti. Amen.

Vera in počesčenje.

O moj Jezus, trdno verujem vse, kar si razodel; pred vsem verujem, da si res pričujoč v tem zakramentu pod podobo kruha in vina, in to ne le v podobi, marveč resnično in bistveno, ne le po darovih milosti kakor v drugih zakramentih. Pričujoč si z vsem svojim bistvom, z mesom in krvjo, z dušo in s telesom, kot Bog in človek.

In to verujem, ker si ti, Sin živega Boga, to povedal, ko si rekel pri zadnji večerji: *»To je moje telo, to je moja kri«*, in ko si obljubil: *»Moje telo je res jed in moja kri je res pijača!«*

In zato te molim v najglobokejšem spoštovanju, molim te kot svojega Gospoda in Boga, svojega Odrešenika in Zveličarja. Molim te, kakor so te molili nekoč pastirčki, sv. trije kralji, kakor Marija in sv. Jožef, ki so verovali, da si ti pravi Bog. Molim te z vsemi angeli, ki obdajajo tvoj tabernakelj; združen z njimi bi rad klical brez nehanja: Svet, svet, svet! Česčen in hvaljen naj vedno bo Jezus v najsvetejšem zakramentu!

Ponižnost in kes.

Kako je li vendar mogoče, da se hočeš združiti z menoj, ti Najsvetejši, z menoj, ubogim grešnikom? Kako! Jaz naj sprejemem v svoje srce tebe, Boga vsega veličastva,

pred katerim nebesa niso čista, pred katerim trepetajo angeli? Ti mi hočeš podariti svoje telo in svojo dušo! Ti, Jezus, kralj vsega veličastva, želiš biti moja hrana! Ali nisem revna, omadeževana, pregrešna stvar, ki je zaslužila tolikokrat tvojo jezo, tvojo obsodbo?

Naj ti dopade, o Gospod, kesanje in hrepenenje mojega srca; nadomesti milostno, kar primanjkuje moji slabosti; da, pripravi ti sam moje revno srce, da te prejme vredno; očisti in posveti ga s svojo vse-mogočno milostjo; reci le besedo, in zdrava bo moja duša.

Upanje.

O najljubeznivejši Jezus! Ti sam si me hotel poučiti o sadovih tvoje svete mize. »*Kdor je moje meso*«, rekel si, »*in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.*« (Jan. 6, 57.) »*Kdor mene je, bo živel zavoľjo mene.*« (Jan. 6, 58.) Najzvestejši Bog in Zveličar moj! Tvoje besede ne morejo nikdar goljufati. Tvoja dobrota je vedno pripravljena deliti mi milosti, tvoja moč je tudi tako velika, da lahko v izobilju izpolnjuješ svoje obljube. Glej, zato verujem in se trdno zanašam, da postanem po sv. obhajilu deležen onih milosti in dobrot, ki si jih obljubil. Kaj si hočem želeť višjega in večjega, nego da ostaneš ti v meni in jaz v tebi?

Česa se hočem bati, če sem združen s teboj? Ne svet, ne pekel, ne lastna slabost me ne morejo premagati, ako si ti v meni. S sv. Pavlom lahko rečem: »*Vse premorem v njem, ki me krepiča.*« (Filip. 4, 13.) — Pa ne le v življenju boš pri meni, temveč tudi v smrti. Saj si govoril: »*Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.*« (Jan. 6, 55.)

Ljubezen.

O božji Zveličar, kako neizmerna je tvoja ljubezen do nas! Koliko čudežev delaš ti, neskončno modri in vsemogočni, da se nam daješ s svojim mesom in s svojo krvjo kot kruh večnega življenja! — In koliko te je stalo, da si mi pripravil to nebeško jed! Pripustil si, da so te peljali kakor jagnje na morišče, da so telo, ki mi ga daješ v jed, poprej neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, z žreblji prebodli; in kri, s katero napajaš mojo dušo, si prelil v strašnih mukah do slednje kapljice. In jaz bi te ne ljubil, bi te ne ljubil odkritosrčno in neprestano? O moj Zveličar, ljubim te in te želim ljubiti do smrti. Iz ljubezni do tebe se hočem premagovati in ti darovati vse, karkoli hočeš. Ti, ki daš meni svoje srce, sprejmi v dar tudi moje srce, ki ne želi višjega in ne pozna večjega hrepenenja,

nego ljubiti le tebe z odkritosrčno in zvesto ljubeznijo do smrti.

Hrepenenje.

O sveta večerja, pri kateri uživamo Kristusa, kjer se obnavlja spomin njegovega trpljenja, ter se polni duša z milostmi in se nam podaje zastava prihodnje slave! — O moj Jezus, kako se veselim, da se smem udeležiti te božje gostije! Kakor hrepeni jelen po čistem studencu, tako hrepeni moja duša po tebi.

O, pridi torej, kruh angelski, pridi in nasisi in okrepi mojo slabotno dušo! Pridi ti, Jagnje božje, in vzemi od mene grehe in slabosti!

O Marija, ljuba Mati božja in moja mati, pomagaj svojemu otroku v teh najsvetejših trenutkih. Pokrij ti revščino moje duše z bogastvom svojih zaslug in čednosti, in izprosi mi vsaj nekoliko tiste globoke ponižnosti in žareče ljubezni, s katero si ti tolikokrat sprejela svojega božjega Sina v zakramentu ljubezni.

Kakor hitro vzame duhovnik ciborij iz tabernaklja, bližaj se z največjim spoštovanjem obhajilni mizi, poklekni pred svojim Zveličarjem in moli z duhovnikom:

Vsemogočni Bog naj se me usmili, mi odpusti moje grehe in naj me pripelje v večno življenje. Amen. Milost, odvezo in

odpuščenje mojih grehov naj mi dodeli vsemogočni in usmiljeni Bog. Amen.

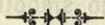
(Jagnje božje.)

Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! — O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša.

(Trikrat.)

(Ko prejmeš sv. obhajilo:)

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Po svetem obhajilu.

Počeščenje.

»Našel sem Njega, ki ga ljubi moja duša.«
Zdaj imam tebe, o moj Jezus, v svojem srcu; zdaj imam tebe, ki si moj Zveličar in Odrešenik, moj Bog in moje vse. Oj, odkod tolika milost, da si se hotel ti, moj Gospod in Zveličar, kot Bog in človek naseliti v majhni hišici mojega srca! Oj bodi mi tisočkrat pozdravljem, ti prelubeznivi, najmilejši Jezus, ti resnično dobri pastir moje duše! Ves prevzet tvojega veličastva ponižno molim. Molim tvoje sveto telo in tvojo sveto kri, ki si mi jih dal v hrano

moje duše. O moj Jezus, z otroškim češčenjem te molim in se hočem z vso ljubeznijo le tebe okleniti vse svoje življenje, zvesto do smrti. Amen.

(Po sv. Frančišku Ksaveriju.)

Zahvala.

Kako te hočem vredno hvaliti, ti najdobrotljivejši, najmodrejši, vsemogočni in vseusmiljeni Jezus! Kako se naj zahvalim za tvojo neizmerno ljubezen! Oj velike reči si storil vsem, ki jih hraniš s svojim dragocenim telesom in krvjo in jih napolnjuješ z zakladi svojega božanstva. Slava, hvala in zahvala ti bodi na vekomaj! Amen.

Darovanje.

Ker si se ti, o moj Bog, vsega podaril meni, se hočem tudi jaz darovati vsega le tebi. Tebi darujem svoje srce, naj odzdaj ljubi le tebe in izvun tebe ničesar drugače nego le zavoljo tebe. Tebi darujem svoje telo z vsemi čuti in svojo dušo z vsemi zmožnostmi; odslej naj ne služijo več grehu, ampak posvečeni naj bodo tvoji sveti službi in tvoji časti. Tebi se vsega darujem z vsem, kar sem in kar imam. Ti gospoduj nad menoj in vsem mojim kakor nad svojo lastnino, in to, kakor je tebi najbolj všeč.

Sprejmi, o Gospod, v dar vso mojo svobodo, vzemi moj spomin, moj razum, vso mojo voljo. Vse kar imam in kar premorem, si mi podaril ti: tebi vrnem zopet vse in ti vse izročim, naj vlada popolnoma tvoja volja v vsem. Le svojo ljubezen mi daj, o Bog, in svojo milost; potem sem dovolj bogat, in ne poželim ničesar drugega. Amen.

(Molitev sv. Ignacija. 300 dni odp. Leon XIII., 26. maja 1883.)

Prošnja.

O Bog mojega srca! Ti veš, kako hrepenim biti v zvesti ljubezni le tvoj; tebi je pa znano, kako sem slab in onemogel, znane so ti brezštevilske izkušnje in nevarnosti, ki mi preté.

Zato pa ne boš zavrgel mojih ponižnih prošenj. Saj si se združil z menoj, da ozdraviš mojo dušo, da jo ojačiš in ohraniš za večno življenje. Oj, daj tedaj, da zamori tvoje najsvetejše telo v meni vso poželjivost, me obvaruje lahkomišljenosti čutov, posebno oči in jezika, in odvzemi mi vsako neredno poželenje po posvetnem veselju. Očisti mojega duha vseh nečistih misli in želja; posveti moje telo in ne pripusti, da bi bil zdaj, ko si ga ti izpremenil v svoj tempelj, še kdaj oskrunjen z dejanji teme. — O presveta duša Kristusova, ki bivaš v meni, ti nisi na svetu iskala drugega, nego

da si izpolnjevala voljo nebeškega Očeta: združi me s seboj, da se loči moja duša od sveta, njegovih blagrov, njegovega napuha in njegovih nasladnosti; naj poželim tudi jaz le eno, namreč izpolnitev volje božje ter hrepenim le po večnem zveličanju v nebesih. Vlij v mojo dušo one krasne čednosti, ki dičijo tvoje presv. Srce, posebno ponižnost in krotkost. — Božanstvo Jezusa Kristusa, razlij zaklade svoje luči in svoje milosti v moje revno srce. Potegni me vsega nase in združi me tako tesno s svojim božjim Srcem, da ga od njega ne more več ločiti nobena sila sveta, ne pekla.

Duša Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda iz strani Kristusove, operi me.

Trpljenje Kristusovo, potrdi me.

O dobri Jezus, usliši me.

V svoje rane sprejmi me.

Od tebe se ločiti ne pusti me.

Pred hudim sovražnikom brani me.

Ob smrtni uri pokliči me,

In k tebi priti pusti me,

Da s tvojimi svetniki hvalim te,

Na vekov veke vse. Amen.

(Odpustek 7 let po svetem obhajilu; drugače 300 dni vsakikrat. Pij IX., 9. jan. 1854.)

Molitev pred križem za odpustek.

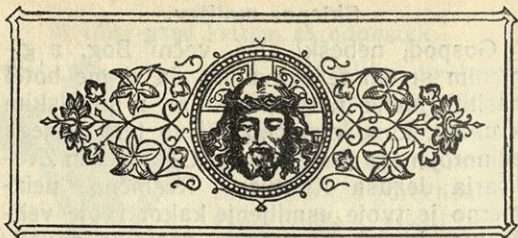
O dobrotljivi in pre-sladki Jezus! Glej, pred tvojim obličjem se vržem na kolena in te prosim in zarotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni mi-lostno v moje srce občutke žive vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi in trden sklep poboljšanja, dokler z globokim so-čutjem in srčnim žalo-vanjem pregledujem tvo-jih petero krvavih ran in v duhu premišljujem ter si stavim pred oči, kar je že prerok David govoril o tebi, rekoč: *»Roke in noge so mi pre-hodli, vse moje kosti so razšтели.«* (Ps. 21, 17. 18.)

(Vsi tisti verniki, ki se skesano spovedó in prejmejo sv. obhajilo ter molijo to molitev pred sv. razpelom, zadobe popolni odpustek, če mo-lijo razen tega še v papežev namen, na pr. pet očenašev, pet češčenamarij, pet čast Bogu itd. Papež Pij IX., dne 31. julija 1858.)

Sklepna molitev.

Gospod, nebeški Oče, večni Bog, z ginenim srcem te zahvalim, da si me hotel nasititi, mene, nevredno stvar, z angelskim kruhom, ki je resnično in živo telo tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Resnično, neizmerno je tvoje usmiljenje kakor tvoje veličastvo, ki ga ne morem dostojno poveljevati. Dovolj torej, da se združim s tvojim preljubljenim Sinom, ki sem ga sprejel, in da ti darujem njegovo najsvetejše Srce, ki je zaklad vseh čednosti in zaslug, kot večno zahvalo in v slavo in poveljevanje tvoje neizmerne dobrote. Ne glej na mojo nevrednost. Glej na božje Srce, ki je tebi prijeten dar in dodeli mi, da se udeležim bogatih sadov presvetega obhajila vkljub svojim grehom prejšnjih časov in če tudi je bila nepopolna moja današnja molitev. Daj, da mi bode ta najsv. zakrament moč v vseh bojih življenja in tolažba v smrti, da prav po njem dospem k oni večni večerji, kjer si ti sam s svojim Sinom in s Svetim Duhom izvoljenim svojim popolno nasičenje, preobilno blaženstvo in nepreprenljivo zveličanje. Amen.

Sveti križev pot

sv. Leonarda Porto-Mavriškega.

Sveti križev pot je pobožnost, pri kateri v duhu spremljamo božjega Odrešenika ob štirinajstih postajah, odtlej, ko je bil k smrti obsojen, pa dotlej, ko je bil v grob položen, ter obenem pre-mišljujemo njegovo bridko trpljenje in smrt.

Priprava.

O pridite stvari,
Kaj, glejte, se godi:
Edini božji Sin
Strašno za nas trpi.

Molimo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in

vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Kesanje.

Usmiljeni Jezus, ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden; iz vsega srca se kesam, da sem te razžalil, o največja dobrota.

Namen.

Darujem ti ta sveti križev pot v čast tistega trpljenja polnega pota, po katerem si hodil zame ubogega grešnika. Prejeti želim svete odpustke in moliti na vse tiste namene, za katere so bili podeljeni. O Jezus, sprejmi jih zame in po rokah Marije device za uboge verne duše v vicah (zlasti za*)

Daj mi, Gospod, po tem križevem potu doseči v tem življenju tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

* Naredi namen, en popolni odpustek prejeti zase, druge vse pa daruj vernim dušam, katerim želiš pomagati. Lepa navada je, vse odpustke darovati Mariji Devici, da jih ona obrne v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

I. Razbičan, zapljuvan
 In kronan, zasramovan
 Pred sodni stol zdaj gre,
 Nedolžen v smrt izdan.

Prva postaja.

Pilat obsodi Jezusa k smrti.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj občudovanja vredno ponižnost nedolžnega Jezusa, ko je poslušal in sprejel krivično sodbo. Vedi, da so hudobije tvojega jezika bile tiste lažnive priče, ki so preslepile sodnika, da je nedolžnega Jezusa obsodil k smrti. Obrni se torej k svojemu ljubezni polnemu Bogu in vzdihni bolj s srcem kakor z usti:

O moj ljubi Jezus, kako neizmerna je tvoja ljubezen! Torej zame ubogega grešnika se ponižaš, da zavoljo mene greš v ječo, sprejmeš vezi in udarce in se daš celo obsoditi k tako sramotni smrti. Oh, to me mora zadeti v srce in ganiti h kesanju nad tolikimi grehi mojega jezika; studijo se mi in bridko jih obžalujem. Zato bom po vsem tem križevem potu prosil in klical: Moj Jezus, usmiljenje! Moj Jezus, usmiljenje!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

II. Glej, križ mu naložé
 Na ranjene rame;
 Objame ga voljnó
 In nese vseh dolge.

Druga postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako je dobri Jezus rado-
 voljno objel sveti križ, in s kakšno krot-
 kostjo je prenašal udarce in žalitve hudob-
 nega ljudstva. Ti pa ves nepotrpežljiv
 bežiš pred križem, kar le moreš. Ali
 ne veš, da brez križa ne prideš v nebesa?
 Žaluj vendar nad svojo slepoto, obrni se
 k svojemu Gospodu in reci:

Ne tebi, o Jezus, ampak meni se spodobi
 težki križ, ki so ti ga naložili moji grehi!
 Ljubi Zveličar, daj mi moč, da bom voljno
 objel vse križe, ki jih zaslužijo moje
 velike pregrehe, daj mi tudi milost, da se
 ločim s tega sveta v ljubezni do svetega
 križa; goreč od te ljubezni naj tudi jaz
 želim, kakor tvoja služabnica sv. Terezija:
 Trpeti ali umreti! Umreti ali trpeti!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

III. Opešal je v močeh,
 Podrè ga križ, naš greh,
 Vtopljen v dolge svetá,
 Leži potrtr na tleh.

Tretja postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, zavoljo izgube toliko krvi oslavljen, prvič pade pod križem. Glej, kako ga s pestmi bijejo in z nogami sujejo. In vendar potrpežljivi Jezus ne odpre svojih ust, ampak trpi in molči. Ti pa si že zavoljo lahkkih križev nevoljen, godrnjaš, se pritožuješ in morda celo preklinjaš! Odpovej se vendar svoji nepotrpežljivosti in svojemu napuhu, in prosi svojega Gospoda, rekoč:

O preljubeznivi Odrešenik! Glej, pred tvojimi nogami kleči nesrečen grešnik. Kolikokrat in kako hudo sem grešil! O Jezus, podaj mi v pomoč svojo sveto roko. Pomagaj, da ves čas svojega življenja ne padem več v smrtni greh, in da si tako zagotovim po smrti večno zveličanje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

IV. O žalostni spomin,
Ko Mater sreča Sin,
Bridkosti meč ji gre
Do srca globočin.

Četrta postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kolika bolečina je presunila srce Jezusovo, in kolika bridkost je zadela srce Matere Marije, ko sta se srečala! »O nehvaležna duša«, — ti kliče žalostna Mati — »kaj ti je storil moj Sin?« In v bolečinah te vpraša Jezus: »Kaj ti je storila moja Mati? O zapusti vendar svoj greh, ki je kriv najine tolike bridkosti!« Grešnik, kaj praviš na to? — Vzdiхни iz srca in reci:

O božji Sin Marijin! O presveta Mati Jezusova! Potrt in skesan klečim pri vajinih nogah. Zakaj jaz sem kriv vajine žalosti; s svojimi grehi sem brusil meč, ki je ranil vajini srci. Ves osramočen in skesan vaju prosim: Odpustita mi! Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje, o Marija! Podelite mi milost, da vaju ne bom žalil nikdar več, in da bom s sočutjem premišljeval vajino trpljenje in vajine bolečine.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

V. Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, sprejmi križ,
 Gospoda usmili se!

Peta postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu
 križ nositi.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, da si ti kakor ta Simon, ker si preveč v dan sladnostim tega sveta in zato križa ne nosiš iz ljubezni do Jezusa, ampak le z nevoljo, ker se ga ne moreš ubraniti. Vzdrami že vendar svoje srce in usmili se svojega težko obloženega Gospoda! Sprejmi radovoljno vse težave, ki ti jih pošilja nebeški Oče, in prizadevaj si, ne samo potrpežljivo jih nositi, ampak zanje Bogu tudi hvalo dajati. Moli torej in reci:

O moj preljubeznivi Jezus! Zahvalim te za premnoge prilžnosti, ki mi jih daješ, da bi mogel zate trpeti in zase kaj zaslužiti. O moj Bog, daj mi milost, da bom vse križe tega življenja potrpežljivo nosil in si s tem pridobil večnih dobrot. Daj, da bom tukaj s teboj žaloval, po smrti pa s teboj v nebesih kraljeval.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

VI. S prtom Veronika
 Obriše Jezusa,
 Zato ji dá spomin
 Obličja svetega.

Šesta postaja.

Veronika poda Jezusu potni prt.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej in premišluj na prtu presv. obličje svojega Zveličarja, in ginjen od ljubezni do njega si prizadevaj, vtisniti si globoko v srce njegovo podobo. Srečen boš, ako boš živel s to podobo v srcu; in nad vse srečen boš, ako boš s to podobo v srcu stopil tudi v večnost. Da boš pa vreden tolike milosti, se obrni k svojemu Gospodu in ga prosi, rekoč:

O moj trpeči Zveličar! Prosim te, vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom vedno nate mislil, tvoje bridko trpljenje imel pred očmi in obžaloval svoje grehe. O Jezus, za-
 voljo tebe hočem svojo dušo napolnjevati z bridkostjo, in svoje grešno življenje hočem objokovati do smrti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

VII. Slabosti ves prevzet
 Zveličar pade spet:
 Oh, grehi ga težé,
 Ki jih ponavlja svet.

Sedma postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, tvoj Gospod in Odrešenik na zemlji leži, oslavljen od bolečin, teptan od svojih soražnikov in zasramovan od razdivjanega ljudstva. Pomisli, da ga je ponižala tvoja prevzetnost in vrgel tvoj napuh. Zapusti vendar svoj greh in z bridkim kesanjem nad svojo preteklostjo skleni, da boš v prihodnje ponižnejši. Reci s kesanim srcem:

O presveti moj Odrešenik! Vidim sicer, da pod težkim križem potrt ležiš na zemlji, vendar te molim in častim, kakor svojega vsemogočnega Boga. Iz ljubezni do tebe sklenem, zatirati svojo prevzetnost. Očisti mi srce vseh ošabnih, častiželjnih in samoljubnih misli. Podpiraj me s svojo milostjo, da vse poniževanje sprejemem z voljnim srcem, in da tako zaslužim, s teboj povišan biti v nebeškem kraljestvu.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

VIII. Usmiljene žene,
 Ne jokajte zame,
 Le zase in svoj rod
 Točite zdaj solze.

Osma postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako zelo ti je treba žalovati: najprej zavoljo Jezusa, ki toliko zate trpi; in potem še zavoljo sebe, ki si tako ne-hvaležen, da se hočeš le veseliti in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš ostati še trd, če premisliš, kaj tvoj Odrešenik zate trpi. Poglej, kako je Jezus milostljiv do žalostnih žen. Obrni se k njemu tudi ti z zaupanjem in moli s skesanim srcem:

O moj ljubeznivi Zveličar, zakaj se moje srce ne razjoka od žalosti! Solz prosim, o Jezus, solz žalovanja in sočutja, da dosežem tako usmiljenje, kakor si ga skazal žalujočim ženam. O Gospod, ozri se name z milostnimi očmi, da bom po svoji smrti tudi jaz tebe poln tolažbe mogel videti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

IX. Zveličar omedli
 Pod križem spet leži;
 O trdo srce, glej,
 Tvoj greh ga žalosti.

Deveta postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, s koliko bolečino Jezus tretjič pade pod križem. Glej, kako Zveličarja, to krotko in nedolžno jagnje, neusmiljeno sujejo in semtertja vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinu božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ni tvoj ves potrti Jezus vreden tvojih solz? Reci torej z žalostnim srcem:

Vsemogočni Bog, ki držiš s svojim prstom nebo in zemljo, kdo te je tako neusmiljeno vrgel? Oh, to so storile pregrehe, v katere sem se povračal, in krivice, ki sem jih ponavljal. Od grehov ni nehala moja hudobnost, in tako sem z njimi množil tvoje bolečine. Toda poglej, o Gospod, zdaj skesan klečim pri tvojih nogah in s tvojo milostjo trdno sklenem: Nikdar več ne bom grešil, moj Bog, nikdar več!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

X. Ko pride na goró,
 Obleko mu vzemó,
 In za dolge svetá
 Še žolča mu dadó.

Deseta postaja.

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina
 z žolčem mešanega.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, moja duša, kako Jezusa vsega ranjenega zdaj še slečejo, in kako mu ponudijo grenke pijače. Poglej, kako Gospod trpi za tvojo nesramežljivost in nezmernost. Ali ga moreš pogledati brez sočutja? Poklekni k nogam svojega tako osramočenega Zveličarja in reci:

O žalostni Jezus, kolik je razloček med teboj in menoj! Ti si ves ranjen, s krvjo oblit in poln grenkosti, jaz pa ves v prijetnosti, ničemuren in poln sladnosti ali vsaj želim tak biti. Oh, jaz nisem na pravi poti! Moj Bog, daj mi milost, da izpremenim svoje življenje, in ogreni mi vse posvetne prijetnosti, da bom namesto njih odslej želel, okušati le bridkosti tvojega trpljenja, in da bom tako vreden, uživati kdaj s teboj nebeško veselje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XI. Na križ ga položé,
Razpnó roke, noge,
In ostri mu žreblji
Spet rane naredé.

Enajsta postaja.

Jezusa pribijejo na križ.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj neizrekljive bolečine, ki jih je občutil Jezus, ko so mu na rokah in nogah meso in žile z žreblji prebodli. Kako je to, da se tvoje srce ne potopi v žalosti, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno mučijo Zveličarja! Žaluj vsaj zdaj nad svojimi grehi in moli:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! Presuni vendar moje trdo srce s sveto ljubeznijo do tebe. In ker so moji grehi kriví, da so ostri žreblji tvoje roke in noge prebodli ter te pribili na križ, daj mi to milost, da dušna bolečina prebode tudi moje srce in na križ pribije vse moje hude želje. Naj bom v življenju in smrti s teboj križan, v nebesih pa s teboj povelčan.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XII. Na križu Bog visi,
In sveta teče kri:
Za nas umira Bog,
Žalujte vse stvari!

Dvanajsta postaja.

Jezus umrje na križu.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Povzdigni svoje oči in premišljuj, kako tvoj Odrešenik na križu visi in umira. Glej, kako smrtno bled je njegov sveti obraz. Poslušaj, kako prosi odpuščanja tistim, ki ga križajo in žaliyo. Skesanemu razbojniku obljubi sveti raj; svojo mater izroči Janezu in svojo dušo priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič nagne glavo in umrje. — Tako je torej tvoj Odrešenik umrl; umrl na križu z avoljo tebe! O moja duša, glej mrtvo obličje Zveličarjevo, in ne hodi proč drugače, kakor le z globokim kesanjem. Objemi sveti križ in vzdihni k Jezusu:

O ljubljani Zveličar! Spoznal sem, da so moji grehi tebi vzeli življenje. Nisem vreden tvojega usmiljenja, ker sem te križal. Ali, koliko tolažbo čuti moja duša, ko slišim, da na križu moliš tudi za tiste, ki so te križali! Kaj naj torej storim zate, ki si toliko storil zame! Glej, moj Bog, z avoljo tebe odpustim vsem, ki so me kdaj razžalili, in želim dobro vsem ljudem.

Tako upam, da bom srečno umrl v tvoji ljubezni, kakor skesani grešnik, ki je umiral na tvoji desnici in slišal tvoje besede: Danes boš z menoj v raj.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XIII. O Mati žalostna,
Ki ljubiš Jezusa,
Objemlješ zadnjikrat
Sinú zdaj mrtvega.

Trinajsta postaja.

Jezusa snamejo s križa in položé
Mariji v naročje.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako oster je bil meč bolečin, ki je prebodel srce Mariji, ko je vzela v naročje svojega mrtvega Sina. Ko ga je gledala vsega ranjenega, so se ji ponovile vse bolečine njenega rahločutnega srca. Ali kaj je bil ta meč, ki jo je ranil? Greh je bil, ki je vzel življenje ljubljnemu Sinu. Obžaluj torej svoj nesrečni greh, združi svojo žalost s solzami žalostne Matere Marije in reci:

O kraljica mučencev, kdaj bom vreden prav spoznati tvoje bolečine! Kdaj bom

vreden, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti! O nebeška Gospa, izprosi mi milost, da bom vedno žaloval zavoljo svojih grehov, ki so tebi prizadeli toliko trpljenja. Naj s teboj tukaj žalujem in trpim, upam in ljubim, potem pa v tvojem varstvu umrjem in pridem v tvojo družbo.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XIV. Bridko objokovan

Je Jezus v grob dejan;

O grešnik, moli ga,

Tvoj greh je zdaj opran.

Štirinajsta postaja.

Jezusa položé v grob.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako so žalovali in jokali sveti Janez, Marija Magdalena in vsi prijatelji Jezusovi, ko je bilo njegovo telo v grob položeno. Najbolj pa premišluj, kako neutolažljivo bridkost je čutilo srce Matere Gospodove, ko je videla, da nima več ljubeča Sina. Ko v duhu gledaš njene solze, se moraš pač sramovati, da si med svetim križevim potom kazal tako malo so-

čutja. Vzdrami se vsaj zdaj pri zadnji postaji! Poljubi spoštljivo kamen svetega groba, položi v duhu vanj svoje srce in v bridki žalosti moli k svojemu Gospodu:

O usmiljeni Jezus, ki si hotel iz ljubezni do mene sprejeti tolike bolečine križevega pota, molim te v grobu ležečega. Po zasluženju svojega trpljenja mi podeli milost, da prejmem za popotnico v večnost — tvoje presv. Rešnje Telo; moje zadnje besede naj bodo: »Jezus, Marija, Jožef«; in naj bo, kakor tvoj, tudi moj zadnji vzdihljaj: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.« Z živo vero, trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo naj s teboj in za tebe umrjem, da pridem s teboj uživati veselje od vekomaj do vekomaj.

Oče naš. Češčena Marija.

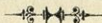
V. Usmili se nas, o Gospod!

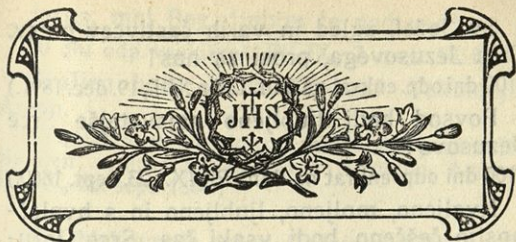
O. Usmili se nas!

Sklep. O Jezus, hvali naj
Ves svet te vekomaj,
Po svojem križu nam
Podeli sveti raj.

Molimo o. O Bog, ki si z drago svojo krvjo svojega edinorojenega Sinu hotel posvetiti križ v znamenje življenja, prosimo te, daj, da se bodo vsi, ki se veselijo povelíčanja svetega križa, veselili povsod tudi tvojega varstva. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

Razne pobožne vaje.

1. Vzdihljaji k presv. Srcu Jezusovemu.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij IX., 26. nov. 1876.)

Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu, ki goriš ljubezni do nas, vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe!

(200 dni odpustka vsakikrat. Leon XIII., 6. febr. 1899.)

Jezus krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu.

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 13. sept. 1905.)

Hvaljeno bodi najsvetejše evharistično Srce Jezusovo!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 12. jun. 1905.)

Božje Srce Jezusovo, izpreobrne grešnike, reši umirajoče, osvobodi uboge duše v vicah!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 13. jul. 1906.)

Sv. Jožef, zgled in varih častivcev presv. Srca Jezusovega, prosi za nas!

(100 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 19. dec. 1891.)

Povsod bodi ljubljeno najsvetejše Srce Jezusovo!

(100 dni odp. enkrat na dan. Pij IX., 23. sept. 1860.)

Hvaljeno, moljeno, ljubljeno in s hvaležnostjo češčeno bodi vsaki čas, Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu v vseh tabernakljih sveta do konca dni. Amen.

(100 dni odp. enkrat na dan. Pij IX., 29. febr. 1868.)

Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!

(7 let in 7 kvadragen za tiste, ki molijo to trikrat z duhovnikom po sv. maši. Pij X., 17. jun. 1904.)

Srce Jezusovo, zaupam v tebe!

(300 dni odp. vsakikrat; enkrat v mesecu popoln oapustek, ako se moli vsak dan. Pogoji: Izpoved, obhajilo in molitev v papežev namen. Pij X., 27. maja 1905. in 5. jun. 1906.)

Hvala, čast in slava božjemu Srcu Jezusovemu!

(50 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 14. jun. 1901.)

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!

(300 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 21. maja 1892.)

Moj Jezus, usmiljenje!

(100 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 24. sept. 1846.)

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak Odrešenik!

(50 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 11. avg. 1851.)

Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse!

(50 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 7. maja 1854.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Vekomaj.
Amen.

(50 dni odpustka vsakikrat, kadar eden pozdravi:
Hvaljen ..., drugi pa odzdravi z: Vekomaj. Amen.
Pij IX., 26. sept. 1864.)

2. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.

1. Dejanje češčenja presv. zakramenta.

(Od bl. Margarete Alakok.)

Jezus Kristus, moj Gospod in moj Bog! Verujem, da si resnično in bistveno pričujoč v najsvetejšem zakramentu. Prejmi to dejanje najponižnejšega češčenja namesto želje, neprenehoma te moliti v presv. zakramentu in te hvaliti za ljubezen tvojega Srca do mene. Ne vem te boljše hvaliti, kakor da ti darujem vsa svoja dejanja češčenja, vdanosti, potrpežljivosti in ljubezni tvojega Srca, ki jih je opravljalo v svojem umrljivem življenju na zemlji, ki jih opravlja sedaj in ki jih bo opravljalo na veke v nebesih. Želim ljubiti, hvaliti, častiti tvoje Srce, kolikor samo morem. Zedinim se s tisto božjo daritvijo, s katero se ti sam daruješ nebeškemu Očetu; posvetim ti vse, kar sem in kar imam; ob enem te prosim, da pokončaš v meni vse, kar je grešnega, in ne daj, da se kdaj ločim od tebe. Amen.

2. Duhovno obhajilo.

Molitev.

O moj Jezus! Verujem, da si resnično pričujoč v najsv. zakramentu. Upam v tvoje neskončno usmiljenje. Ljubim te nad vse; zato se kesam iz vsega srca svojih grehov in trdno sklenem nikdar več ne grešiti. Moja duša hrepeni po tebi. Ker te pa zdaj ne morem resnično prejeti v sv. obhajilu, pridi vsaj duhovno v moje srce... Objamem te, o moj Jezus, kakor da si res pričujoč v mojem srcu, s teboj se popolno zedinim. Ne daj, da se kdaj ločim od tebe!

Premili Jezus! Udeležiti se želim vseh sv. maš, ki se danes bero po celem svetu, in darujem ti jih z nameni tvojega presvetelega Srca. Prosim te, ohrani mi od vsake sv. maše le eno kapljico svoje krvi v zadovolčenje za moje grehe.

Dodeli še, da se po zaslugah vsake sv. maše ena duša reši iz vic, en grešnik izpreobrne, in da se zapreči greh, ki najbolj žali tvoje Srce.

Brez tebe, o mili Jezus, nočem umreti, v tvojem Srcu pa rad umrjem, kakor, kadar in kjer je tebi všeč. Amen.

3. Pozdravljenje presv. Srca Jezusovega.
(Vsakdanja molitev sv. Jedrti.)

Pozdravljam te, presveto Srce Jezusovo, Srce mojega Odrešenika, živi in neusahljivi

vir veselja in večnega življenja, brezmejna zakladnica božanstva, žareče ognjišče božje ljubezni. — Ti si moje pribežališče, moje počivališče, moje vse. Srce, ljubezni goreče, vnemi moje srce z ognjem, ki prešinja tebe! Vlij v moje srce vse one milosti, katerih vir si ti! Moja duša naj bo neprenehoma s teboj združena in moja volja naj se v vsem zedini s tvojo voljo. Le to hočem, da naj bo tvoja sveta volja edino vodilo in edini cilj vseh mojih misli, vseh mojih željâ, vseh mojih dejanj. In to trdno upam od tebe. Amen.

4. Zahvala. (Po sv. Jedrti.)

Ljubezni plamteče Srce Jezusovo! o da bi te vsi angeli in ljudje hvalili, te zahvaljevali in slavili zaradi one ljubezni, s katero si nas vkljub naši nevrednosti ustvaril in nas vsak dan ohranjuješ; zaradi one ljubezni, po kateri si nas odrešil s svojo drago krvjo in nas hraniš s svojim mesom v najsvetejšem zakramentu in neprestano bivaš med nami; zaradi one ljubezni, s katero si nam podelil toliko milosti in si še vedno pripravljen, jih deliti; slednjič zaradi one ljubezni, s katero nas vkljub naši nehvaležnosti prenašaš tako krotko. — Da, moj Odrešenik, za vso to ljubezen te zahvalim in ti darujem božja čuvstva tvojega Srca in slavo, ki se je veseliš od vekomaj do vekomaj. Amen.

3. Vzdihi ljubezni k Srcu Jezusovemu.

(Molitev bl. Margarete Alakok.)

O ljubezni plamteče Srce Jezusovo, sve-tišče božje, tempelj najvišjega veličastva, žrtvenik božje ljubezni, ljubezni do Boga in do nas goreče Srce, molim te, ljubim te, želim, da bi se moje srce napolnilo ljubezni in spoštovanja do tebe. Združim se z željami tvojega presvetega Srca. Naj vname tvoja ljubezen moje revno srce, da bom le zate živel, le tebe ljubil. Pripravljen sem, rajši umreti, kakor tebe razžaliti!

O moje srce! odslej moraš odmrtni vsemu posvetnemu in moraš hrepeneti le po tem, kar je božjega. O presveto Srce Jezusovo, združim se s teboj in izročim se ti vsega. V prihodnje hočem živeti le od tebe, po tebi in za tebe.

S teboj hočem biti združen, tebi hočem služiti in ljubezni do tebe goreti, kakor gori večna luč pred svetim Rešnjim Tele-som. Daj mi zate živeti, zate trpeti, zate umreti.

1. Prošnja za blagoslov.

O moj Jezus, blagoslovi me z blago-slovom svojega ljubečega Srca, iz kate-rega je tekel ves blagoslov za nebo in zemljo. Po tem blagoslovu bodi tvoj spomin vtisnjen v moje srce, da me vname z ljubeznijo!

O presveto Srce mojega Odrešenika, ne prezri moje uboge duše in ne pusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Amen.

2. Vzdihljaji ljubezni k Srcu Jezusovemu.

K tvojemu Srcu pridem,
 O najdobrotljivejši Jezus, in te prosim:
 Milost tvojega Srca, izpreobrne me!
 Bliščoba tvojega Srca, razsvetli me!
 Bolečina tvojega Srca, omehčaj me!
 Rana tvojega Srca, presuni me!
 Kri tvojega Srca, s teboj spravi me!
 Voda tvojega Srca, očisti me!
 Zasluženje tvojega Srca, posveti me!
 Križ tvojega Srca, pokrepčaj me!
 Trnjeva krona tvojega Srca, okrasi me!
 Usmiljenje tvojega Srca, obdajaj me!
 Duh tvojega Srca, poživi me!
 Ogenj tvojega Srca, ogrej me!
 Plamen tvojega Srca, vžgi me!
 Ljubezen tvojega Srca, osreči me!
 Veličastvo tvojega Srca, povzdigni me!
 Slava tvojega Srca, izpremeni me!
 Premišljevanje tvojega Srca, izpreobrne me!
 Radost tvojega Srca, razveseli me!
 Posestvo tvojega Srca, nasiti me!
 V svoje sladko Srce, pogreznj me!
 Naj njemu živim in sebi umrjem!
 Da te vedno bolj in bolj ljubim
 Tu na svetu in tamkaj v večnosti!

4. *Klici k Jezusovemu Srcu.*

Ljubezen Srca Jezusovega: vžgi moje srce!

Moč Srca Jezusovega: okrepi moje srce!

Usmiljenje Srca Jezusovega: odpusti mojemu srcu!

Potrpežljivost Srca Jezusovega: prenašaj moje srce!

Gospodstvo Srca Jezusovega: gospoduj nad mojim srcem!

Volja Srca Jezusovega: razpolagaj z mojim srcem!

Gorečnost Srca Jezusovega: použij moje srce!

Brezmadežna devica Marija: prosi za nas Srce Jezusovo!

5. *Darovanje božjega Srca Jezusovega.*

Nebeški Oče, darujem ti Srce Jezusa, tvojega ljubljenega Sina, kakor se je sam daroval. Vzemi ga zame z vsemi občutki in željami; moja lastnina so, ker se je zame daroval, in ker naj bodo odsihmal vse njegove želje edine moje želje. Sprejmi jih v zadostitev za moje grehe in v zahvalo za vse dobre. Sprejmi jih, da mi dodeliš po zasluženju Jezusovega Srca vse milosti, ki jih potrebujem, posebno milost stanovitnosti do konca. Sprejmi jih kot vzdihljaje ljubezni, hvale in molitve, ki jih darujem tvojemu božjemu veličastvu, ker po božjem Srcu te resnično in vredno častimo in molimo. Amen.

6. *Molitev k Srcu Jezusovemu.*

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblazene device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, s teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu ti sam vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.

7. *Darovanje častne straže.*

Božji Odrešenik, moj presladki Jezus! Darujem ti to uro, v kateri hočem stražiti pri tebi, in te želim to uro (tu imenuj zaščitnika za to uro) ljubiti, slaviti in tvoje božje Srce tolažiti s svojo ljubeznijo.

V ta namen sprejmi vse moje misli, besede, dela in trpljenje, posebno pa moje srce, ki ti ga popolnoma posvetim iskreno te proseč, da ga povsem použiješ v ognju svoje najčistejše ljubezni.

Povsod bodi ljubljeno najsvetejše Srce Jezusovo! (100 dni odp. enkrat na dan.)

Jezus, krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu!

(300 dni odp. vsakikrat.)

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!

(300 dni odp. enkrat na dan.)

Male dnevnice

v čast presv. Srcu Jezusovemu,*

ki jih je potrdila sv. apostolska stolica z odlokom
sv. zbora za obrede z dne 26. febr. l. 1901.

Jutrnjice.

V. Gospod odpri moje ustnice,

O. In moja usta bodo oznanjevala tvojo
slavo.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vse-
lej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike so-
bote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

* Posebej tiskane se dobe v prodajalni »Katoliškega tiskov-
nega društva« v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.

Hvalna pesem.

Odsev Očetove časti,
veselje rajskih visočin,
na križu si umrl trpin,
da grešne bi otel ljudi.

O Jezus, našim dušam slast,
ljubezen razplemêni v nas,
naj srcu tvojemu ves čas
popevamo dostojno čast!

Na veke hvaljeno srce,
za nas v ljubezni plameniš,
v svetišče svoje nas želiš,
oziraj milo se namé!

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vlada v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, najpokorniške volji
Očetovi, nagni k sebi naša srca, da bodemo
vedno delali to, kar je Očetu všeč.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz
tega najslajšega studenca, obogaté in po-

krepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Hvalnice.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja« :

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, svetišče božje ti,
sam sveti Duh razžaril je,
v Devici te ustvaril je
iz nje brezmadežne krvi.

Ti si Trojici sveti čast,
moči Očetove spomin,
s teboj je večno združen Sin,
ti Svetega Duha si last.

Ti vernikom si sladek mir,
rešitev grešnega sveta,
zavetje plahega srca,
potrtega tolažbe vir.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, ki te žeja po našem zveličanju, pokliči nas grešnike s pota krivice, da ne bomo umrli v svojih grehih.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob prvi uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, ljubezni pravni dar,
rešenja našega odkup,
zemljanom si edini up,
prihodnosti jasneje žar.

Ranila te je bridka rez.
Odprto zdaj si večni čas.
Do tebe vabi, sili nas
ljubezni neminljiva vez.

Izlil ti zadnjo kri je meč,
da si očistil duše nam.
O sprejmi zdaj nas v sveti hram,
iz njega nas ne pusti več!

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, najpopolnejši vzor
čistosti, očisti tudi naša srca, da bomo
zaslužili, biti tebi podobni.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz

tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob tretji uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O rani, ranjeno Srce,
ljudi v ljubezni svojí nas!
Z ljubeznijo napoji nas,
kot rosa poživi polje!

V skrivnostnem zakramentu Bog
uživati sam sebe da.

Nebeško jed krvi, mesa
deli vsem gostom nam okrog.

On, ki slavi ga rajski svet,
božanstvo jasno je zavil
v podobo kruha, da bi bil
v zveličanje nam sladka jed.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vlada v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, najkrotkejše nasproti svojim sovražnikom, naj vlada tvoj mir v naših srcih, da bomo iz srca odpustili onim, ki nas preganjajo in obrekujejo.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob šesti uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, nebeški ti oltar,
nad zemske vzvišen vse stvari,
le to, kar rado sprejmeš ti,
Bogu je ljub in všečen dar.

Kot šotor carski se blestiš,
vsem čednostim si sveti stan.
Brezmadežni čistosti v bran
pred vragov četami stojiš.

Iz tebe vre pravice vir,
o božje milosti napoj,
svatuje lahka vest s teboj,
ko dušo dviga blažen mir.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, zavoljo naših
grehov globoko potrto, daj nam skesano
in ponižno srce, da bodemo rodili vreden
sad pokore.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz

tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob deveti uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, danica svetla nam,
čistejše kot krilatcev zbor,
vseh božjih del najlepši vzor,
včlovečene besede hram.

Očetu slava vredna je,
kār, sveto ti Srce, storiš.
Kar, ljubo ti Srce, želiš,
Očetu želja vedna je.

Če z grehom žalim kdaj Boga
in on se srdi nad menoj,
ozre se nate — in takoj
pozabi, kar sem storil zla.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, ki si nad vse ljubilo uboštvo, deni nas kot pečat na svoje Srce, da bode v tebi, našem edinem zakladu, počivalo celo naše srce.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod, Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Večernice.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O Jezusovo ti Srce,
ljubezni posvečen oltar,
Bogu najdražji spravi dar,
za vse, ki grehi nas težé!

Ti sladka paša golobic,
ti plahih grlic gnezdice,
ti senčnica nevestice,
ti vrtec pisanih cvetlic!

V njem bela lilija dehti,
nedolžnega devištva znak,
v njem rože dvigajo se v zrak,
žareče, kot mučencev kri.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, nad vse radodarno
onim, ki te ljubijo, po tebi naj hrepeni naše
meso in naše srce, da bodeš ti ljubezen
našega srca in naš delež na veke.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji
nevesti: daj nam svojim služabnikom, da

zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sklep.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O božje Matere Srce,
za Sinovo Srce živi,
od rojstva svojega vse dni
polaga svoje vanj želje.

Kot plámena mogočna dva
združujeta se v plamen en
Bogu in ljudstvu posvečen,
ljubezni njunega Srca.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaš v srcu slehernem.

Antifona.

O žrtev ljubezni, preljubeznivo Srce Jezusovo, za naše grehe darovano, od nehvaležnih ljudi pozabljeno in žaljeno, izpreobrni nas, poživi nas, vžgi nas.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Spravne in zadostilne molitve

v čast presvetemu Srcu.

Skupno zadoščenje in posvetitev.

1. Za praznik Srca Jezusovega.

O božje Srce Jezusovo, ti si nas v svojem zemeljskem življenju tako zelo ljubilo, da si se vse zdelalo in utrudilo, da bi nam pokazalo svojo ljubezen. Z isto ljubeznijo ostaneš v najsvetejšem zakramentu do konca sveta, vsak dan se daruješ za nas in si naša dušna hrana. Vse to si storil za nas, o Jezus, in bi še več storil, če bi bilo mogoče, da bi pridobil našo ljubezen. A naša srca ostanejo trda in brezčutna pri vseh teh dokazih tvoje neskončne dobrote in ljubezni.

Namesto zahvale prejemaš ravno v tem zakramentu ljubezni od večine ljudi le nehvaležnost; žalijo te z mrzloto, zaničevanjem, da, celo z nevrednimi obhajili. In najbolj boli tvoje Srce, da tako ravnajo celo tebi posvečena srca. Osramočeni moramo priznati, da smo tudi mi tako nehvaležni. A glej, Gospod, žalosti potrti in ponižanega srca klečimo pred teboj, da ti v imenu cellega človeštva skesano zadostimo za tako sramotno ravnanje. Usmili se nas in odpusti nam! Tvoja milost naj zmaga nad pravico in v krvi tvojega božjega Srca uniči našo krivdo. V bodoče pa ne misli več na našo nehvaležnost in nezvestobo, marveč le na svojo zvestobo in usmiljenje. O Srce dobrote in milobe, sprejmi milostno vse počeščenje, ki se ti današnji spravi dan opravlja po vsem svetu: vse javne svečanosti, toliko gorečih obhajil, vse neštevilne dokaze prisrčne pobožnosti, češčenja, ljubezni, darovanja, s katerim ti hočejo danes ljubeče duše, ki so se odzvale tvojemu vabilu, zadostiti za vso nečast.

Sprejmi tudi, o presladki Jezus, želje in namene vseh src, ki so se tukaj zbrala; ena želja navdaja vse: da se tebi posvetimo. Da, tvojemu svetemu, božjemu Srcu posvetimo svojo osebo, svoje življenje, svoja srca z vsemi čuvstvi in željami, z vsemi dejanji, težavami, trpljenjem za čas in več-

nost. Tukaj hočemo živeti tvoji časti, tvoji službi, v nebesih pa naj nas popolnoma prešine tvoja ljubezen.

O Srce Jezusovo, sveto, sladko bivališče naših duš, naša imena naj bodo neizbrisno zapisana v tebi in tvoja ljubezen naj se tako globoko vtisne v naša srca, da te nikdar ne pozabimo, se nikdar ne ločimo od tebe.

Razlij, o najboljši Jezus, svoj obilni blagoslov na naše prijatelje in dobrotnike, naše sorodnike in vse tukaj zbrane, na sv. Cerkev in njenega poglavarja, sv. očeta. Ohrani, varuj nas v svojem božjem Srcu, skrij nas vanj do onega srečnega trenutka, ko ti bomo v nebeški domovini z angeli in svetniki klicali: Čast, ljubezen, hvala, slava najsvetejšemu, sladkemu, ljubljenu Srcu Jezusa, našega Odrešenika vekomaj. Amen.

2. Obnovitev posvečenja presv. Srcu Jezusovemu.

(Za goriško nadškofijo zaukazana vsako leto v nedeljo po prazniku presv. Srca Jezusovega.)

a) Slovesna prošnja za odpuščanje.

O Jezus, naš Gospod in Zveličar! Ti si vedno poln ljubezni in usmiljenja do nas revežev, in vedno hrepeniš, podariti nam zaklade svoje ljubezni, da, še več, podariti nam samega sebe. Iz te prevelike ljubezni si postavil samega sebe v neprestano da-

ritev za nas v zakramentu presv. Rešnjega Telesa ter se vsak dan brezštevilnokrat za nas daruješ svojemu nebeškemu Očetu.

Kako globoko mora torej raniti tvoje presveto Srce, ko vidiš, da večina ljudi za to neizmerno tvojo ljubezen nima drugega ko mlačno in mrzlo srce, nehvaležnost in zaničevanje.

Ali ti ni bilo zadosti, da si za naše odrešenje prehodil trdo in trnjevo pot, pot trpljenja in križa, in da si nam tako pokazal svojo neskončno ljubezen? Ali ti ni bilo zadosti, da si enkrat prestal strašne smrtne težave, v katere te je spravilo grozno število naših grehov? Zakaj se hočeš še vedno in pa ravno v zakramentu svoje ljubezni izpostavljati žalitvam, ki si jih izmišljata hudobija človeška in sovraštvo peklensko?

O preljubezni vi Jezus, kako te pač mora skeleti vsa ta nehvaležnost, kako zelo žaliti tvoje Srce vse zasramovanje in bogoskrunstvo, kateremu si izročen v tem presvetem zakramentu!

V svojo sramoto in s solzami v očeh moramo pa priznati, da žalibog tudi mi nismo brez te nehvaležnosti do tebe! — A klečé pred teboj in vpričo angelov in svetnikov božjih te ponižno in skesano prosimo: odpusti nam vse zanikarnosti, odpusti nečast in razžaljenje, ki te je kdaj zadelo v tem presvetem zakramentu, bodisi od nas, bo-

disi od drugih. Ti nam vidiš v srce in veš, kako zelo nam je žal za vse te nehvaležnosti, in kako nas boli, da smo tako nespodobno ravnali s teboj. S solzami, da, s srčno krvjo bi hoteli oprati vse kraje, kjer so ljudje kdaj žalili tvojo ljubezen in ranili tvoje presveto Srce. Srca vseh ljudi bi radi imeli, da bi jih tebi podarili in zamenjali za svojo mlačnost in za brezsrčnost vseh tistih, ki te ali niso hoteli spoznati, ali pa te niso ljubili, kakor si vreden, tudi ko so te spoznali.

Ti pa, naš preljubeznivi Zveličar, odpusti nam naše grehe, podeli nam stanovitnost v dobrem, odvrni milostno od nas zaslužene kazni božje, napolni nas z živo ljubeznijo do tebe v presvetem zakramentu, upodobi naša srca po svojem presvetem Srcu, da ti bomo odslej zvesto služili in tako zaslužili, biti s teboj v nebesih vekomaj. Amen.

b) Slovesno posvečenje.

O presveto Srce našega božjega Odrešenika, vseh milosti neusahljivi studenec! Kako si nas moglo ljubiti tako neizmerno, ko so vendar naša srca bila tako mlačna in mrzla do tebe?

Ali tvoja velikodušna ljubezen, ki nas je obsipala z dobrotami, tudi ko te nismo ljubili, nam daje upanje, da tudi naše ljubezni ne zavržeš. Da, preljubeznivi Jezus, sprejmi milostno naše želje, ko se hočemo popol-

noma posvetiti k časti in proslavi tvojega presvetega Srca; sprejmi dar, ki ti ga hočemo izročiti z vsem, kar smo in kar imamo.

Posvečene naj ti bodo naše osebe in družine, naše hiše in občine, naša dežela in škofija. Posvečeno ti bodi naše dejanje in nehanje, posvečene naše stiske in bridkosti, posvečeno naše življenje in naša smrt. Za naprej se hočemo le tebi žrtvovati, tvoji časti se posvečevati in ljubezni do tebe gorjeti zdaj in vekomaj.

S tem namenom ti izročimo svoja srca z vsemi občutki, in želimo, naj bi se vedno ujemala z občutki tvojega Srca. Samo tvoji hočemo biti, samo tvojemu presvetemu Srcu zapisani.

Zato se odpovemo za vselej in vsemu, kar bi ne bilo po volji tvojemu presvetemu Srcu. Ne več svetu, ne sebi, ampak tebi, o Jezus, hočemo živeti odslej.

Ti pa sprejmi milostno ta dar, ki ga položimo tvojemu presvetemu Srcu na oltar, in imej nas odslej za svoje; bodi nam oče, bodi edini gospodar naših src, bodi nam vse. Sprejmi ta dar, s katerim bi radi nekoliko popravili veliko krivico, da smo namreč imeli za tvojo neizmerno ljubezen tolikrat le nehvaležno, mrzlo in mlačno srce. Malo je, kar ti ponujamo, ali to je vse, kar imamo, in česar ti od nas želiš. Sprejmi torej, sprejmi za zmerom naše

ubogo srce, o preljubeznivi naš Zveličar, naš Gospod in Bog. Saj je bilo ustvarjeno zate in ne najde miru, dokler ga ne najde v tebi.

Tebi posvečeni, prosimo te zlasti še tudi za našo deželo in škofijo, za našega cesarja in za našo državo. Oj, ozri se milostno na nas vse in usmili se nas. Pošlji v svoj vinograd delavcev, navdušenih zate in za tvoje kraljestvo, in zabrani, da bi radi pomankanja duhovnikov tvoja srčna kri bila za nas zastonj prelita. Podeli nam mir, tisti mir, ki ga nam svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim pokorna in tebi vselej prijetna in dopadljiva. Ozri se slednjič milostno na svojega služabnika, našega cesarja. Bodi mu luč in moč, podpora in tolažba. Blagoslovi njega, blagoslovi cesarsko hišo, blagoslovi veliko družino avstrijskih narodov in vodi naše cesarstvo tako, da ti bomo tukaj zvesto služili, nekdam pa se vsi, vladar in ljudstvo, srečno združili s teboj v nebesih.

Zdaj pa ti še enkrat posvetimo in izročimo svoja srca in zakličemo:

O Jezus, tebi živimo!

O Jezus, tebi umrjemo!

O Jezus, tvoji smo živi in mrtvi. Amen.

3. Spravna molitev k Srcu Jezusovemu.

Božje Srce Jezusovo! Glej, pred teboj klečimo, in darujemo ti vso molitev, hvalo,

vse poveličevanje brezmadežnega Srca Marijinega, vseh angelov in svetnikov v nebesih in vse sv. Cerkve, ter želimo, da bi vse stvari vso večnost tebe molile, hvalile in častile. Ravno tako se ti zahvalimo za vse dušne in telesne dobrote, ki neprenehoma izvirajo iz tebe, neusahljivega vira ljubezni in vseh dobrot. Združeni z vsemi tebe ljubečimi stvarmi te prosimo odpuščanja za vso nevero in vso nehvaležnost, za vso mrzloto in vso malomarnost ter za vse zaničevanje in vso onečastitev, s katero te žalijo ljudje, posebno v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. V zadostilo sprejmi milostljivo našo vero, naše zaupanje, našo ljubezen, in milostljivo usliši naše prošnje:

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se svoje svete Cerkve, vseh duhovskih in svetnih gospok ter vseh svojih vernih.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se vseh udov te bratovščine, ki je posvečena tvojemu počeščenju.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Priporočamo ti vse naše prošnje.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se duš vseh umrlih kristjanov v vicah, posebno tistih, ki so bili v življenju udje te bratovščine.

O. Prosimo te, usliši nas!

Božje Srce Jezusovo! Ti si se darovalo na križu nebeškemu Očetu za zveličanje vseh ljudi, ti pa ponavljaš ta dar neštevlino krat na naših oltarjih; ta dar večne ljubezni obrni nam vsem v prid.

Ohrani, varuj in vladaj svojo sveto Cerkev in njenega poglavarja. Združi s poglavarjem škofo, s škofi mašnike, z mašniki vse verne, da bomo vsi eno poslopje, sezidano na podlagi apostolov, na skali svetega Petra in na tebi, ki si vekomaj vogelni kamen. Krivih nauk, razkola, pohujšanja, preganjanja in malomarnosti obvaruj svojo sveto Cerkev.

Varuj vladarje, gosposke in predstojnike, da bodo s tvojo modrostjo in močjo v miru in edinosti, v pravičnosti in ljubezni, v pravi bogaboječnosti svoje podložne vodili k večnemu zveličanju in časnemu blagostanju.

Dodeli svojo milost vsem staršem, da bodo otroke vzgojevali v tvojo čast in njihovo zveličanje, ter jih v nedolžnosti in kreposti vzgojili v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva.

Daj tudi vsem otrokom ubogljivost, spoštovanje, hvaležnost in ljubezen do staršev, da se bode v obilnosti nanje razlival tvoj božji očetovski blagoslov. Daj tudi poslom zvesto in vestno izpolnjevati svoje dolžnosti; potrpežljivost in ponižnost, čisto življenje in veselje v Svetem Duhu.

Ohrani nedolžne, potrjuj spokornike, izpreobrni grešnike, ponižaj sovražnike svojega kraljestva in pripelji jih v svoj hlev; širi čast svojega svetega imena vedno bolj in bolj, da bodo vsi ljudje spoznali resnico in se zveličali.

Tvojemu božjemu Srcu, o Jezus, priporočimo končno še vse ljudi na tem svetu; usmili se duš vseh vernih mrtvih, posebno duš naših staršev, sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov in vseh tistih, katerih se nihče posebej ne spominja; vsem pa nam daj milost, da se zveličamo ter z njimi vred tebe večno gledamo in uživamo. Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

4. Zadoščenje božjemu Srcu Jezusovemu.

O božje Srce Jezusovo, pred teboj na kolenih kleče se ti še enkrat darujemo z namenom, da bi rastli v ljubezni in zvestobi do Boga in tako zadostili za žalitve, ki jih moraš trpeti od nehvaležnih ljudi.

Obljubimo:

Čim bolj se skrunijo tvoje skrivnosti, — tem bolj verujemo vanje, o božje Srce!

Čim bolj si prizadevajo brezverci, oropati nas večnega upanja, — tem bolj upamo v tebe, o presv. Srce Jezusovo, ti edino naše upanje!

Čim bolj se človeška srca ustavljajo milosti, — tem bolj te ljubimo, neskončno ljubeznivo Srce Jezusovo!

Čim bolj neverniki napadajo tvoje božanstvo, — tem bolj te molimo, o božje Srce Jezusovo!

Čim bolj se tvoje svete zapovedi pozablja in prelamlja, — tem bolj jih hočemo mi izpolnjevati, o presveto Srce Jezusovo!

Čim manj se tvoji sveti zakramenti časte in prejemajo, — tem bolj jih hočemo mi z ljubeznijo in spoštovanjem prejemati, o velikodušno Srce Jezusovo!

Čim manj se spoznavajo in posnemajo tvoje čednosti, — tem bolj jih hočemo mi posnemati, o presveto Srce Jezusovo, vzor vseh čednosti.

Čim bolj se prizadeva pekel duše pogubiti, — tem bolj goreče si hočemo prizadevati mi, rešiti in zveličati jih, o presveto Srce Jezusovo, goreče za duše!

Čim bolj požrešnost in prevzetnost razdirate zatajevanje in zvesto izpolnjevanje dolžnosti, — tem bolj se hočemo mi zatajevati ter svoje dolžnosti zvesto izpolnjevati, o ti s sramoto nasičeno Srce Jezusovo!

Čim bolj se zaganjajo peklenska vrata proti tvoji sveti Cerkvi, — tem zvesteje se je hočemo držati in jo braniti, o zvesto Srce Jezusovo!

Čim bolj se svet vzdiguje proti nezmotljivemu papežu, — tem bolj ga hočemo mi z vernim srcem poslušati in se s ponižno vdanostjo izročiti njegovemu vodstvu, o Srce Jezusovo, ti večna modrost!

Čim bolj se ljudje zaradi sebičnosti od-tujujejo drug drugemu, — tem bolj se hočemo mi kot udje iste božje družine ljubiti v tebi, ljubezni polno Srce Jezusovo!

Molimo. O božje Srce Jezusovo, Srce živega Boga, daj nam milost, da bomo kot zvesti otroci tvoje svete Cerkve na svetu apostoli tvoje ljubezni, v večnosti pa tvoja krona. Amen.

5. Druge pravne molitve k presvetemu Srcu Jezusovemu.

Posvetitev pred podobo presv. Srca.

Moj preljubeznivi Jezus, jaz I. I., da se ti izkažem hvaležnega in ti zadostim za svojo nezvestobo, ti podarim svoje srce in se tebi vsega posvetim; in sklenem s tvojo milostjo, da te ne žalim nikdar več s kakim grehom.

(100 dni odpustka enkrat na dan, če izmoliš skesano to molitvico pred podobo presv. Srca; popoln odpustek enkrat na mesec, če jo moliš vsak dan. Pogoji: spoved, obhajilo, molitev v papežev namen. Pij VII., 9. junija 1807.)

Molitev za umirajoče.

O predobrotljivi Jezus, ti ljubitelj duš, rotim te po smrtni borbi tvojega presvetega

Srca in po bolečinah tvoje brezmadežne Matere, očisti v svoji krvi vse grešnike celega sveta, ki se sedaj bore s smrtjo in ki bodo še danes umrli. Amen.

Srce Jezusovo, ki si trpelo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!

(100 dni odpustka vsakikrat; popoln odpustek — pod navadnimi pogoji — enkrat v mesecu, ako se izmoli vsak dan trikrat v različnih časih. Pogoji: spoved, obhajilo, obisk cerkve in tam molitev po namenu sv. očeta. Pij IX., 2. febr. 1850.)

Molitev k Srcu Jezusovemu za Avstrijo.

Presveto Srce Jezusovo, usmili se naše domovine. Presveto Srce Jezusovo, izlij svoj najobilnejši blagoslov na našo mater, sv. Cerkev, na sv. očeta, na našega cesarja, naše škofe in duhovnike! Ohrani pravične, izpreobrne grešnike, razsvetli nevernike. Blagoslovi naše sorodnike in prijatelje, pomagaj umirajočim, reši uboge duše trpljenja v vicah, in razširi milo gospostvo tvoje ljubezni po vsej naši domovini. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan za vse vernike cele Avstrije. Leo XIII., 16. maja 1885.)

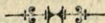
6. Prisrčna prošnja k najsvetejšemu Srcu Jezusovemu.

Dasi nevreden, poklekнем pred te, najsvetejše Srce Jezusovo, da te častim in molim, ljubim in hvalim, kolikor morem. Tebi, ljubeznivi prijatelj moje duše, pripo-

ročim z najtrdnejšim zaupanjem svojo stisko in nadlogo, svojo zapuščenost in revščino, svojo slabost, svojo mlačnost, skratka, vse rane svoje duše. Prosim te najpristrčneje, usmili se me in pridi mi na pomoč.

O, ljubezni polno Srce, reši me! Pri vsem, kar te more ganiti, te rotim, da podeliš meni in vsem, katerih zveličanje je v nevarnosti, milost, da ostanemo v tvoji ljubezni. O božje Srce, ne pusti, da se pogubim! Stori z menoj, kar hočeš; da te le ljubim, mi je dovolj. Ne zavrzi me, v te zaupam. K tebi kličem, saj ti edini me moreš rešiti vsega hudega, posebno pa greha. Zatri v meni greh in odpusti mi vse, s čimer sem te razžalil. Žal mi je, zato te prosim odpuščanja.

O presveto Srce, izkaži svoje usmiljenje meni, mojim sorodnikom in prijateljem, vsem, ki so zmožni, tebe ljubiti; vsem onim, ki so se meni v molitev priporočili ali sem dolžan zanje moliti. Pomagaj vsakemu po njegovi potrebi. O usmiljeno Srce, izpreobrne grešnike in tolaži duše v vicah! Bodi pribežališče umirajočim, pomoč in tolažba trpečim. Bodi slednjič meni, ljubeznivo Srce, vse v vsem; bodi moje pribežališče ob smrtni uri in vzemi v svojem velikem usmiljenju mojo dušo k sebi v raj. Amen.

Devetdnevnica,

**kot priprava za praznik presvetega Srca
Jezusovega.**

Prvi dan.

Božje Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu je — blaženo.

V tesnem tabernaklju je božje Srce neizmerno srečno in blaženo. Mesto svetnega vrišča in svetnih zabav vlada okoli njega grobna tihota in samota; mesto zlata in srebra je tu le prevečkrat uboštvo in zapuščenost. In Srce Jezusovo ni samo, molijo ga preprosti ljudje. Njegovi sovražniki pa ga ne molijo, ampak pogosto ga zasmehujejo in zasramujejo! Toda, akoravno je Srce Jezusovo tako samo in zraven še zaničevano, je vendar popolnoma blaženo in srečno.

Kolikokrat pa zgubiš ti pravi mir zavoljo malenkosti? V zemeljskih stvarih misliš dobiti svojo srečo, pa se varaš. Zato spoznaj vsaj sedaj, da te ničemurni svet ne more osrečiti.

O preblaženo Srce, spoznam naj, da je vse ono posvetno veselje ničemurno, po katerem hrepenim; daj, da zaničujem vse, kar ljubi in ceni svet.

Skleni:

Pri svojih delih bom pomislil, kako in s kakimi čuvstvi bi jih opravil Jezus sam;

gledal bom na to, da vsa svoja tudi naj-neznatnejša dela opravi vedno popolneje.

Drugi dan.

Božje Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu je — milostljivo.

Kaj je čutil Jezus v svojem življenju, ko je ozdravljaj bolnike in jih sam iskal, da jim da zdravje, ko je dal slepim videti, ko je obujal mrtve k življenju in ko je delal toliko drugih velikih čudežev. Ljubezen, milosrčnost ga je navdajala takrat, in ista čuvstva ima še sedaj, ko deli milosti iz tabernaklja. Čuvstva, ki jih je imel takrat, ko je za nas prestal toliko truda, težav in neprijetnosti, jih ima tudi sedaj v tabernaklju.

Srce Jezusovo je polno milosti, ki bi jih rado delilo ljudem, ki pa se malo zmenijo zanje. Nekega dne je pokazal Jezus svoji učenki bl. Margareti svoje Srce vse v ognju, rekoč: »Hči, moje Srce trpi nepopisne bolečine, ker se ne more darovati dušam tako, kakor bi se rado. Pomagaj mi ti, hči, in ohladi ta silni plamen. Razglasi in daj razglasiti po vsem svetu, da nočem omejiti svojih milosti onim dušam, ki jih iščejo v mojem Srcu.«

Vprašaj se, ali nisi tudi ti med onimi dušami, ki se upirajo Srcu Jezusovemu? Ali si kdaj razmišljal o tem? Kaj misliš o njem, in kaj o sebi?

O neskončno dobrotljivo in milostljivo Srce, zakaj te nisem spoznal prej? Zato sem imel tako malo milosti, zato sem tako slabo zaupal v tebe, zato sem tako boječe molil. — Čudi se — zaupaj.

Skleni:

Danes hočem storiti kako delo ljubezni onemu, do katerega čutim v srcu sovražnost, in to iz tega namena, da tako kaznujem sebe za svojo nehvaležnost do ljubezni Srca Jezusovega.

Tretji dan.

Božje Srce v presv. zakramentu je — daritev.

Ljubezen Jezusova do nebeškega Očeta in ljubezen njegova do nas ste bili poglavitni vzrok njegove daritve na križu. Toda pri tej daritvi je imela svoj delež tudi zavist in sovražstvo njegovih nasprotnikov; tu pa, v tej novi daritvi se kaže samo ljubezen Jezusovega Srca. Z daritvijo na križu se je popolnoma zadostilo božji pravičnosti, povzdignila se je zopet slava božja, odrešen je bil človeški rod. Čemu še nadaljno, neprestano ponavljanje te daritve v presvetem zakramentu? Kar je bilo zmožno zadostiti neizmerni božji pravičnosti, to še ni dosti za ljubezen Srca Jezusovega.

H krvavi daritvi na križu je zadostovalo, da ni pokazal svojim sovražnikom svojega veličastva; kajti, ako bi bili spoznali v njem Boga nebeške slave, bi ga gotovo ne bili križali. Toda za ponovitev one daritve v presvetem zakramentu je potrebno, da zakrije pred svojimi prijatelji tudi svojo človeško naravo.

In dalje, zakaj se ne zadovolji Gospod Jezus, da bi se ponavljala ta daritev samo enkrat na leto, kakor se obhaja samo enkrat spomin njegovega rojstva in vstajenja? Dalje, zakaj se pri tej novi daritvi Gospod kar nič ne briga za veličastvo nebeške slave, temveč se daruje v taki preprostosti in ponižnosti, da se s tem izpostavlja zasmehovanju in zaničevanju? Zakaj vse to? Glej, kristjan, med njegovim veličastvom in našo revščino ni nikake primere; a vse te zapreke premagati, ta globok prepad premostiti je mogla edino le neskončna ljubezen Srca, ki je nenasitljiva v ljubezni do nas!

Ali vidiš sedaj, slepa in nehvaležna duša moja, kako sodeluje Srce božje v neprestani daritvi za nas v presvetem zakramentu? Čudi se božji ljubezni, obudi čuvstva hvaležnosti in gorečo željo, povrniti mu ljubezen za ljubezen.

Skleni:

Že zgodaj zjutraj hočem preiskati svoje srce, in pregledati, katero nagnjenje in ka-

tera napaka je posebno neljuba presv. Srcu, ter si prizadevati, da se posebno v tem premagujem in mu to prinesem v dar.

Četrty dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — ponižno.

Prava ponižnost obstoji v tem, da človek ne išče časti pri ljudeh, in da ljubi vse, kar ga ponižuje. Premišljuj sedaj ponižanje Jezusovo v presvetem zakramentu. Tu ne vidiš nič njegove slave. Ali opaziš tu kako znamenje njegovega božanstva? Kje je oni sijaj in veličastvo in služba angelska? Kje je njegov slavni prestol? Kje je vse to? Kaj ti kaže njegovo vsemogočnost, ki vlada ves svet, kaj ti predstavlja ono modrost, ki ohranjuje svet? Ko bi res želel, da se tu nanj niti ne ozremo, ali bi se mogel bolj ponižati? Za prebivališče ima tabernakelj; toda izvzemši nekatere lepše oltarje, je mnogo tako pustih in bornih! On bi bil lahko zapovedal svojim vernikom, da bi mu za prebivališče na oltarju prinašali zlata in najlepših dragih kamenov, kakor je to storil v stari zavezi za slavni tempelj, ki ga je zgradil Salomon. Toda prepustil se je Gospod Jezus nehvaležnim ljudem, dasiravno je vedel, kako bodo ravnali z njim. O prevzvišen zgled najiskrenejše ponižnosti Srca Jezusovega! A k temu ga ni silil nihče;

ne, njegovo Srce si je prostovoljno izbralo toliko ponižanje in tako ubožno in neznatno stanovanlišče. Glej, to je Srce, ki res iskreno ljubi pravo ponižnost! To je ona čednost, ki jo posnemaj tudi ti, kakor želi Jezus. Preglej svoje besede in svoja dejanja ponižnosti, ki jih ob raznih prilikah opažaš na sebi. Ali je to odkritosrčna ponižnost? Ali je res tebi vse eno, ali si češčen ali pa preziran, kakor je to vse eno presv. Srcu Jezusovemu? Ali prepuščaš tudi ti svojo čast volji drugih, kakor to dela Jezus? Premisli in moli!

Skleni:

Varoval se bom danes kar najbolj vsake časti.

Peti dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu — gori ljubezni.

Jezus Kristus bi nas bil mogel posvetiti tudi na ta način, da bi nam bil zapustil samega sebe samo v podobi, da bi torej ne bil bistveno in resnično pričujoč. Ali njegova neskončna ljubezen s tem ni bila zadovoljna, temveč hoče biti povsod pričujoč. Toda zakaj se ni zadovoljil s tem, da bi bil resnično pričujoč v presvetem zakramentu samo pri daritvi sv. maše? Tudi na ta način bi mogel dati svojim prijateljem priliko, da ga obiščejo vsak dan. Ne, Srcu

Jezusovemu to ni bilo zadosti: ono je hotelo biti na vekomaj pri nas pod skrivnostnimi podobami; to je: Jezus je hotel biti vekomaj naš tovariš in prijatelj.

Premisli nadalje, kako zahteva od njega ta večna njegova pričujočnost pri nas, da dela neprestano čudeže svoje vsemogočnosti. Le-ta zahteva, da se njegovo sveto človečanstvo na toliko mestih pomnoži, zahteva dalje, da se na ta način podvrže neštevilnim zaničevanjem, ker je ravno to povod tolikih razžaljenj!

Tej želji njegovega Srca, da bi bilo pri tebi, pa ti slabo odgovarjaš s tem, da malo hrepeniš biti pri njem. Izprašaj malo svojo vest.

Kaj težkega in neprijetnega zahteva od svojih prijateljev za to, da ga obiščejo? O koliko ozirov in neprilik je treba premagati, da služiš zemeljskemu kralju! Toda, da smeš pristopiti k tako ljubeznivemu Bogu, od tega te ne zadržuje niti tvoje siromaštvo, niti tvoja preprostost, niti nizkost tvojega stanu, tvoje osebe in tvojega dela. Dovolj je, da ga ljubiš, in gotovo te bo sprejel z največjo ljubeznijo, sprejel kot prijatelja, kot dragega znanca. O neskončna ljubezen! Poglej kako je prijazen, kako nežno te ljubi Gospod!

Skleni:

Ako bom zunaj cerkve, obrnil bom pogosto svoje misli in svoje srce k njemu in

izročil svojemu ljubeznivemu Bogu delo, ki ga ravno opravljam.

Šesti dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — delavno.

Čast nebeškega Očeta in naše zveličanje silita Jezusa, da ostane v presvetem zakramentu. To je velika naloga prelubeznivega Srca; to mu je namen, z ozirom na katerega ureja vse svoje delovanje. Iz svojega tihega bivališča, iz svetega tabernaklja, vodi in vlada Jezus svojo Cerkev. Pri svoji nebeški mizi hrani in krepi kot dober pastir svoje ovce, naše duše; tu jih uči, ozdravlja in varuje. Kakor skrben in ljubezniv učitelj goji in poučuje tu in okrepčuje slabe in na potu popolnosti neizkušene duše. Odtod kliče k sebi bolne, umirajoče in za njegovo ljubezen že povsem umrle duše; nekatere čaka kakor dobri oče, druge vabi k sebi s sladkimi obljubami: vse pa poživlja, ozdravlja in rešuje. Skratka: Vse dobro, ki ga imaš, prihaja iz tega studenca; njegovo Srce je neizmerno morje svetlobe, ljubezni, zdravja in svetosti, ki se razliva po njegovi sveti Cerkvi.

Če hočeš torej, bogoljubna duša, da pripadaš tudi ti temu vsega češčenja vrednemu Srcu, če hočeš biti lastnina Srca Jezusovega, moraš biti istega mišljenja, delati moraš iz

istih namenov. Ti si suženj, ki ga je odkupil Jezus; in za koliko ceno! Dolžan si zato, da vzameš nase kolikor mogoče velik del onega bremena, ki ga on nosi. Ti si njegov otrok; svojemu dobremu Očetu moraš kolikor mogoče olajšati njegovo delo. Tvoja duša je njegova nevesta; kolika sramota bi bila zate, če bi se zadovoljil samo z njegovim mirom in s sladkostjo njegove ljubezni, a ne bi hotel nič storiti v njegovo čast in slavo! Na noben način se ne smeš opravičiti, ako zanemarjaš svojo dolžnost, ki ti nalaga, da po možnosti pospešuješ slavo božjo in zveličanje neumrjočih duš. Kmalu boš videl, na kak način moreš to storiti; za sedaj si zapomni samo, da je to tvoja dolžnost.

Pokliči si v spomin misli, besede in dela svojega življenja. Prašaj se, če si že kaj storil iz tega glavnega namena: da širiš čast in slavo svojega Gospoda, Očeta in ženina na svetu. Ne moreš zares ljubiti Jezusa, pa zanj nič storiti. Kaj hočeš v bodoče storiti? Srečni oni, ki se odločijo za vselej!

Skleni:

Takoj zjutraj in večkrat črez dan bom daroval vsa svoja dela za vse, od katerih sem pretrpel kaj hudega.

Sedmi dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — skrito.

Ko gledamo Jezusa tako, kakor je v tabernaklju, kdo bi rekel, da je to oni Bog, ki skrbi za nebo, zvezde, solnce, angele, ljudi in ves svet? Od tolike modrosti in moči njegove ne vidiš tukaj prav nič. Srce njegovo mora imeti neko skrivnost z ozirom na naše duše, drugače bi ne bivalo tukaj. Tu diše vse samo ponižnost, potrpežljivost, skromnost, tiho in notranje življenje.

Glej, tu imaš toliko zgledov, kaj je ono skrivno in tiho življenje, po katerem toliko želi, da ga posnemamo. Podlaga temu skromnemu življenju je notranji duh, ki mora biti duša vsakemu tvojemu delu; duh, ki dela ne slučajno in iz ozira na ljudi in njihovo hvalo, temveč gleda v vsem in vedno edino le na Boga; duh, ki ne meri stvari po zunanosti, temveč edino le po njihovi notranji vrednosti, in kateremu je vse sama ničemurnost in brez vsake prave vrednosti, kar ni volja božja; duh, ki nikdar ne išče priložnosti, da bi mnogo deloval; duh, ki se mu ne zdi malenkostna stvar, ki je Bogu ljuba; duh slednjič, ki dela vse iz čiste božje ljubezni in išče le ljubezni božje kot edino plačilo vsemu svojemu delovanju.

Sedaj gotovo lahko razumeš, kako potreben ti je ta duh notranjosti, da boš popoln. Sedaj takoj skleni, kaj hočeš v bodoče storiti; ker, ako se ne začneš truditi sedaj, da se povzpneš do tega notranjega duha, ne boš nikdar prišel do onega skritega življenja v Jezusu Kristusu, o katerem svetniki, začenši od sv. Pavla, pripovedujejo tolike čudeže.

Kadar je torej v tem skitem življenju duša vsled notranjega duha ves svet pregnala iz svojega srca, želi in se trudi skriti pred svetom, če more, vsako svoje delo in samo sebe. Pri tem se prav nič ne vara, ker je duh ne oddaljuje od izpolnjevanja njenih dolžnosti in opravljanja stanovskega dela: temveč ne išče drugega kot da je sama, da molči in je zbrana, ako to dopuščajo skupno življenje, pravila in ljubezen. Boji se videti svet; a boji se tudi, da bi je svet ne videl, ker bi se vsled tega mogoče vrinili v njeno delovanje skrivaj celo posvetni oziri. Za svojo krepost in za svoje trpljenje ne želi druge priče kakor Boga; zato se pa tudi odreče vsaki prazni zemeljski tolažbi in se trudi, da skrije pred svetom, kolikor more, vsako znamenje notranje tolažbe in notranje žalosti. Boji se vsega vsled strahu, da bi ne bila prevarana. In pri teh čednostih se ne izkazuje po nepotrebem, da bi toliko bolj ljubila popolnost in

hrepenela po njej. Noče, da bi kdo mislil nanjo; nikdar se noče vmešavati v stvari, ki je ne brigajo; če more, izbere si vedno v vsem to, kar je najneznatnejše. Samo pokorščini odpira svoje srce, dokler je ta pusti v miru, skratka, leta in leta živi tako, da nihče ne dobi prilike o njej govoriti.

Skleni.

Posebno danes bom pazil sam nase, na svoje misli in besede; varoval se bom, kolikor morem, da se ne vtikam v stvari, ki me nič ne brigajo.

Osmi dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — slavno.

Slava božjega Srca se kaže v vsemogočni ljubezni, s katero napolnjuje duše v presvetem zakramentu. S to ljubeznijo obvlada in uničuje s posredovanjem tako slabotnih stvari svoje najhujše sovražnike. Spomni se samo onih slavnih zmag, o katerih si bral v življenju tolikih devic, ki so imele popolnoma enako naravo in enake slabosti, enake nevarnosti in nasprotnike, ki so bile enako nestanovitne. Ta presveti zakrament ljubezni je naredil pri teh tako velike izpremembe. Pomisli, kolikokrat si se z občudovanjem naslajal, ko si bral o junaških delih po-

trpežljivosti, ljubezni, poslušnosti in so-
vraštva do samega sebe. S kolikim obču-
dovanjem so te napolnili zgledi one krotke
in vesele vztrajnosti v dolgotrajnem in kri-
vičnem pregnanstvu, v neznosnih grozovitih
bolečinah, v neprestanih in hudih izkušnja-
vah! In kako so se mogle te revne stvari
do tega povzpeti, kako so mogle izgubiti
vsako ljubezen do samega sebe, izgubiti
vsak najmanjši strah tudi pred najtežjimi
deli, izgubiti vsak čut za najvabljujejše in
najslajše glasove človeške narave? Da,
vso to moč so zajemali iz tega zakramenta,
vsa ta moč je bila moč ljubezni.

Glej, to je slava lastna samo božjemu
Srcu! To Srce, ki ljubi svoje stvari, je uči-
nilo, da so ga srčno ljubile take bogo-
ljubne duše. Ako torej ljubiš Jezusa, vidiš
sedaj, kaj moraš storiti, da boš dostojno
proslavil to Srce. Čemu še pomišljuješ,
ako že čutiš v sebi vse večjo željo, odzvati
se njegovi ljubezni? Glej, vse je prevara,
kar te ne vodi ali k preziranju samega
sebe, ali k slepi in navdušeni pokorščini
do volje božje. Umreti samemu sebi — to
je ona popolna in končna slava, ki je išče
Srce božje, ko ti nudi v tem zakramentu
ljubezni toliko milosti. Skleni nadalje, da
hočeš pri vsakem obisku presv. zakramenta
in pri vsakem sv. obhajilu si izvojevati po
eno zmago nad samim seboj. To je naj-

lepše darilo, ki je moreš Jezusu pokloniti, ker po tem hrepeni Srce Jezusovo v presvetem zakramentu.

Skleni:

Ko se zbudim zjutraj, pogledal bom, kake misli in sklepe že tako dolgo navdihuje Bog meni. Potrudil se bom danes kolikor morem zadostno, da se odzovem tej želji njegovi, ker vem, da se mora s tem pričeti v meni slava Jezusa Kristusa.

Deveti dan.

Božje Srce Jezusovo je v presvetem zakramentu — popolna daritev.

Premisli, kako Jezus ni bil zadovoljen, da bi se daroval zate na katerikoli način, marveč se je daroval z vsem, kar je mogel sam darovati. Kaj mu je še preostalo na križu od njegovih zemeljskih dobrot, od njegove časti, od njegovega življenja? Ali ni dal vse zate? Spominjaj se hvaležnega srca vsega, kar je storil zate! Krutost, ki ga je sicer popolnoma izpremenila, je pri smrti prizanesla samo njegovemu Srcu. Toda tudi Srce se je hotelo udeležiti te daritve; da, lahko rečemo, da se je dokončala ta daritev ravno s soudeležbo božjega Srca pri daritvi na križu. Hotelo je, da ga s sulico prebodejo, in da izteče iz njega zadnja kaplja krvi.

Taka mora biti tudi tvoja daritev, ki jo bodeš daroval njegovi ljubezni. Koliko daritev si že zapričel; toda pri vseh si se zadovoljil samo s praznimi željami! S tem si pa še nisi pridobil ljubezni Jezusove; ker gledamo na konec, vedi, da kdor ne dovrši svojega dela, ne stori prav nič. Dobro razumi to! Kdor ne izroči Bogu celega srca, ki je v njegovih očeh več vredno, kakor vse drugo, ni dal Bogu še ničesar; tudi mu ni še dosti dal, kdor mu ni popolnoma izročil svojega srca, marveč si je pridržal kaj malega. Daritev torej, ki jo zahteva Jezus od tebe, obstoji v tem, da se mu popolnoma odkritosrčno izročiš samega sebe in mu pripustiš, da ravna s teboj, kakor ve in zna. Zavedaj se vedno in povsod, da ni nič tvojega, marveč, da Bog ravna s teboj, kakor s svojo lastnino, bodisi, da ti pošlje tolažbe in sladkosti, bodisi da ti pošlje vsakovrstne nadloge, križe in težave.

Skleni:

Danes bom kolikor mogoče zvest in točen pri vseh duhovnih vajah.

Litanije

presvetega Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!
Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog Sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,
Srce Jezusovo, v Materi devici od Svetega
Duha upodobljeno,
Srce Jezusovo, z Besedo božjo v osebi
zedinjeno,
Srce Jezusovo, neskončno veličastno,

Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,
 Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,
 Srce Jezusovo, hiša božja in vrata nebeška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni,
 Srce Jezusovo, posoda ljubezni in pravice,
 Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni polno,
 Srce Jezusovo, globočina vseh čednosti,
 Srce Jezusovo, vse hvale vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi zakladi
 modrosti in vednosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa polnost
 božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče po-
 sebno veselje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo vsi
 prejeli,
 Srce Jezusovo, hrepenenje večnih višav,
 Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskončno
 usmiljeno,
 Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo,
 Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti,
 Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,
 Srce Jezusovo, z zasramovanjem nasičeno,
 Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto,
 Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
 Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,
 Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,
 Srce Jezusovo, naše življenje in vstajenje,
 Srce Jezusovo, naš mir in naša sprava,
 Srce Jezusovo, daritev za grešnike,

Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih,
 Srce Jezusovo, upanje v tebi umirajočih,
 Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

V. Jezus krotki in iz srca ponižni.

O. Upodobi naša srca po svojem Srcu.

M o l i m o.

Vsemogočni večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina in na češčenje in zadoščenje, ki ti ga opravlja v imenu grešnikov, in po njem potolažen odpusti njim, ki prosijo tvojega usmiljenja, v imenu istega tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Leon XIII.)

(Kadar se molijo samo litanije do tukaj, se pristavi Oče naš, Češčena Marija (trikrat) in Čast bodi.)

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

(Moli se najprimerneje na praznik presv. Srca Jezusovega ali v nedeljo za njim, in ob prvih petkih, oziroma prvih nedeljah.)

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred tvojim oltarjem. Tvoji smo, tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, mnogi pa so tvoje zapovedi zaničevali in te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso nikdar odpali od tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo uboštva in lakote. Kralj bodi tistih, ki jih slepi verska zmota ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živé v stari zmoti poganstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči v božje kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagosloveno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast mu vekomaj! Amen.

(Ako se litanije presv. Srca Jezusovega molijo na kateri praznik, se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se navadno po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere in ob večjih praznikih se primerneje izpušča.)

Molimo.

Vsemogočni večni Bog, nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše bridkosti, nadloge in težave. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, pogubne upore, vojsko, draginjo, bolezni in žalostne hude čase.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmi-

ljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in svetne gosposke in oblastnike, da bodo pospeševali vse, kar more pripomoči k tvoji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da moramo prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Podeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdora in vsake ločitve. Obrni naša srca k pravi pokori in k popoljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, Gospod, bodi vedno priporočeno vse naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam podeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, ki s teboj živi in kraljuje v

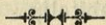
edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)

Čast bodi.

Litanije

presvetega imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, odsvit Očeta,

Jezus, žar večne luči,

Jezus, kralj veličastva,

Jezus, solnce pravice,

Jezus, Sin Marije Device,

Jezus ljubeznivi,

Jezus čudoviti,

Jezus, močni Bog,

Jezus, oče prihodnjega veka,

Jezus, angel velikega sklepa,
 Jezus najmogočnejši,
 Jezus najpotrpežljivejši,
 Jezus najpokornejši,
 Jezus krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, goreči ljubitelj duš,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, voditelj apostolov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,
 Jezus, luč spoznavavcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsega hudega — reši nas, o Jezus!

Vsega greha
 Svoje jeze
 Skušnjav hudičevih
 Duha nečistosti
 Večne smrti
 Zanemarjanja tvojih navdihov
 Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja
 Po svojem rojstvu
 Po svojem detinstvu
 Po svojem božjem življenju
 Po svojih trudi
 Po svoji smrtni bridkosti in svojem trpljenju
 Po svojem križu in svoji zapuščenosti
 Po svojih bolečinah
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem vstajenju
 Po svojem vnebohodu
 Po svoji ustanovitvi najsv. zakramenta
 Po svojih radostih
 Po svojem veličastvu

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas o Jezus!

Jezus, sliši nas!
 Jezus, usliši nas!

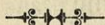
Molimo. Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: »Prosimo in se vam bo dalo, iščite in

boste našli, trkajte in se vam bo odprlo«, daj nam, te prosimo, gorečnost svoje božje ljubezni, da te bomo s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubili in neprenehoma hvalili.

Daj nam, Gospod, da vedno v sebi ohranimo strah in ljubezen do tvojega svetega imena, ker nikdar ne nehaš voditi teh, ki jih utrdiš v stanovitnosti svoje ljubezni. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 16. januarja 1886.)

(Ob praznikih se lahko pristavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Lavretanske litanije

Matere Božje.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog, Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!
 Sveta Mati božja,
 Sveta devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti božje,
 Mati prečista,
 Mati brezmadežna,
 Mati nedolžna,
 Mati deviška,
 Mati ljubezniva,
 Mati čudovita,
 Mati dobrega sveta,
 Mati Stvarnikova,
 Mati Odrešenikova,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvalevredna,
 Devica mogočna,
 Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja zaveze,

Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij VII., 30. septembra 1817.)

(Ob Marijinih praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev k presvetem Rešnjem Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

M o l i m o .

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o . Podeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. (Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Cerkvene antifone in prošnje do Matere božje.

(Ob Marijinih praznikih, ob katerih se moli cerkvena molitev za dotični dan, se naslednja molitev lahko izpusti.)

A. Od prve adventne nedelje do božiča.

Premila Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in morska zvezda, pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika čudežno rodila; ti, Devica prej in slej, ko si iz Gabrielovih ust prejela oznanjenje, usmili se grešnikov!

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In spočela je od Svetega Duha.

Molimo. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

B. Od božiča do svečnice.

Premila Mati Zveličarjeva . . . itd.

(kakor pred božičem).

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Božja Porodnica, prosi za nas!

Molimo. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega Jezusa Kristusa, tvojega Sina. (Amen.)

C. Od svečnice do velikega četrta.

Zdrava, o nebes Kraljica;
Zdrava, angelov gospa;
Zdrava korenina; zdrava vrata,
Iz katerih svetu luč je prisijala.

O veseli se, Devica slavna,
Nad vse krasna;
Bodi zdrava, o prelepa,
Prosi za nas Kristusa!

V. Dovolj, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

Molimo. Podeli nam, milostljivi Bog,
pomoč v naši slabosti, da, ki obhajamo
spomin svete božje Porodnice, s pomočjo
njene priprošnje od svojih grehov vstanemo.
(Po istem Kristusu, Gospodu našem.) Amen.

D. Od velike sobote do prve pobinkoštna nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja.
Zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, aleluja.
Je vstal, kakor je rekel, aleluja.
Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si z vstajenjem
svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kri-
stusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po
njegovi Materi Devici Mariji dosežemo ve-
selje večnega življenja. (Po istem Kristusu,
Gospodu našem. Amen.)

E. Od prve pobinkošne nedelje do adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo Svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zla in večne smrti rešeni. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Molitev k sv. Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Naj nam pomaga, prosimo te, Gospod, zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije, da nam bo po njegovih priprošnjah podeljeno, česar naša slabost ne more doseči. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere se primerneje izpušča.)

Ponižno te prosimo, Gospod, razveži milostno naših grehov vezi, in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in hudobije vse naše sorodnike in prijatelje, in napolni jih z lepimi čednostmi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obvaruj to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in vse krščansko ljudstvo

vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas in ostani vedno pri nas. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)

Čast bodi.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in nadangeli, prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov,

Sveti Janez Krstnik,
 Sveti Jožef,
 Vsi sveti očaki in preroki,
 Sveti Peter,
 Sveti Pavel,
 Sveti Andrej,
 Sveti Jakob,
 Sveti Janez,
 Sveti Tomaž,
 Sveti Jakob,
 Sveti Filip,
 Sveti Jernej,
 Sveti Matej,
 Sveti Simon,
 Sveti Tadej,
 Sveti Matija,
 Sveti Barnaba,
 Sveti Luka,
 Sveti Marko,
 Vsi sveti apostoli in evangelisti,
 Vsi sveti učenci Gospodovi,
 Vsi sveti nedolžni otroci,
 Sveti Štefan,
 Sveti Lavrencij,
 Sveti Vincencij,
 Sveti Fabijan in Sebastijan, prosita za nas!
 Sveti Janez in Pavel,
 Sveti Kozma in Damijan,
 Sveti Gervazij in Protazij,
 Vsi sveti mučenci,
 Sveti Silvester,

Sveti Gregorij,
 Sveti Ambrozij,
 Sveti Avguštin,
 Sveti Hieronim,
 Sveti Martin,
 Sveti Nikolaj,
 Vsi sveti škofje in spoznavavci,
 Vsi sveti učeniki,
 Sveti Anton,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Frančišek,
 Vsi sveti mašniki in leviti,
 Vsi sveti menihi in puščavniki,
 Sveta Marija Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucija,
 Sveta Neža,
 Sveta Cecilija,
 Sveta Katarina,
 Sveta Anastazija,
 Vse svete device in vdove,
 Vsi svetniki in svetnice božje,
 Bodi nam milostljiv,
 prizanesi nam, o Gospod!
 Bodi nam milostljiv,
 usliši nas, o Gospod!
 Vsega hudega — reši nas, o Gospod!
 Vsega greha
 Svoje jeze

Nagle in neprevidene smrti
 Skušnjav hudičevih
 Jeze, sovraštva in vse hude volje
 Duha nečistosti
 Treska in hudega vremena
 Šibe potresa
 Kuge, lakote in vojske
 Večne smrti
 Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja
 Po svojem prihodu
 Po svojem rojstvu
 Po svojem krstu in svetem postu
 Po svojem križu in trpljenju
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem svetem vstajenju
 Po prihodu tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe
 Mi grešniki, — prosimo te, sliši nas!
 Prizanesi nam, — prosimo itd.
 Odpusti nam,
 Pripelji nas k pravi pokori,
 Vlada in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Varuj našega cesarja,
 Daj krščanskim kraljem in oblastnikom mir
 in pravo soglasje,
 Daj vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
 edinost,
 Potrdi in ohrani nas vse v svoji sveti službi,

Povzdigni naše misli k nebeškim željam,
 Povrni vsem našim dobrotnikom z večnimi
 darovi,

Reši duše naše in naših bratov, sorodnikov
 in dobrotnikov večnega pogubljenja,

Daj in ohrani sad zemlje,

Daj vsem vernim dušam večni pokoj,

Usliši nas,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... (Dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjavao.

O. Temveč reši nas hudega.

(O praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev
 dotičnega dne.)

Molitev k presvetemu Rešnjemu Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

Molimo.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Navadne molitve po litanijah.

Psalm 69.

O Bog, pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat.

Osramočeni naj bodo in naj se sramujejo, * kateri mi strežejo po življenju.

Zavrnejo naj se in sram jih bodi, * kateri mi hudo želé.

Zavrnejo naj se hitro osramočeni, * kateri se mi posmehujejo.

Radujejo in veselé naj se v tebi vsi, kateri te iščejo; * in kateri ljubijo tvoje odrešenje, naj vedno govoré: Hvaljen bodi, Gospod!

Jaz pa sem revež in siromak, * Bog, pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti, * Gospod, nikar se ne mudi!

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, * kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Bodi nam, Gospod, močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In sin krivice na se ne loti nam škodovati.

V. Gospod, ne ravnaj z nami po naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

O. Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

O. Ohrani, Gospod, našega cesarja in usliši nas na dan, ko kličemo k tebi.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega storé, z večnim življenjem.

V. Molimo za verne duše v vicah.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Pošlji jim, Gospod, pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih s Sijona.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

M o l i m o.

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje skazuješ in prizanašaš, sprejmi naše prošnje, naj nas in vse tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, milostno odveže tvoje dobrotno usmiljenje.

Usliši, prosimo, Gospod, naše ponižne prošnje in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam z odpuščanjem vred dobrotljivo mir podeliš.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje nezrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitev svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji

postavil; podeli mu, da bo tistim, črez kattere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

O Bog, ki od tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in da bodo časi po zatrtem strahu pred sovražniki s tvojo pomočjo varni in mirni.

Vžgi, Gospod, naša srca z ognjem Svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z neomadeževanim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ nad živimi in mrtvimi in se usmiliš vseh, o katerih veš, da bodo tvoji po veri in dobrih delih, ponižno te prosimo, naj vsi, za katere smo se namenili moliti, ki še žive ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov iz usmiljenja tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)

Čast bodi,

Razne druge molitve.

1. Na čast Materi božji.

»Spomni se.«

(Molitev sv. Bernarda.)

Spomni se, o premila Devica Marija, — da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, — tebe pomoči prosil in se tvoji priprošnji priporočal.

S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, o devic Devica in Mati; — k tebi pridem, in pred teboj vzdihujoč grešnik stojim; — nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in usliši. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij IX., 11. decembra 1846.)

Molitev k Materi božji za srečno smrt.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo. O pribežališče

grešnikov, Mati umirajočih, nikar nas ne zapusti ob uri naše ločitve, marveč izprosi nam popolno žalovanje, odkritosrčno kesanje, odpuščenje naših grehov, vreden sprejem svete popotnice, krepkost po zakramentu sv. poslednjega olja, da se moremo z zaupanjem prikazati pred prestol pravičnega, pa tudi usmiljenega sodnika, svojega Boga in Odrešenika. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 11. marca 1836.)

Posvetitev Materi božji.

(V Marijini družbi.)

Presveta Devica in Mati božja, Marija! Jaz J. J. sem sicer nevreden, da bi tebi služil; ker pa to res želim, zato si zaupajoč v tvoje ljubeznivo in usmiljeno srce vpričo svojega angela variha in vseh božjih svetnikov izvolim danes tebe za svojo gospo, zavetnico in mater. Trdno sklenem, da ti bom služil vedno zvesto in skrbel po svojih močeh, da ti bodo služili vsi. Zato te prav srčno prosim, o preljuba Mati, sprejmi me v svojo družbo in stori, da ti bom vsekdar dober otrok. O mila Mati, podpiraj me pri vseh mojih delih, in izprosi mi milost, da nikdar ne žalim tebe in tvojega Sina ne v mislih, ne v besedah, ne v dejanju. Spominjaj se me vedno in ne zapusti me ob smrtni uri! Amen.

Pred podobo svete družine.

O preljubelnivi Jezus, — ki si na zemlji izvoljeno družino posvetil — z neizrekljivimi čednostmi in zgledi svojega domačega življenja, — ozri se milostno na to našo družino, ki klečé pred teboj prosi tvoje milosti. — Spomni se, da je ta družina tvoja, — ker se je tebi posebno posvetila in darovala. — Varuj jo milostno, reši jo nevarnosti, pridi ji na pomoč, — da v posnemanju tvoje svete družine ostane stano vitna, — tako, da ti bo na zemlji zvesto služila in te ljubila, — potem pa v nebesih večno hvalila.

O Marija, presladka Mati, — prosimo te, varuj nas, — ki trdno zaupamo, da bo tvoj edinorojeni Sin uslišal tvoje prošnje.

In tudi ti, častitljivi očak, sveti Jožef, — pridi nam na pomoč s svojim mogočnim varstvom — in izroči po Mariji naše prošnje Jezusu. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat za ude družbe krščanskih družin. — Leon XIII., 20. junija 1892.)

2. Molitve k sv. Jožefu.

Za čistost.

Varih devic in oče sv. Jožef, kateremu sta bila v vestno skrb izročena sama nedolžnost, Jezus Kristus in devic Devica Marija: po tej dvojni predragi zastavi, Jezusu in Mariji, te prosim in rotim, obvaruj moje

srce vsake nečistosti; stori, da vedno s čistim duhom, z neomadeževanim srcem in telesom najčisteje služim Jezusu in Mariji. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 4. februarja 1877.)

»Spomni se.«

Spomni se, prečisti ženin blažene Device Marije, ti moj sladki zaščitnik, sveti Jožef. Nikdar še ni bilo slišati, da se je kdo priporočal tvojemu varstvu in tebe prosil pomoči, pa da bi ga ne potolažil. S tem zaupanjem navdan prihitim tudi jaz k tebi in se ti goreče priporočam. Ne zaničuj mojih molitev ti, rednik Jezusov, temveč sprejmi jih milostno in usliši. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 26. junija 1863.)

3. Za sv. Cerkev.

Premogočni očak, sveti Jožef, varih vesoljne Cerkve, ki je zmeraj k tebi klicala v svojih potrebah in nadlogah; ozri se milostno z visokega sedeža svoje slave na katoliški svet! Pogled na bolečine skrivnostne neveste Kristusove (sv. Cerkve) in njenega poglavarja, ki ju preganjajo mogočni sovražniki, naj gane tvoje očetovsko srce. Po grozovitih bolečinah, ki si jih pretrpel na zemlji, obriši solze častitemu papežu; brani in reši ga, in izprosi pri (Bogu)

darovavcu miru in ljubezni, da po razdejanih zopernostih in vseh zmotah sv. Cerkev služi Bogu varno in brez napake. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 4. marca 1882.)

4. Molitev k sv. Alojziju za sveto čistost.

O sv. Alojzij, ki te krasi angelska čistost, jaz, tvoj nevredni služabnik, ti posebno priporočam čistost svoje duše in svojega telesa. Po tvoji angelski čistosti te prosim, priporoči me neomadeževanemu Jagnjetu, Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Devici vseh devic, ter me obvaruj vsakega smrtnega greha. Ne daj, da bi se oskrnil z madežem kakršnekoli nečistosti, in kadar vidiš, da sem v izkušnji in nevarnosti grešiti, izženi iz mojega srca vse nečiste misli in želje; vzbudi v meni spomin večnosti in križanega Jezusa, vtisni globoko v moje srce čut svetega strahu božjega in vnemi v njem ogenj božje ljubezni, da posnemajoč tvoje čednosti na zemlji, postanem vreden, s teboj uživati Boga v nebesih. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Bogu.
(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij VII., 6. marca 1802.)

Druga molitev. (21. junija.)

Bog, delivec nebeških darov, ki si v angelskem mladeniču Alojziju čudovito ne-

dolžno življenje združil z enako spokornostjo, daj nam po njegovih zaslugah in prošnjah, da ga posnemamo v pokori, ker ga nismo posnemali v nedolžnosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

5. Molitev k sv. Stanislavu Kostki. (13. nov.)

O Bog, ki si med drugimi čudeži svoje modrosti tudi nežni mladosti podelil milost dozorele svetosti: prosimo te, daj, da po zgledu sv. Stanislava čas dobro porabimo in z neprestanim delovanjem in brzim korakom hitimo v večni pokoj. Amen.

6. K sv. Janezu Berchmansu. (13. avgusta.)

Podeli nam, prosimo te o Gospod, naš Bog, svojim služabnikom milost, da v tvoji službi posnemamo zgled take nedolžnosti in zvestobe, s katerim je angelski mladenič Janez posvetil cvet svojega življenja. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

7. K sv. Ignaciju. (31. julija.)

O Bog, ki si za to, da se razširja večja čast tvojega imena, po sv. Ignaciju svojo vojskujočo Cerkev okrepil z novo močjo; podeli nam milost, da se z njegovo pomočjo in po njegovem zgledu tako vojskujemo tu na zemlji, da zaslužimo biti z njim kronani v nebesih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

8. K bl. Margareti Alakok. (17. oktobra.)

Gospod Jezus Kristus, ki si blaženi devici Margareti čudežno odkril nerazumljive zaklade svojega Srca, daj nam po njenih zaslugah in njenem zgledu, da tebe v vsem in nad vse ljubimo in tako zaslužimo neprenehoma bivati v istem tvojem Srcu. Ki živiš in kraljuješ na vse veke. Amen.

9. Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi, trojedini Bog, — Oče, Sin in Sveti Duh, — ki si vse ustvaril, — ki vse ohranjuješ in vladaš, — ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. — Verujem, da se je Sin božji učlovečil, — da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, — in da nas Sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. — Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel — ter nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. — Vse to verujem, — ker si ti, o Bog, sam na sebi resnica, — in torej ne moreš ne goljufati in ne goljufan biti. — V tej veri hočem živeti in umreti. — O Bog, poživi mojo vero!

Upanje.

Upam in trdno pričakujem, o Bog, — da mi boš po zasluženju Jezusa Kristusa dal večno zveličanje, — ki si ga obljubil vsem, kateri izpolnjujejo tvoje zapovedi. — Zato

tudi upam od tebe odpuščenja svojih grehov — in vseh drugih milosti, — katerih potrebujem, da si zaslužim večno zveličanje. — Vse to upam od tebe, — ker si vsemo- gočen, neskončno dobrotljiv, usmiljen in zvest — in torej moreš in hočeš izpolniti, kar si obljubil. — V tem upanju hočem živeti in umreti. — O Bog, utrdi moje upanje!

Ljubezen.

O moj Bog! Ljubim te nad vse, — ker si največja dobrota in neskončno popoln, — in torej zavoljo samega sebe vreden vse ljubezni. — In ker ljubim tebe, — ljubim tudi svojega bližnjega, prijatelja in neprijatelja, — in ga hočem ljubiti kakor samega sebe. — V tej ljubezni do tebe hočem živeti in umreti; — rajši hočem dati vse, — kakor tebe in tvojo ljubezen s kakim grehom izgubiti. — O Bog, viemaj bolj in bolj mojo ljubezen do tebe. Amen.

(Sedem let in sedem kvadragen odpustka vsakokrat. — Benedikt XIV., 28. januarja 1756.)

10. Ponovitev krstne obljube.

(Zlasti za rojstni dan in za dan svetega obhajila.)

O Bog, Oče, Sin in Sveti Duh! — Jaz, tvoj otrok, — poklekнем v ponižnosti pred tvoje božje veličastvo — in te molim z največjim spoštovanjem.

Zahvalim te iz celega srca za vse dobre, — katere si mi skazal, — posebno

pa te zahvalim za milost svetega krsta. — Čeprav se pri svojem krstu nisem zavedal, — kako sveto zvezo si sklenil ti z menoj in jaz s teboj, vendar zdaj to sveto zvezo ponovim — prostovoljno in s pristrčno hvaležnostjo, — in hočem vekomaj biti in ostati — tebi zvest in pokoren otrok. — Zato se odpovem hudemu duhu in vsemu njegovemu dejanju — in vsemu njegovemu napuhu.

Verujem v tebe, Bog Oče, — vsemogočni stvarnik nebes in zemlje. — Verujem v tebe, Jezus Kristus, — ki si pravi in edini Sin božji in naš Gospod, — ki si bil za nas rojen iz Marije Device — in si za nas trpel. — Verujem v tebe, Sveti Duh. — Verujem v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkv, — občestvo svetnikov, — odpuščenje grehov, — vstajenje mesa in večno življenje.

Obljubim, moj Bog, — da hočem izpolnjevati tvoje svete zapovedi, — prejemati svete zakramente — in rabiti druge zveličavne pripomočke, — ter živeti in umreti kot tvoj pokoren otrok. — Daj mi milost, — da nikoli ne prelomim te svoje obljube, — in da se precej zopet poboljšam, če se kaj pregrešim, — da tako dosežem večno življenje, — ki si mi ga milostno obljubil.

Ljuba Mati Marija, podpiraj me! — Sveti angel varih, varuj me! — Sveti moj patron, prosi zame! — Amen.

11. Zahvalna pesem. (Te Deum.)

Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospoda po-
veličujemo.

Tebe večnega Očeta * časti vsa zemlja.
Tebi vsi angeli, * tebi nebesa in vse
oblasti,

Tebi kerubi in serafi * neprenehoma pre-
pevajo:

Svet, * Svet, * Svet si ti, o Gospod, *
Bog vojnih čet.

Polna so nebesa in zemlja * veličastva
tvoje slave.

Tebe apostolov * preslavni zbor,

Tebe prerokov * hvalevredno število,

Tebe mučencev * hvali sijajna vojska.

Tebe po širni zemlji * spoznava sveta
Cerkev,

Očeta * neskončnega veličastva,

Častitega tvojega Sina, * pravega in edinega,

Svetega tudi * Duha tolažnika.

Ti Kristus, * si kralj veličastva.

Ti si Očetov * večni Sin.

Ti se nisi branil učlovečenja v telesu
Device * da si odrešil človeka.

Ti si premagal želo smrti * in vernim
odprl vrata nebeška.

Ti sediš na desnici božji, * v slavi Očetovi.

Kot sodnik imaš priti, * to verujemo.

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svo-
jim služabnikom, * ki si jih odkupil z drago-
ceno krvjo.

Daj, da bomo v večni slavi * prišteti
tvojim svetim.

Zveličaj svoje ljudstvo, Gospod, * in
blagoslovi svojo lastnino.

In vladaj jih, * in poveljučuj jih na veke.
Dan na dan * tebe slavimo.

In hvalimo tvoje ime vekomaj * in od
vekomaj do vekomaj.

Blagovoli, Gospod, ta dan * brez greha
nas ohraniti.

Usmili se nas, Gospod, * usmili se nas.

Tvoje usmiljenje, Gospod, bodi nad nami,
* kakor smo zaupali v tebe.

V tebe, Gospod, sem zaupal, * ne bom
osramočen vekomaj.

V. Slavimo Očeta in Sina s Svetim Duhom.

O. Hvalimo in povišujemo ga vekomaj.

V. Slavljen bodi, Gospod Bog, na ne-
beški višavi.

O. In hvalevreden in častit in poviševan
vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo.

O Bog, čigar usmiljenju ni števila in čigar
dobrotljivosti je neskončen zaklad: tvojemu
premilostljivemu veličastvu se zahvalimo
za podeljene darove, in vedno prosimo tvojo

usmiljenost, ne zapusti njih, ki jim na njihove prošnje podeljuješ, česar žele, temveč pripravi jih za prihodnje plačilo. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

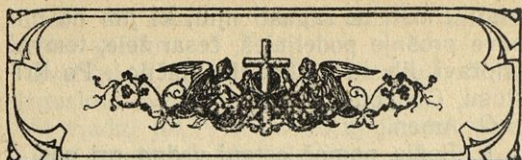
O. Amen.

12. Popolni odpustek za zadnjo uro.

Gospod, moj Bog, iz tvoje roke sprejemem že sedaj vdano in radovoljno kakršnokoli smrt z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami, kakor bo tebi všeč.

(Popolni odpustek za zadnjo uro prejme vsak vernik, ki katerikoli dan v svojem življenju, ko je vredno prejel svete zakramente, pobožno in s premislekom zmoli to kratko molitev. Odpustka deležen postane ob smrtni uri, ako le umrje v milosti božji. Pij X., 9. marca 1904.)

Pesmi

v čast presv. Srcu Jezusovemu.

1. Presveto Srce.

1. Presveto Srce, slavo
naj poje ti srce,
le k Jezusu v višavo
vsa srca naj žaré.

Odpev: Oj bodi hvaljeno,
Srce preljubljeno,
naj jezik naš te hvali
v ljubezni vekomaj!

2. Srce, ti umorjeno,
Srce preblaženo,
za grehe prebodoeno,
Srce usmiljeno:
Oj bodi hvaljeno...

3. Ljubezen vsa goreča
le v tebi plameni,
po tebi le se sreča
in milost zadobi.
Oj bodi hvaljeno...

4. Glej, jagnje sem izgubljeno,
ki je zgrešilo te,
pa željo imam eno:
Pastir, o najdi me!
Oj bodi hvaljeno ...
 5. O kdo mi da peroti,
da k njemu poletim,
kje najdem srečne poti,
da k njemu pribežim!
Oj bodi hvaljeno ...
 6. V tem Srcu bom počival,
mu hvalo pel na glas,
in rajski mir užival
pri njem bom večni čas.
Oj bodi hvaljeno ...
 7. Bo jezik mi utihnil,
pogled ugasnil moj,
še umirajoč bom vzdihnil:
Srce, glej, ves sem tvoj!
Oj bodi hvaljeno ...
-

2. Posvetitev Jezusovemu Srcu.

I. Po sv. obhajilu.

1. Jezus, vse tolažbe vir,
v srca vlivaš sladki mir.
Svet odrešil si s krvjo,
v jed nam svoje dal telo:
Tebi, Bog, se posvetimo,
v dar ti srca izročimo.
2. Jezus, naš Odrešenik,
v raj nebeški si vodnik,
da nas greh ne pogubi,
Srce tvoje nas krepi.
Tebi, Bog, se posvetimo,
v dar ti srca izročimo.

3. Božje ljubljeno Srce,
sliši vernih src želje:
Nas pripelji v sveti raj,
tam ljubezen svojo daj.
Sprejmi nas k radosti svoji,
vekomaj naj bomo tvoji.

(Ljudska pesmarica, str. 168).

II. Za družabne slovesnosti.

1. Sina božjega Srce
srca zate naj plamté.
S trnjem si ovenčano
in s plameni zaljšano:
Vabiš nas k ljubezni svoji,
Srce božje, mi smo tvoji.
2. Sliši nas, nebes Gospod,
varuj ti slovenski rod.
Naj ljubezni tvoje vžgan
bo na veke tebi vdan.
Pomočnik mu vedno bodi,
ga do prave sreče vodi!

3. Srce Jezusovo, vir vse tolažbe.

1. O, kje se bomo tolažili,
kadar nam dušo bega svet?
Kdo da zavetja v hudi sili,
kdo srcu radost vrne spet?
Le zate srce naše ve,
o sladko Jezusa Srce!
2. Iskalo si ovce izgubljene,
ki z grehom so žalile te;
ozri se zdaj na zadolžene,
skesanih src usmili se.
Odpusti milostno dolge,
o sladko Jezusa Srce!

3. Za nas na križu prebodeno
opralo krivde si zemljo,
v srce je upanje vsajeno,
da spet odprto je nebo.
Usliši vernih src želje,
o sladko Jezusa Srce.
4. Zdaj gor nad zvezdami kraljuješ,
z Marijo in družbo angelsko,
in vernih svojih pričakuješ
še vedno vsem usmiljeno.
Vsa srca k tebi naj hite,
o sladko Jezusa Srce!
- Pečjak.*
(Cerkveni glasbenik 1906, str. 90.)

4. Zapuščena ljubezen.

V sanjah se je noč zibala,
ko je tajno zazvonelo,
ko je struna vztrepetala,
Srce bítí je začelo.

Bilo je Srce presveto,
ki ljubezni je iskalo;
z bedo, revščino odeto,
je po meni vpraševalo.

Betlehem je čul utripe,
meni, revni, posvečene;
Nazaret je gledal hipe,
ko je mislil Kralj na mene.

Ljubil me je, ljubil vroče,
križ je vzel na rame svoje,
kazal rane zevajoče,
prosil me ljubezni moje.

— In še več — pred smrtjo svojo
tabernakelj je postavil:
da se združi z dušo mojo,
je nebeško jed pripravil.

Pa vse to me ni ganilo,
da le njega bi ljubila;
srce ga je le ranilo,
roka mu je trnje vila.

Ljubil je, pa srce moje
tolikrat ga ni umelo,
nudil mi poglede svoje,
pa srce se zanj ni ynelo.

In sedaj še milo prosi
on, ljubezen nepoznana,
Srce trnjev venec nosi
in pod njim globoka rana.

In iz rane zevajoče
dviga prošnja se le ena:
»Ljubi, ljubi!« prosi vroče
on, ljubezen zapuščena.

Pred oltar srce čuteče!
Ti ljubezni ne odrekaj!
V Srce, žaljeno, trpeče,
z grehi novih ran ne sekaj!

Pridite, ljubite vneto
Jezusa v samotni ječi!
Blagor mu, ki ga Srce sveto
potolaži in osreči!

S. E.

Vse v večjo čast božjo!

KAZALO.

Prvi del.

Pouk o pobožnosti presv. Srca Jezusovega.

I. Razodetje te pobožnosti.	Stran
1. Skrit zaklad	5
2. Blažena Margareta Marija Alakok.	10
3. Razodetje pobožnosti Srca Jezusovega.	19
4. Pobožnost se širi v kljub velikemu naspro- tovanju	25
5. Končna zmaga — delo božje	32
II. Predmet te pobožnosti ali kaj častimo?	41
III. Namen in nagibi te pobožnosti, ali zakaj častimo presv. Srce Jezusovo?	50
1. Prvi namen: vzbuditi v nas ljubezen do Jezusa	50
2. Drugi namen: Posnemanje čednosti Srca Jezusovega	56
3. Nagibi k pobožnosti Srca Jezusovega	56
IV. Kako častimo presveto Srce Je- zusovo?	75
A. Kako sploh prav častimo presv. Srce Je- zusovo?	76
B. Kako posebno častimo presv. Srce?	84
a) Praznik presv. Srca Jezusovega	84
b) Prvi petek v mesecu	87
c) Češčenje podobe presvetega Srca Je- zusovega	99
C. Kako še častimo presv. Srce?	103
1. Posvečenje presv. Srcu Jezusovemu.	103
2. Zatajevanje samega sebe	111
3. Bratovščina presv. Srca Jezusovega.	113

	Stran
4. Apostolstvo molitve	116
5. Zadostilno sv. obhajilo	120
6. Sveta maša	122
7. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa	124
8. Častna straža presv. Srca	125
9. Sveta ura	129
10. Škapulir presv. Srca Jezusovega	131
11. Ščiti presv. Srca Jezusovega	133
12. Mesec junij	135
V. Krasni sadovi pobožnosti presv. Srca Jezusovega	137

Drugi del.

Splošne molitve.

Jutranja molitev	143
Apostolstvo molitve	144
Posvetitev Materi božji	145
Priporočitev angelu varihu	145
Priporočitev svojemu patronu	146
Večerna molitev	146

Mašne molitve.

Prva sveta maša v praznik presv. Srca Je- zusovega	148
Druga sveta maša (po p. Arnutu)	167
Tretja sveta maša v čast presv. Srcu	176

Spovedne molitve.

Pred spovedjo	182
Po spovedi	192

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom	193
Po sv. obhajilu	198
Sveti križev pot	204

Razne pobožne vaje.

1. Vzdihljaji k presv. Srcu Jezusovemu	221
2. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa	223
3. Vzdihi ljubezni k Srcu Jezusovemu	226

Male dnevnice v čast presv. Srcu 231

Spravne in zadostilne molitve.

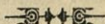
1. Za praznik presv. Srca Jezusovega	244
2. Obnovitev posvečenja presv. Srcu	246
3. Spravna molitev k presv. Srcu Jezusovemu	250
4. Zadoščenje božjemu Srcu Jezusovemu	253
5. Druge spravne molitve k presv. Srcu Jezusovemu	255
6. Prisrčna prošnja k najsvetejšemu Srcu Jezusovemu	256
Devetdnevnic, kot priprava za praznik presv. Srca Jezusovega	258
Litanije presv. Srca Jezusovega	273
Litanije presv. imena Jezusovega	279
Lavretanske litanije Matere božje	282
Litanije vseh svetnikov	290

Razne druge molitve.

1. Na čast Materi božji	300
2. Molitev k sv. Jožefu	302
3. Za sv. Cerkev	303
4. Molitev k sv. Alojziju za sveto čistost	304
5. Molitev k sv. Stanislavu Kostki	305
6. Molitev k sv. Janezu Berchmansu	305
7. Molitev k sv. Ignaciju	305
8. Molitev k bl. Margareti Alakok	306
9. Tri božje čednosti	306
10. Ponovitev krstne obljube	307
11. Zahvalna pesem (Te Deum)	309
12. Popolni odpustek za zadnjo uro	311

Pesmi v čast presv. Srcu Jezusovemu.

1. Presveto Srce	312
2. Posvetitev Jezusovemu Srcu	313
3. Srce Jezusovo, vir vse tolažbe	314
4. Zapuščena ljubezen	315

Prošnja

za darove za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani.

Že pokojni kardinal, prej ljubljanski knezoškof dr. Missia je delal na to, da se sezida v Ljubljani lepa, nova cerkev sv. Jožefa. Pa zakaj? Ob strašnem potresu v Ljubljani je bila nekako obljubljena.

Dosedanja sicer prav lična kapelica sv. Jožefa je mnogo premajhna za uspešno delovanje slovenskih oo. jezuitov, ki žele, da bi bila cerkev sv. Jožefa središče »molitvenega apostolstva«, zbirališče Marijinih družb, sedež bratovščine za dobro smrt, kraj za duhovne vaje itd. Slednjič je sv. Jožef deželni patron vseh slovenskih pokrajin (razen tržaške). Zato ga Slovenci prav zelo časte in se mu priporočajo, ker vedo, da je mogočen pomočnik v vsaki stiski, posebno pa zvest prijatelj ob smrtni uri.

Vsled teh razlogov se res spodobi, da sezdajo Slovenci sv. Jožefu v središču Slovencev, v Ljubljani, novo, veliko in dostojno cerkev, ki bo kras Ljubljane in ponos vseh Slovencev.

Ker imamo pa za zidavo nove cerkve še vedno premalo denarja, prosimo s tem vse dobre Slovence, naj v ta namen darujejo, kolikor morejo.

Dobrotnikom bomo hvaležni s tem, da bomo želje in prošnje dobrotnikov v molitvah priporočali mogočni priprošnji sv. Jožefa, zlasti pa darovali sledeče svete maše: 1. vsako sredo eno; 2. vsak mesec vsak mašnik še eno sv. mašo; 3. v novembru eno peto črno mašo za vse umrle dobrotnike.

Prosimo torej v imenu sv. Jožefa prav ponižno blagih darov za zidavo nove cerkve, ki naj se blagovolijo pošiljati na naslov:

**Predstojništvo oo. jezuitov v Ljubljani,
Elizabetna cesta 5.**

Družba sv. Mohorja
priporoča v naročevanje naslednje
molitvenike:

Za mehko vezane
iztise

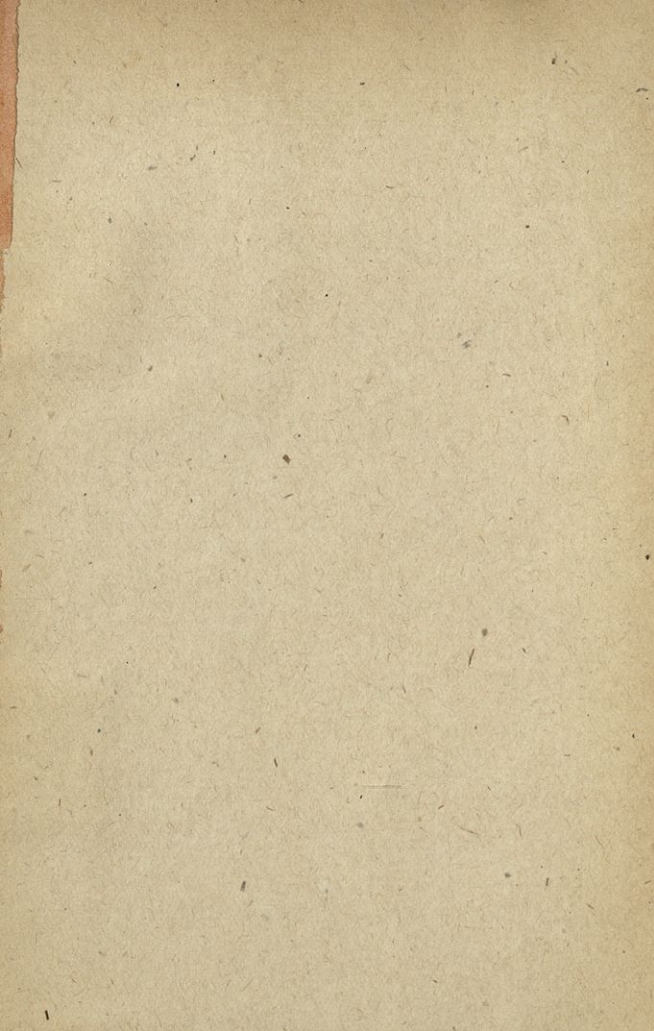
za družnike		za neude in po knjigarnah	
----------------	--	---------------------------------	--

K	v	K	v
---	---	---	---

<i>Kosar: Nebeška hrana, I. del</i>	1	—	1	40
— <i>Nebeška hrana, II. »</i>	1	—	1	40
<i>Škufca: Šmarnice. 1886</i>	—	80	1	20
<i>Kalan: Tomaža Kempčana Hodi za Kristusom!</i>	—	80	1	20
<i>Bartol: Hoja za Marijo Devico</i>	—	60	—	80
<i>Pavlič: Gospod, teci mi po- magat!</i>	—	80	1	20
<i>Volčič: Šmarnice. 1892</i>	—	80	1	20
<i>Slomšek: Življenja srečen pot</i>	—	80	1	20
— <i>Krščansko devišstvo</i>	—	80	1	20
<i>Pajek: Sv. Jožef</i>	—	80	1	20
<i>Žgur: Majnikova kraljica . .</i>	—	80	1	20
<i>Walter: Sv. Rožni venec . .</i>	—	80	1	20
<i>Pagani: Presv. Rešnje Telo .</i>	—	80	1	20
<i>Seigerschmied: Sveta družina .</i>	—	80	1	20
<i>Pristov: Presv. Srce Jezusovo</i>	—	80	1	20
— <i>Vir življenja in svetosti</i>	1	40	2	—
<i>Karlin: Priprava na smrt . .</i>	1	—	1	40
<i>Godec: Lurška Mati božja . .</i>	1	—	1	40
<i>Slava Gospodu! Z velik. črkami</i>	1	40	2	—
<i>Baraga: Dušna paša. Z vel. črk.</i>	1	40	2	—

Kdor si naroči vezan molitvenik, naj dodá gornji
ceni za broširano knjigo še za vez v usnji z zlato
obrezo 1 K 20 vin., v prtu z rdečo obrezo 80 vin.

Pri naročitvi naj se pošlje dotični znesek po poštni
nakaznici in pridene za ekspedicijo 40 vin. — Nefranko-
vane pošiljatve kot tiskovina ne sprejme pošta.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

0000052006

